

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Изпълнителна агенция по горите

НАРЪЧНИК ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБЛАСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Европейски съюз

Европейски социален фонд

ОПАК Експерти в действие

Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 - 2013

Проект „Стратегическото планиране в българските гори – гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“
Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“,
съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

*НАРЪЧНИК ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА
ОБЛАСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА
ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ*

Списък на използваните съкращения

БАН	Българска академия на науките
ВЕИ	Възобновяеми енергийни източници
ВУЗ	Висше учебно заведение
ГИ	Горска инвентаризация
ГИС	Географска информационна система
ГС	Горско стопанство / горско-стопански
ГСЕ	Горско Стопанска Единица
ГСПл/ Пр	Горско Стопански План / Програма
ГСУ	Горско Стопански Участък
ГТ	Горски територии
ДВ	Държавен вестник
ДГС / ДЛС	Държавно горско / ловно стопанство
ДП	Държавно предприятие
ДС	Държавна собственост
ЕК	Европейска комисия
ЕС	Европейски съюз / Експертен съвет (според контекста)
ЗБР	Закон за биологичното разнообразие
ЗВ	Закон за водите
ЗГ	Закон за горите
ЗЗ	Защитена зона
ЗЗТ	Закон за защитените територии
ЗЛОД	Закон за лова и опазване на дивеча
ЗЛР	Закон за лечебните растения
ЗМ	Защитена местност
ЗООС	Закон за опазване на околната среда
ЗОП	Закон за обществените поръчки
ЗРР	Закон за регионалното развитие
ЗС	Заинтересовани страни
ЗТ	Защитена територия
ИАГ	Изпълнителна агенция по горите
ИГ	Институт за гората
ИД	Икономическа дейност
КВС	Карта на възстановената собственост
КИД	Класификатор на икономическите дейности
ЛЗС	Лесозащитна станция
ЛРД	Ловно-рибарски дружества
ЛТУ	Лесотехнически университет
ЛУП	Лесоустройствен проект
МВР-ГД „ПБЗН“	Министерство на вътрешните работи – Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението“
МЗХ	Министерство на земеделието и храните

МИП	Министерство на инвестиционното проектиране
МОСВ	Министерство на околната среда и водите
МРР	Министерство на регионалното развитие
МС	Министерски съвет
НОИ	Национален осигурителен институт
НПО	Неправителствена организация
НП	Национален парк
НСРГС	Национална стратегия за развитие на горския сектор
ОВОС	Оценка на въздействието върху околната среда
ОЗ	Обяснителна записка
ОКСГ	Областен консултативен съвет за Горите
ОБО	Обществено обсъждане
ОП	Обществена поръчка
ОПАК	Оперативна програма „Административен капацитет“
ОПР	Общинските планове за развитие
ОПРГТ	Областен план за развитие на горските територии
ОС	Околна среда
ОСЗ	Общинска служба „Земеделие“
ОСР	Областен съвет за развитие
ОФГТ	Отчетни форми на горските територии
ПЗ	Природна забележителност
ПП	Природен парк
ППЗРР	Правилник за прилагане на закона за регионалното развитие
ПР	Поддържан резерват
ПРСР	Програма за развитие на селските територии
Р	Резерват
РДГ	Регионална дирекция по горите
РИОСВ	Регионална инспекция по околна среда и водите
СЛРБ	Съюз на ловците и риболовците в България
СПРГС	Стратегически план за развитие на горския сектор
ТП ДГС/ДЛС	Териториално поделение - Държавно горско/ловно стопанство
ТС	Технически съвет

СЪДЪРЖАНИЕ

ВЪВЕДЕНИЕ.....	7
ЧАСТ – I. ПРОЦЕДУРНИ СЪПКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И СЪПЪТСТВАЩА ДОКУМЕНТАЦИЯ.....	13
1. Задание за разработването на ОПРГТ.....	13
1.1. Възлагане изработката на задание.....	13
1.2. Изготвяне, приемане и утвърждаване на заданието.....	14
2. Възлагане разработването на ОПРГТ.....	15
3. Ангажиране на заинтересованите страни в процеса на разработване и прилагане на ОПРГТ	16
3.1. Създаване и дейност на Областен консултативен съвет по горите (ОКСГ) – помощен орган на Областния съвет за развитие (ОСР) към Областния управител.....	16
3.2. Установяване на работни взаимоотношения между Изпълнителя и Областния консултативен съвет за горите.....	18
3.3. Дейност на Областния консултативен съвет по горите (ОКСГ) в периода на прилагането на ОПРГТ.....	19
4. Провеждане на работно съвещание, организирано от ИАГ.....	20
5. Привеждане в съответствие със стратегическите документи за развитие на Горските територии.....	21
6. Съгласуване на Областните планове чрез провеждане на процедури по ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА с предмета и целите на опазване на съответните защитени зони по реда на Закона за биологичното разнообразие, намиращи се в териториалния обхват на дадената Регионална дирекция по горите.....	23
7. Съгласуване на Областните планове за развитие на горските територии по реда на Закона за регионалното развитие (ЗРР).....	26
8. Организация и провеждане на обществено обсъждане.....	28
9. Представяне на Проекта на ОПРГТ за утвърждаване от Министъра на земеделието и храните. Оповестяване на приетия ОПРГТ.....	30
10. Организация и провеждане на работни срещи / обсъждания с представителите на Възложителя и с представителите на ЗС и/или с експертите на ОКСГ.....	31
11. Съдържание и формат на документите. Разработване на доклади, сборник, приложения за отчитане на изпълнението.....	31
ЧАСТ – II. РЕСУРСНИ ОСНОВИ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В АДМИНИСТРАТИВНАТА ОБЛАСТ.....	35
1. Природни условия и типове месторастения.....	35
2. Характеристика на горските територии.....	36
3. Собственост и правоползване на горските територии.....	37
4. Устройство на ГТ в административната област. Съществуваща структура на управление на горите.....	38
5. Роля и значение на горите за икономиката на административната област/Обобщения, анализи и оценка на горските ресурси/потенциал по отношение на икономическите условия и активност (горския бизнес)/.....	39
5.1. Дървесни ресурси и устойчив размер на ползването им.....	39
5.2. Ползване на дървесина и развитие на дърводобива в административната област.....	42
5.3. Продажба на дървесина и развитие на дървопреработването в района на административната област.....	43

5.4.	Възобновяване на горите и лесокултурни дейности.....	44
5.5.	Ловно стопанство.....	45
5.6.	Недървесни горски продукти.....	46
5.7.	Развитие на други икономически дейности свързани с горите в областта.....	47
6.	Човешки ресурси, образование, наука, професионално обучение и информация.....	48
ЧАСТ – III. ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ.....		50
1.	Цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство.....	50
2.	Функционално зониране на горските територии.....	52
2.1.	Съществуващо разпределение на горските територии според преобладаващите им функционални категории	52
2.2.	Изработка на Проектно-предложение за зониране на горските територии.....	53
3.	Разработване на функционално зониране за територията на Админ.област, норми, режими. Условия и препоръки за осъществяване на дейностите и на мониторинга.....	56
3.1.	Зона за защита на почвите.....	56
3.2.	Зона за защита на водите.....	57
3.3.	Зона за защита на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура.....	57
3.4.	Специална зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта.....	58
3.5.	Специална зона на горски територии за семепроизводство.....	58
3.6.	Специална зона за ловностопански нужди.....	59
3.7.	Специална зона на защитените територии по ЗЗТ.....	59
3.8.	Специална зона на горите от НЕМ Натура 2000 по ЗБР.....	60
3.9.	Зона на горите забранени за паша на домашни животни.....	60
3.10.	Зона на горите със Стопанско предназначение.....	61
4.	Обществени екосистемни ползи и плащания за тях.....	61
5.	Анализ и препоръки за превенция и противодействие на природни бедствия и аварии в ГТ	63
6.	Анализ и препоръки за превенция и противодействие на незаконни посегателства в ГТ.....	64
7.	Изработка на единна горскостопанска картна основа за горските територии.....	65
8.	Препоръки за даване на информация и разяснения на физически и юридически лица собственици на гори, относно зоните и режимите на ползване на имотите им.....	67
9.	Разработване и приоритизиране на програми, планове, проекти, които да се прилагат за постигане на дългосрочните и оперативните цели на ОПРГТ.....	68
ЧАСТ – IV. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПРГТ		71
СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ОПРГТ С ПРИЛОЖЕНИЯ.....		71

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ОПРГТ:

1. Система за мониторинг и оценка на ОПРГТ с приложения
2. Единна горскостопанска картна основа на горските територии
3. Карта на зонирването на горските територии
4. Карта на рисковите зони за възникване на пожари
5. Отчетни форми за баланса на горските територии (ГФ) от № 1 до № 7 по видове собственост
6. Таблици и диаграми, съгласно текста
7. Свитък „Обществено обсъждане“

ВЪВЕДЕНИЕ

Настоящия Наръчник е изработен в изпълнение на обществена поръчка с предмет *“Изготвяне на Наръчник за разработване на Областни планове за развитие на горските територии”* възложен от Изпълнителна агенция по горите и финансиран от Европейския Социален Фонд по *Оперативна програма “Административен капацитет”*. Изпълнител на поръчката е авторски колектив от специалисти на „БУЛПРОФОР – Браншово сдружение на практикуващите лесовъди и горски предприемачи в България“, в лицето на доц. Васил Стипцов – ръководител и инж. Антоний Стефанов – експерт горскостопанско планиране.

Областния план за развитие на горските територии (ОПРГТ) е документ за „стратегическо планиране“ в горския сектор и се разработва в съответствие с изискванията на *Закона за горите’2011, Националната стратегия за развитие на горския сектор 2013-2020 и на Стратегическия план за развитие на горския сектор 2014-2023 г.*

Защо е необходим този наръчник ?

Областния план за развитие на горските територии (ОПРГТ) е документ за стратегическо планиране и няма аналог в досегашната практика по горско планиране. ОПРГТ се разработва като се базира на установени с горската инвентаризация ресурсен потенциал и състояние на горите, на извършената категоризация на горските територии, на установените взаимоотношения между заинтересованите страни в горския сектор, както и на вече планирани и реализирани дейности в ГТ на съответната административна област. Целта на ОПРГТ е да предостави рамките и насоките, които на оперативнo ниво (планиране и управление), ще гарантират бъдещото устойчиво развитие на горските територии. Т.е. той трябва да бъде стратегически документ за планиране на дейности в горите, на основата на който да се разработват горскостопанските планове и програми (ГСПл/Пр) във всяка конкретна горскостопанска единица (ГСЕ).

Кои са целевите групи, които ще имат нуждата да използват този наръчник ?

Настоящото помагало за съставяне на ОПРГТ ще подпомогне в бъдещата им експертна работа, следните основни групи заинтересовани лица:

1. *Регионалните дирекции по горите (РДГ)*, които ще бъдат възложители за разработването на ОПРГТ;
2. *Изпълнителите на ОПРГТ* – търговци, регистрирани в Публичния регистър по чл.241 от ЗГ;
3. ИАГ с нейните структурни звена – лесозащитни, семеконтролни, опитни и др.;
4. Държавните предприятия (ДП);
5. Териториални поделения на ДП - ТП ДГС/ДЛС;
6. Лесовъди на частна лесовъдска практика;
7. Преподаватели и студенти от ЛТУ и други ВУЗ;
8. Научни работници от ИГ към БАН и други научни институти;
9. Дипломанти, докторанти, изследователи и пр.;
10. Други заинтересовани лица.

1. Основни принципи и цели на областните планове за развитие на горските територии

С областните планове за развитие на горските територии (ОПРГТ) се определят *целите за управление на горските територии и ловното стопанство*, за хармонизиране на интересите на обществото и собствениците на горски територии по отношение на управлението и ползването на комплекса горски ресурси.

Основни задачи на областните планове за развитие на горските територии, които са нормативно определени от ЗГ (2011) са:

1. създаване на единна горскостопанска карта на горските територии в областта;
2. определяне на функционалните зони в горските територии;
3. определяне на зоните за защита от урбанизация;
4. обосноваване на основните насоки за развитието на горския сектор и ловното стопанство;
5. определяне на дървесните и храстови видове за залесяване;
6. определяне на конкретните горски територии, в които ползването на обществени екосистемни ползи е възмездно;
7. определяне на видовете стопански дейности, за които се дължи плащане за обществени екосистемни ползи.

В областните планове за развитие на горските територии се *посочват ограниченията и режимите за управление на горските територии със защитни и специални функции*.

Обект на областните планове за развитие на горските територии са всички горски територии в съответната област, независимо от тяхната собственост.

- В ОПРГТ се прави *характеристика и анализ на състоянието на горските територии*.
- При разработването на ОПРГТ се *анализират взаимовръзките с другите отрасли на икономиката*, като се съобразяват със съответните стратегически документи на областта (регионални, областни и общински планове за развитие, местни наредби и превилници на Областния Управител и др.)
- Описват се *основните ползвателите на дървесина* и се привеждат данни за *годишната потребност от дървесина и недървесни горски ресурси и дейности* свързани с горския сектор, туризма и др.
- На база на характеристиката и анализа на ГТ, се определят *основните насоки за развитие на горския сектор в съответната област*.
- Към плана се прилагат *горскостопанска карта*, в подходящ мащаб и *характеристика на горските територии за областта и отделните общини*;
- Към плана се прилага документацията по възлагане, разработване, приемане, договора за възлагане, *протоколи, заповеди и документи*, свързани с процеса на разработването, приемането и утвърждаването му.

2. Предмет и съдържание на Наръчника

Съобразявайки се с цитираната нормативна база, и изискванията на Техническото задание, Наръчникът следва да посочи в детайли :

- ✓ Стъпките които Регионалните дирекции по горите следва да предприемат при възлагане на разработването на Областните планове за развитие на горските територии;
- ✓ Стъпките, които изпълнителите ще следват при разработване на плановете, вкл. съдържанието и формата на документите, обхвата на компетенции, права и задължения на основните заинтересовани страни, правила за отчитане на изпълнението и т.н.
- ✓ Обхвата на Областните планове.
- ✓ Лицата, имащи право да изработват Областни планове в съответствие със Закона за горите.
- ✓ Съдържанието на Областните планове за развитие на горските територии, съгласно изискванията на ЗГ (2011), обхваща минимум следните части:
 - o единна горскостопанска картна основа за горските територии;
 - o функционално зонироване на горските територии;
 - o зони за защита от урбанизация;
 - o цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство.
- ✓ Ред и начин за съгласуване на Областните планове, вкл. чрез провеждане на процедури по оценка за съвместимостта с предмета и целите на опазване на съответните защитени зони по реда на Закона за биологичното разнообразие, намиращи се в териториалния обхват на дадената Регионална дирекция по горите.
- ✓ Взаимовръзката с общинските планове за развитие по Закона за регионалното развитие.
- ✓ Стъпките за хармонизация с Областните стратегии за развитие по Закона за регионалното развитие.
- ✓ Начините за оповестяване на приетите Областни планове за развитие на горските територии.
- ✓ Мониторинг върху изпълнението на Областните планове.
- ✓ Начините, по които Областните планове, ще отразят изискванията на Закона за горите, касаещи:
 - o Категоризиране на горските територии, за които по реда на други закони не са определени и въведени особени статuti и режими (и се конкретизира с горскостопанските планове или програми).

- о Прекатегоризиране на горските територии, което следва да се извършва чрез промяна в приетите Областни планове за развитие на горските територии.
- о Рестрикциите, които се въвеждат с Областните планове за развитие на горските територии.
- о Определянето на горските територии и зоните извън тях, в които е възмездно използването на обществени екосистемни ползи, както и видовете стопанска дейност, за които се дължи плащане за обществени екосистемни ползи.
- о Реда и начините за заплащане на тези ползи и разпределяне на акумулираните средства в съответствие със Закона за горите и съответната подзаконова нормативна уредба.

Така изброените изисквания от заданието, са приложени в наръчника, като са построени в конструкция и съдържание, които отговарят на логиката и последователността на съставянето на подобен род стратегически планови документи и отговарят на *Методологията за стратегическо планиране в Република България и Ръководството за извършване на оценка на въздействието*, изготвени от Министерски съвет.

Съдържание на Наръчника:

Съдържанието на наръчника е разделено на **4 основни раздели / части**, както следва:

- Част – I. ПРОЦЕДУРНИ СЪПЪПКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И СЪПЪПТВАЩА ДОКУМЕНТАЦИЯ
- Част – II. РЕСУРСНИ ОСНОВИ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В АДМИНИСТРАТИВНАТА ОБЛАСТ
- Част – III. ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ
- Част – IV. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПРГТ

В **Част-I**, наречена *“Процедурни стъпки за разработване и съпътстваща документация”*, са представени стъпките, които трябва да предприемат различните участници в процеса по разработване на ОПРГТ – възложителя в лицето на РДГ, ИАГ, изпълнителя и т.н. – от заданието за разработване на ОПРГТ, през възлагането му за изпълнение, процедурите по съгласуване, обществено обсъждане, утвърждаване, както и документите с които се докладва изпълнението и се предават готовите материали.

Част – II е наречена *„Ресурсни основи на стратегическото планиране на горските територии в административната област“*, защото представя базисната информация за ГТ в административната област. В тази част се представя информация от актуалната горска инвентаризация по ТП – ДГС/ДЛС, и на тази основа се правят обобщения, коментари и анализи на: структурата на горските територии (по възраст, дървесни видове и др., съгласно утвърдените форми за отчет на ГТ 1-7), вкл. на собствеността

върху ГТ, на горските ресурси и ползването и преработката на дървесина и на недървесни продукти и услуги от горите, ловното стопанство, човешките ресурси, професионалното обучение и квалификация и др. важни елементи на досегашното управление на ГТ и взаимоотношенията в горския сектор в областта. Констатациите и анализите, направени в тази част, са основата за стратегическото планиране.

Част – III е озаглавена „Областен план за развитие на горските територии“ и всъщност представлява разработка, с части, съгласно чл.12, ал.1 от ЗГ, а именно: *единна горскостопанска картна основа за горските територии; функционално зонироване на горските територии, вкл. зони за защита от урбанизация; цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство* (не обезателно в същия ред). Освен тях, в тази част се дават насоки и по някои други основни за бъдещото устойчиво развитие на ГТ направления, като напр.: *обществените екосистемни ползи и плащанията за тях, борбата и превенцията на пожари и др. природни бедствия и аварии*, някои препоръки за *усъвършенстване на взаимоотношенията в сектора* и т.н. В тази част се представят **конкретни проекти и програми** според възприетите със Стратегическия план за развитие на горския сектор (СПРГС) – оперативни цели и действия. Тези проекти и програми, ще са от една страна принос за неговото изпълнение на областно ниво, а от друга – ще допринесат за постигане на целите заложи в ОПРГТ в горското и ловното стопанство.

Част – IV се отнася за „Мониторинг на изпълнението на ОПРГТ“. Тази част е предназначена да разпише реда, условията и правилата за извършване на мониторинг и оценка на изпълнението на ОПРГТ. Тук се дават описания за начина на провеждане на мониторинг и оценка на основата на възприети принципи и критерии, както и на описани индикатори. *Индикаторите* трябва да констатира наличието на предпоставки (външни и вътрешни) за изпълнението на ОПРГТ, както и реалното изпълнение на дейностите от оперативните горскостопански планове по ТП – ДГС/ДЛС, които на местно ниво свалят зонироването, режимите и ограниченията за ползвания на ресурсите. Важен момент от мониторинга, е оценката на напредъка и контрола върху изпълнението на плана през ревизионния период.

В Наръчника е възприет подход всяка стъпка или под-стъпка да се разглежда като съвкупност от конкретни действия, чийто резултат я дефинират като изпълнена. Приложен е строг, единен структурен подход - описание /съдържание, конкретни *дейности*, очаквани *резултати* и *срокове* за изпълнение/. Стъпките са представени в наложилата се за подобен род помагала / наръчници таблична форма с оглед на удобство на ползвателите на наръчника; за избягване на евентуалното откъсване от съдържанието на съответната част, стъпка /под-стъпка; евентуално неправилно тълкуване и разбиране.

При наличие на разлики в текстовете на Наръчника и предстоящата за разработване и приемане Наредба по чл. 18 от ЗГ и други съотносими нормативни документи, следва да бъдат използвани регламентите на съответните нормативни документи.

Данните и информацията за всички приложения към настоящия Наръчник да бъдат събирани, обобщавани и анализирани само при условие, че са включени като изискване в съответното техническо задание за разработване на ОПРГТ. Възложителят на разработката (съответното РДГ) преценява в съответствие с ресурсния потенциал, специфика и други условия, в каква степен и подробност (извън задължителните изисквания от ЗГ) да бъде разработен съответния ОПРГТ.

І. ЧАСТ – І. ПРОЦЕДУРНИ СТЬПКИ ЗА РАЗРАБОТВАНЕ И СЪПЪГЪТСТВАЩА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Процедурни стъпки свързани с разработването и приемането на Областните планове за развитие на горските територии (ОПРГТ)

1. ЗАДАНИЕ ЗА РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОПРГТ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
1.1. Възлагане изработката на задание				
ОПРГТ се изработва въз основа на задание (Приложение № І-І.І).	1.	Изработка на документация за процедура, съгласно ЗОП (Приложение № І-І.2), в случаите, когато изпълнението се възлага на външен изпълнител, различен от експертите - служители на Възложителя на ОПРГТ – РДГ.	Избран е изпълнител на Заданието за разработване на ОПРГТ и е подписан договор с него.	Съгласно ЗОП – според избрания вид процедура
Възлагането се извършва от РДГ в чийто териториален обхват на дейност се намира областта за която се изработва плана.	2.	Обявяване на процедура по реда на ЗОП с предмет: „Изработка на задание за разработване на областен план за развитие на горските територии в област ...“	РДГ – подписана е заповед за възлагане разработването на съответното задание (вкл. когато се прави от служители на РДГ).	
Възлагането се извършва по реда на ЗОП.				
За изработка на заданието могат да кандидатстват физически и юридически лица, вписани в публичен регистър в ИАГ (в случаите, когато изпълнението се възлага на външен изпълнител, различен от експертите - служители на Възложителя на ОПРГТ – РДГ).				

1.2. Изготвяне, приемане и утвърждаване на заданияето		
Заданието се изработва по съдържание, съгласно <i>Приложение № I-1.1.</i>	Разработване на заданияето, Съгласно изискванията на документацията.	До 3 месеца след подписване на договора по т.1.
Заданието потвърждава и въвежда специфични за областта изисквания към изпълнителя на ОПРГТ, който се разработва съгласно съдържанието по <i>Приложение № I-1.3.</i>	Изработеното задание се разглежда и приема от технически съвет (ТС) на РДГ.	Прието от ЕС при ИАГ и утвърдено от Изп.директор на ИАГ задание за разработване на ОПРГТ.
В отделно приложение, Изпълнителят на Заданието изработва списък на необходимите документи и материали, които Възложителят предава на изпълнителя на ОПРГТ при подписването на договора (<i>Приложение № I-1.4</i>).	Заданието заедно с протокола на ТС на РДГ се представя от РДГ в ИАГ, където се разглежда и приема от експертен съвет (ЕС) към ИАГ. ЕС изготвя протокол с бележки и препоръки, които предоставя на РДГ и на изпълнителя.	До 5 месеца след подписване на договора по т.1.
Приетото задание се представя от Директора на РДГ с протокола на техническия съвет за утвърждаване от ИАГ.	Изпълнителят допълва / коригира заданияето съобразно с препоръките на ЕС и му го представя за утвърждаване от изпълнителния директор на ИАГ.	
Преди утвърждаването от изпълнителния директор на ИАГ, заданието се приема от експертния съвет по чл. 157, ал. 1 от Закона за горите	Съпките от 1 до 4 се изпълняват и в случаите, когато заданието се разработва от експерти на Възложителя – РДГ.	
	Минимум документи, които се предоставят на изпълнителя на Заданието: Обяснителни записки на Ги, ЛУП, ГСПЛ на ТП – ДГС / ДЛС, съответните стратегически документи на областта (регионални, областни и общински планове за развитие, местни наредби и превилниции на Областния Управител и др.) проекти и програми от обл. и общински администрации, от РДГ, ТП – ДГС/ДЛС и други.	

2. ВЪЗЛАГАНЕ РАЗРАБОТВАНЕТО НА ОПРГТ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ /	СРОК
Възложител Възлагането се извършва от РДГ в чийто териториален обхват на дейност се намира областта за която се изработва плана. В случаите, когато в границите на една административна област се намират обхвата на дейност на повече от една РДГ, възложители се явяват солидарно и двете РДГ, съгласно аналогичната регламентация в ЗОП. Възлагането на ОПРГТ се организира от РДГ по реда на ЗОП, чрез процедура по реда на ЗОП. За разработването на ОПРГТ могат да кандидатстват юридически лица, вписани в публичния регистър на ИАГ по чл.241 от ЗГ. Възлагането на ОПРГТ се извършва на базата на <i>Документация</i> която съдържа техническа спецификация и заданието по стъпка I.1. Техническата спецификация се разработва от Възложителя – РДГ или от изпълнителя на заданието по стъпка I.1.	1.	Изготвяне на документация за процедурата за избор на изпълнител на обществена поръчка (ОП) с предмет „Разработване на ОПРГТ в Област ...“, която съдържа: Техническа спецификация с условията на процедурата, изискванията към кандидатите за изпълнител и методиката за оценяване на офертите; Задание и др. съгласно ЗОП.	Подготвена документацията за процедура по избор на изпълнител на ОП с предмет „Разработване на Областен план за развитие на горските територии в Област ...“	Съгласно ЗОП, преди подписване на договора за разработване на ОПРГТ
	2.	Провеждане на процедура за възлагане на обществена поръчка с предмет „Разработване на ОПРГТ в Област...“	Обявена и проведена процедура за избор на изпълнител.	Съгласно ЗОП – според избрания вид процедура
	3.	Възлагане на изпълнението / подписване на договор с избрания за изпълнител кандидат.	Подписан договор с избрания изпълнител на обществената поръчка за разработване на ОПРГТ.	Съгласно ЗОП

Избраният изпълнител представя изискуемите се по ЗОП документи и подписва в едномесечен срок договора за изпълнение					
3. Ангажиране на заинтересованите страни в процеса на разработване и прилагане на ОПРГТ					
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ /	СРОК	
3.1. Създаване и дейност на Областен консултативен съвет по горите (ОКСГ) – помощен орган на Областния съвет за развитие (ОСР) към Областния управител					
Съгласно ППЗРР се дава възможност да се създадат постоянни и временни комисии, и съответно да се определят състава и функциите на тези комисии (чл.66, ал.1 от ЗРР), което се извършва с решение на Областния съвет за развитие (ОСР).	1.	Директора на РДГ подготвя писмено предложение до Областния управител, за създаване на Областен Консултативен Съвет за Горите (ОКСГ), като специализиран помощен орган към Областния съвет за развитие, съгласно ЗРР.			
<u>Областен Консултативен Съвет за Горите (ОКСГ)</u> се създава именно по този ред – като <u>специализирана постоянна комисия за развитието на горските територии</u> към Областния съвет за развитие. Инициативата за създаването му е на Директора на РДГ, който подготвя писма и проектодокументи за конституирането му.	2.	Директора на РДГ инициира/изработва Правилник за вътрешния ред и дейността на ОКСГ, План за действие свързан с разработването и съгласуването на ОПРГТ, както и неговия проекто-състав, които депозира пред Областния съвет за развитие (ОСР), след получаване на положително становище за учредяването на ОКСГ.	Учреден е ОКСГ и е приет Правилник за вътрешния ред, План за дейността му.	В едномесечен срок след обявяване на процедура за избор на изпълнител за разработване на ОПРГТ.	
ОПРГТ предвижда формата на участие на обществото в изработването на ОПРГТ да бъде	3.	ОСР издава Заповед за създаването на ОКСГ с посочен в нея постоянен състав и насрочва първото му „учредително“ съвещание, на което се обсъжда и приема Правилника за			

чрез ОКСГ в чиято работа задължително участва и директора на РДГ, като Председател. ОКСГ включва <u>представителите на основни групи заинтересовани страни</u> имащи отношение пряко или косвено към горите в областта, а именно: Областни структури на Държавни органи и институции: МЗХ, ДП, ИАГ - РДГ (2 души, от които Директорът на РДГ е Председател на ОКСГ), МОСВ - РИОСВ, Басейнова дирекция, МРР; МИП; МВР – ГД"ПБЗН"; Областна администрация, Обл. служба "Земеделие", Областна служба на Агенция по кадастъра. Местните власти: представител на общините; Местни общности - НПО - културно-образователни /училищни, църковни, младежки, музейни ; НПО - регионални представителства на национално представени организации; Ползватели/местен бизнес - фермери, дърводобивни и дървопреработвателни фирми, ловни арендатори / дружини, събирачи и преработватели на недървесни продукти, търговци предлагащи услуги в областта на туризма, спорта и рекреацията; Базирани на горите индустрия - производствени предприятия,	вътрешния ред. (Правилникът съдържа правила за устройството и дейността, представителството, реда за предлагане, разглеждане и приемане на предложения на заинтересованите страни в областта на горите и горския сектор в областта) Провеждане на регулярни заседания на ОКСГ, най-малкото за разглеждане и приемане на следните етапи /документи свързани с работата по разработването на ОПРГГ: - <i>Участие в работата на Предварителното съвещание, организирано от Изп.Директор на ИАГ в едномесечен срок след възлагането на ОПРГГ;</i> - <i>Проекта на зонирание и определяне на режими и норми за ползване в ГТ, (едновременно с Предварителния доклад);</i> - <i>програмите и проектите за изпълнение през предстоящия 10 год.период,</i> ОКСГ изготвя становище по проекта на ОПРГГ и го представя на <i>Общественото обсъждане.</i> ОКСГ изготвя становище по <i>Окончателния доклад</i> (вкл. за отразените бележки от общественото обсъждане), който се приема от Областния съвет по регионално развитие, с оглед съгласуването на ОПРГГ.	Правилник – в едномесечен срок след учредяването на ОКСГ. В 1-седмичен срок след събитието	Протоколи от заседанията на ОКСГ с мненията, отразени в бележките и препоръките на членовете на ОКС. Присъствени листове.
--	--	--	---

енерго- водо-, газо-преносни, доставчици на мобилни услуги, инвеститори във ВЕИ, строителни предприемачи, хотелиери и др.п.; Академични среди: ЛТУ, ИГ, Местен Университет, учени от централни институти на БАН; Недържавни собственици на гори - юридически и физически лица. Съставът му е от максимален брой - 25 души, от изброените групи тук по-горе. ОКСГ се учредява със заповед на Областния управител по предложение на Директора на РДГ, преди възлагане на разработването на ОПРГТ и има постоянен състав. Работи по консенсусно приет Правилник за вътрешния ред. Решенията му се приемат с мнозинство от 50+1 гласа.			
3.2. Установяване на работни взаимоотношения между Изпълнителя и Областния консултативен съвет за горите			
1. Уточняване /напасване на целевите групи предложени с Въстъпителния доклад с тези представени в ОКСГ, създаване на работни взаимоотношения в етапа на разработване на ОПРГТ. Съгласуването на етапите и графика за представяне на междинните и крайни резултати от дейностите, както и на основни	1. Провеждане на регулярни срещи, съгласно т.10 тук по-долу.	Съвместен протокол за Изработен график на срещи и за етапно предоставяне на готовите проекто-документи /доклади; Паметни записки за всяка проведена	До 14 дни след възлагане на ОПРГТ

изисквания на групите заинтересовани лица, са от решаващо значение за качеството на крайния продукт и неговото безпрепятствено предаване и приемане.			формална среща.	
3.3. Дейност на Областния консултативен съвет по горите (ОКСГ) в периода на прилагането на ОПРГТ				
След приемане на ОПРГТ, ОКСГ остава да действа като приоритетите му се насочват към <u>подпомагане на изпълнението на ОПРГТ</u>. При необходимост, за решаване на конкретни задачи, към ОКСГ /от неговите членове и от поканени външни експерти/ могат да се създават и временни технически съвети, работни групи и др.л. образувания. ОПРГТ определя функциите, които следва да изпълняват тези съвети/групи от представители на ЗС при подпомагането на администрацията на горското стопанство в прилагането на националната и регионална политика в отрасъла „Горско стопанство“.	1.	Подпомагане изпълнението на ОПРГТ през ревизионния период, чрез : - Организиране и участие в работни срещи с представители на ЗС по конкретни въпроси от значение за развитието на ГТ /изпълнението на ОПРГТ; - Участие в семинари, обучения и пр.; - Даване на консултации на експерти на различни институции; - Подготовка на официални становища, решения на висшестоящи органи и пр.; - Участие в пресконференции.	Протоколи от проведени работни срещи /съвещания, дискусии, взети решения. Писма и Становища Пресконференции. РДГ – чрез <i>представителя си в ОКСГ</i>	Ревизионен период

4. Провеждане на работно съвещание, организирано от ИАГ			
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ / СРОК
Съвещанието се провежда от комисия, назначена със заповед на изпълнителния директор на Изпълнителна агенция по горите, или оправомощено от него лице издадена най-малко 10 дни преди определената дата. В работата на <u>съвещанието</u> задължително участват: Председател - представител на ИАГ и членове: представители на вече учредения ОКСГ, в т.ч. минимум на представители на: областната администрация, областната дирекция „Земеделие“, регионалното управление по горите, държавните предприятия по чл. 163 от ЗГ, ДГС/ДЛС, чито райони на дейност са на територията на областта, РИОСВ, общините от областта, службите "Главна дирекция „Пожарна безопасност и защита на населението", търговеца, изработващ областния план за развитие на горските територии и други представители на ведомства, собственици на гори, НПО, научни работници, специалисти и др., имащи отношение към областния план за развитие на горските територии. <u>Съвещанието</u> има за задача да <i>доуточни вида и обема на предстоящите работи, залегнали в</i>	1.	Съобразно хода на Обществената поръчка, респ. изпълнението на договора за разработване на ОПРГТ, Директорът на РДГ инициира пред Изпълнителния директор на ИАГ с писмо, насочването на предварителното Работно съвещание. В писмото се цитират основни представители на ЗС – членове на ОКСГ към Областния съвет за развитие, които да участват в съвещанието.	
	2.	Изп.Директор на ИАГ издава заповед, с която насрочва Работното съвещание по т.1, като определя участниците в него и председателстващия го представител на ИАГ.	
	3.	Председателстващия съвещанието подготвя протокол, който се разписва от всички участници в работата му. Същия представя протокола за одобрение от Изпълнителния директор на ИАГ, след което го изпраща на Възложителя и Изпълнителя на ОПРГТ за прилагане.	До 1 месец след възлагане изработването на ОПРГТ Утвърден от Изпълнителния Директор на ИАГ Протокол за работата на съвещанието

заданията, да разгледа обстоятелства и проблеми, свързани с горските териториални единици, възникнали след изработването на заданията, да уточни задълженията на трети страни, от чиито компетенции е решаването на проблеми, свързани с разработването на плана, да уточни сроковете и начина за предоставяне на необходимите справки и информация на изпълнителя, други въпроси, отнасящи се към разработването на плана			
За работата на съвещанието се съставя протокол, чиито решения са задължителни за страните			

5. Привеждане в съответствие със стратегическите документи за развитие на Горските територии				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
Съгласно чл.12, ал.1 на ЗГ, Областните планове за развитие на горските територии се изработват за срок от 10 години и се привеждат в съответствие със	1.	Изпълнителят следи при разработването на ОПРГТ да са спазени изискванията на чл.12 и др. от ЗГ, като същевременно избягва подробности, които са предмет на оперативното горско планиране по горскостопански единици (ГСЕ).	Конкретни текстове /раздел в ОПРГТ с аналогично наименование: „Съответствие със стратегическите документи за развитие на горските	В срока за изработка на Предварителни доклад
· Закона за горите, · Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България, за периода 2013 – 2020, · Стратегическия план за развитие на горския сектор, за периода 2014 – 2023	2.	Изпълнителят изработка в табличен вид списък на съотнесените за административната областта /хармонизирани/ стратегически цели за развитие на ГТ и ГС от НСРГС. В отделни колони, към всяка от тези стратегически цели, предлага актуални йерархически нива: приоритети, мерки и специфични дейности, които са взаимосвързани и		

Привеждането на Областните планове за развитие на горските територии в съответствие със Закона за горите се постига, чрез прилагане на изискванията на Наредбата по чл. 18 от Закона. Привеждането на ОПРГТ в съответствие с изискванията на Националната стратегия за развитие на горския сектор (НСРГС) се базира на хармонизирани с установените в нея стратегически цели и приоритети за развитие на сектора през програмния период за който се отнася. Привеждането на ОПРГТ в съответствие със Стратегическия план за развитие на горския сектор (СПРГС) ще се осъществи чрез съпоставяне със заложените в него Оперативни цели и приоритетни области, както и дейностите за реализиране на целите и индикаторите за тяхното изпълнение.	3.	допълващи се, напр: 1. Поддържане на жизнени, продуктивни и многофункционални горски екосистеми, способстващи за смекчаване на последиците от изменението в климата; 2. Опазване, възстановяване и поддържане на биологичното и ландшафтното разнообразие в горските територии; 3. Повишаване на жизнеността и конкурентоспособността на горския сектор; 4. Използване на потенциала на горския сектор за развитие на зелената икономика. Съгласно т.ІІІ-8 тук по-долу, в специално <u>приложение на ОПРГТ</u>, изпълнителят предлага за изпълнение през 10-летието конкретни програми и проекти, съответстващи на <u>Оперативните цели, приоритетите и на дейностите заложи в СПРГС</u>, приложими за административната област. Прави обвързка между двата документа във финансов план, посочва потенциалните финансиращи страни, партньори, и конкретни индикатори за тяхното изпълнение.	територии“.
---	-----------	--	--------------------

6. Съгласуване на Областните планове чрез провеждане на процедури по ОЦЕНКА ЗА СЪВМЕСТИМОСТТА с предмета и целите на опазване на съответните защитени зони по реда на Закона за биологичното разнообразие, намиращи се в териториалния обхват на дадената Регионална дирекция по горите				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
Във връзка с извършването с ОПРГТ зонирване на горските територии в областта, Изпълнителят на ОПРГТ въвежда <i>режими и норми</i> за всяка от определените с плана зони, които трябва да се имат предвид при последващото оперативно горскостопанско планиране по горскостопански единици (ГСЕ). Режимите и нормите, които подлежат на съгласуване с МОСВ касаят районите попадащи в защитените зони по ЗБР и за горските територии се съобразяват с „Режими за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000“, Изд.ИАГ 2011 г., приложение към Наредба №8 от 05.08.2011 г за сечите в горите, както и с други релевантни нормативни и поднормативни документи. На ОС по реда на глава втора или трета от ЗБР се подлагат планове, програми, инвестиционни предложения или техн изменения или разширения, в	1. 2.	За зоната „НЕМ Натура 2000“ на ОПРГТ, се изработва описание на режимите за стопанисване, по видове гори / хабитати, съгласно заповедите за обявяване и/или „Режими за устойчиво управление на горите в НАТУРА 2000“, Изд.ИАГ 2011 г., приложение към Наредба №8 от 05.08.2011 г за сечите в горите, ако зоната е по Директивата за местообитанията. Прави се за всяка ЗЗ по отделно. Изготвяне на досие „Кратка записка“, която е описание на всяка зона, със съдържание: допустимите за планиране с ГСПЛ/Пр основни лесокултурни, дърводобивни, противопожарни и ловностопански дейности по вид и интензивност /обем. В приложението се представя карта на горските територии в областта с изобразени всички зони, номерата на отделите и видовете допустими мероприятия по вид и интензивност. Кратката записка с приложената карта се представят и	Изготвено досие - Кратка записка „Устойчиво управление на горските територии, попадащи в защитени зони от НЕМ Натура 2000, съгласно ЗБР, в обхвата на Област.“ – на хартиен и електронен носител. Получена от МОСВ ОС за ОПРГТ.	В срока за изработка на Предварителния доклад В 14 – дневен срок след внасяне на Кратката записка

т.ч. на такива извън обхвата на глава шеста от ЗООС, попадащи изцяло или отчасти в границите на защитени зони и свързани с смяна на предназначението и/или начина на трайно ползване на имота. <i>НАРЕДБА за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони</i> Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г., обн., ДВ, бр. 73 от 11.09.2007 г., в сила от 11.09.2007г., изм. и доп., бр. 81 от 15.10.2010 г., в сила от 15.10.2010 г., бр. 3 от 11.01.2011 г., бр. 94 от 30.11.2012 г., в сила от 30.11.2012 г. Когато планове, програми, проекти или инвестиционни предложения засягат територия, която има статут едновременно на защитена територия по Закона за защитените територии (ЗЗТ) и на защитена зона по ЗБР, компетентният орган се произнася само по реда на наредбата. В тези случаи не се извършва съгласуване с МОСВ по чл. 13, ал. 2 и чл. 66, ал. 2, т. 2 ЗЗТ (за ОВОС). Оценка за съвместимостта се извършва в следната последователност:	3. 4.	на магнитен носител на възложителя (Стъпка III-7). В таблична форма се изобразяват № на Екологична оценка за всеки ГСПЛ в обхвата на админ.област по ТП - ДГС/ДДС с дата на издаване и срок на валидност /изтичане на ГСПЛ/. (за случаите на вече издадени такива) РДГ / ИАГ внася в МОСВ заявление за извършване на оценка за съвместимостта по реда на ЗБР, съгласно Наредбата за условията и реда за извършване на оценка за съвместимостта на планове, програми, проекти и инвестиционни предложения с предмета и целите на опазване на защитените зони Приета с ПМС № 201 от 31.08.2007 г. Към заявлението се прилага досието за горите попадащи в ЗЗ по ЗБР (по т.2).		
--	---------------------	---	--	--

1. уведомяване на компетентния орган от страна на възложителя на планове, програми, проекти или инвестиционни предложения; 2. проверка за допустимост; 3. преценка за вероятната степен на отрицателно въздействие върху защитените зони; 4. оценка на степента на въздействие върху защитените зони; 5. оценка на качеството на доклада за степента на въздействие върху защитените зони; 6. провеждане на консултации с обществеността; 7. издаване на решение по ОС от компетентния орган и контрол по изпълнението му.	Компетентния орган за издаване на административния акт по реда на наредбата, в случая с ОПРГТ, като документ, който се одобрява от централен орган на изпълнителната власт (Министърът на земеделието и храните), е министърът на околната среда и водите или оправомощени от него длъжностно лице.	Оценката за съвместимост извадена по описания по-горе ред, се приема за извършена такава на бгдещите /нови ГСПл/Пр за ГТ в обхвата на административната област, което се има предвид при

провеждането на всички процедури за приемане на ОПРГТ, в т.ч. от ОКСГ и на общественото обсъждане.			
7. Съгласуване на Областните планове за развитие на горските територии по реда на Закона за регионалното развитие (ЗРР)			
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ / СРОК
Хармонизирането на ОПРГТ с <i>Общинските планове за развитие</i> (ОПР) се извършва за всяка от общините в административната област, в които има раздел за развитие на горите. ЗРР дава достатъчно правомощия на общинския съвет, който съгл.чл.28 обсъжда и приема ОПР и одобрява докладите за изпълнение на Общинската програма за развитие (за изпълнение на ОПР), което фактически е бюджета на общината.	1. В ОПРГТ се разписва специална точка в която се описват по общини – акцентите от раздела за развитие на горите на ОПР. Разглеждат се и други раздели, които косвено касаят - по общини, напр.: за развитието на ВЕИ от дървесна биомаса, водни ресурси, туризъм и рекреация, опазване на околната среда и пр.	Разписана точка в ОПРГТ, с акценти от общинските планове за развитие, касаещи горите.	В срока за изработка на Предварителния доклад
2. Хармонизацията на ОПРГТ по ЗГ с <i>Областните стратегии за развитие</i> по ЗРР, може да се извършва на ниво регион за планиране, чрез използване на информацията от създадените по чл. 24 от ЗРР Дирекции за техническо съдействие, координация и управление на регионалните програми и планове, или на ниво област, чрез използване на информацията и сътрудничество със създадените по чл. 26 от ЗРР <i>Областни съвети за развитие</i>.	2. Провеждане на срещи на Изпълнителя на ОПРГТ с ОКСГ за извеждане на основните пунктове и параметри за съгласуване между <i>Областната стратегия за развитие</i> в частта пряко и косвено касаеща горите и горския сектор от една страна, и ОПРГТ.	Разписани съответни текстове в ОПРГТ в раздела за „Други актуални проекти и разработки“	
	3.	Изпълнителят на ОПРГТ отразява /съобразява плана с приетите вече изисквания на ОСР, както и с	Исходящо писмо за представяне на ОПРГТ

Областният съвет за развитие: 1. обсъжда и приема областната стратегия за развитие; 2. оценява инициативите на общините и на юридически лица с нестопанска цел, свързани с областната стратегия за развитие; 3. прави предложения за сключване на споразумения за сътрудничество с други съседни области за осъществяване на съвместни дейности по регионалното развитие; 4. обсъжда и съгласува действията по осигуряване на публичност и прозрачност на планирането и програмирането на регионалното развитие на територията на областта по предложение на областния управител. В Правилника за прилагане на Закона за регионалното развитие (ППЗРР) в Раздел II, са подробно разписани Организацията и дейността на областния съвет за развитие. Изпълнителният директор на Изпълнителна агенция по горите (ИАГ) е лицето, което представя проекта на ОПРГТ за съгласуване на съответните областни съвети за развитие, заедно с мотивираната справка за неотразените бележки и препоръки. Областният съвет за развитие (ОСР)	основните акценти на общинските планове за развитие (ОПР), напр.: изработка баланс на енергийна безопасността с енергийна дървесина (на средногодишна база – нужди и възможности); Изпълнителният директор на ИАГ представя за съгласуване на съответния областен съвет за развитие проекта на ОПРГТ, заедно с мотивираната справка за неотразените бележки и препоръки от Общественото обсъждане по т.8. Областният съвет за развитие съгласува представения проект в четиринадесет дневен срок, придружен с бележки и препоръки за хармонизиране с областните планове за развитие по Закона за регионалното развитие. Изпълнителят защитава при нужда разработката си - ОПРГТ пред ОКСГ и пред ОСР.	на ОСР за съгласуване по реда на ЗРР. Протокол с решения на ОСР от заседанието за разглеждане и приемане на ОПРГТ.	
--	---	--	--

съгласува представения проект в четирнадесет дневен срок, придружен с бележки и препоръки за хармонизиране с областните планове за развитие (ОПР) по Закона за регионалното развитие (ЗРР).					
8. Организация и провеждане на общественото обсъждане					
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК	
За приемане на ОПРГТ, се провежда Обществено обсъждане /Обо/ на Проекта на ОПРГТ, не по-късно от два месеца след предаване на материалите от изпълнителя на възложителя – РДГ и 1 месец след публикуване на обявата.	1.	Директорът на РДГ, по инициатива на Изпълнителя изготвя и публикува обявата за Обо в един областен ежедневник, като в нея се посочват мястото, датата и часа за провеждане на общественото обсъждане, както и мястото и срока за подаване на писмени становища и предложения по проекта на ОПРГТ	Проведено Обществено обсъждане.	Не по-късно от 2 месеца след предаване на Предварителния доклад, респ. от публикуването на ОПРГТ на сайта на РДГ, ИАГ и Областта.	
Обо на ОПРГТ се организира от Изпълнителния директор на ИАГ или от оправомощено от него лице.	2.	Публикуване на Проекта на ОПРГТ на интернет страницата на ИАГ и на РДГ.	Протокол с присъствен лист и приложение – постъпили писмени становища и предложение.		
Изпълнителят участва в подготовката на всички помощни материали за провеждане на Общественото обсъждане, в т.ч.: покани до членовете на ОКСГ, обява, справка за отразените и неотразените бележки и	3.	РДГ уведомява областната и общинските администрации по реда на Административнопроцесуалния кодекс за Обо, в т.ч. и всички членове на Областния съвет за развитие (ОСР) и на неговия орган – Областния консултативен съвет за а	Изготвена справка за отразените и неотразените бележки и препоръки.		
	4.	Провеждане на Обо, най-много 2 месеца след публикуване на обявата и на Проекта на Плана. Обо се води	Допълнен вариант на ОПРГТ с приетите за отразяване бележки и		

препоръки, вкл. направени на самото ОбО такива. Общественото обсъждане предшества останалите сугласвателни процедури по реда на ЗБР с МОСВ и по реда на ЗРР с Областния съвет за развитие.	от Изпълнителния директор на ИАГ или от оправомощено от него лице. За работата на ОбО се води протокол, към който се прилагат представените писмени становища и предложения. Изпълнителния директор на ИАГ или оправомощено от него лице разглежда представените предложения и изготвя мотивирана справка за приетите и неутразените бележки и препоръки, която заедно с протокола се публикува на интернет страницата на ИАГ и на РДГ, в едномесечен срок от ОбО. Изпълнителят получава справката от своя възложител и в двумесечен срок след ОбО отразява приетите бележки и препоръки в проекта на ОПРГ.	препоръки.	
5.	6.		

9. Представяне на Проекта на ОПРГГ за утвърждаване от Министъра на земеделието и храните Оповестяване на приетия ОПРГГ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
Изпълнителния Директор на ИАГ разглежда представените предложения и изготвя мотивирана справка за неотразените бележки и препоръки, които заедно с плана се предоставят на министъра на земеделието и храните за утвърждаване	1.	Изпълнителят получава чрез Директора на РДГ /Възложителя/ бележките и препоръките на ОСР по т.7 и ги отказва в ОПРГГ. Изготвя мотивирана справка за приетите и неотразените такива и заедно с коригирания ОПРГГ ги връща чрез Директора на РДГ на ИАГ.	Изготвена мотивирана справка за отказаните и неотразените бележки и препоръки за хармонизиране с ОПР по ЗРР.	В 14 дн. срок след получаване на Протокола по предходната т-ка
Заповедта за утвърждаване се издава след отстраняване от изпълнителя на приетите бележки и препоръки и се публикува в държавен вестник, в 2 национални и в областния вестници	2.	Изп. Директор на ИАГ внася подобрения ОПРГГ, заедно със справката по т.1 за утвърждаване при министъра на земеделието и храните.	Входящо писмо на Изп. Директор на ИАГ до Министъра	Съгласно Заданието / Договора за изпълнение
Утвърденият областен план за развитие на горските територии, заедно с всички приложения и карти се представя на хартиен носител на регионалната дирекция по горите и областната администрация и в електронен вид на Изпълнителна агенция по горите и на всички общински администрации.	3.	Изпълнителят отразява /отстранява бележките и препоръките на Министъра и представя в ИАГ – Окончателен доклад, заедно с ОПРГГ, в редакцията одобрена от Министъра.	Окончателен доклад	
Утвърденият областен план за развитие на горските територии, заедно с всички приложения и карти се представя на хартиен носител на регионалната дирекция по горите и областната администрация и в електронен вид на Изпълнителна агенция по горите и на всички общински администрации.	4.	Министърът издава Заповед за утвърждаване на ОПРГГ	Последна /окончателна редакция на ОПРГГ,	
Планът по ал. 2 се публикува на интернет страницата на Изпълнителна агенция по горите	5.	Утвърденият ОПРГГ, заедно с всички приложения и карти се представя на хартиен носител на РДГ и областната администрация и в електронен вид на ИАГ и на всички общински администрации.	Приложения към ОПРГГ, съгл. Заданието.	
	6.	Актьт за утвърждаване се оповестява, чрез публикуване на съобщение на Изп.Директор на ИАГ в ДВ.	ОПРГГ и приложения на хартиен и на електронен носител, по брой и адресати съгласно на заданието	
	7.	Планът по т.5 се публикува на интернет страницата на ИАГ, на РДГ и на Областта.		

10. Организация и провеждане на работни срещи / обсъждания с представителите на Възложителя и с представителите на ЗС и/или с експертите на ОКСГ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
В интерес на работата по разработването на ОПРГТ, при необходимост, извън описания инструмент-тарим за провеждане на съвещания, обсъждания и съгласувателни процедури, Изпълнителят може да иницира и организира провеждане на неформални работни срещи с представители на заинтересуваните страни и местните власти (различни от участ-ващите в ОКСГ) - за предварително запознаване с резултати по дейността по етапи и за	1.	Провеждане на работни срещи с Възложителя / ръководството на РДГ/за решаване на текущи въпроси по разработването на ОПРГТ.	Присъствени листове	Съгласно сроковете /графика от приетия Встъпителен доклад
	2.	Провеждане на работни срещи с представители на ДП и ТП – ДГС/ДДС за решаване на текущи въпроси по разработването на ОПРГТ.	Протоколи от проведени обсъждания	
	3.	Провеждане на работни срещи с представители на заинтересованите страни, вкл. с ОКСГ и др.		
11. Съдържание и формат на документите				
Разработване на доклади, сборник, приложения за отчитане на изпълнението				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
В процеса на изпълнение на ОПРГТ, Изпълнителят представя своята дейност, резултатите от различни етапи с доклади и др. документи, както следва по-долу. ■ ВСТЪПИТЕЛЕН ДОКЛАД на изпълнителя с основни констатации относно наличната информационна	1.	Изготвяне на ВСТЪПИТЕЛЕН ДОКЛАД съгласно Приложение № I-11.1,	Разработени са:	До 1 месец след Работното съвещание
	2.	Изготвяне на ПРЕДВАРИТЕЛЕН ДОКЛАД на ОПРГТ, съгласно Приложение № I.11.2,	1. Встъпителен доклад 2. Предварителен	До 9 месеца след

база, необходима за разработването на ОПРГТ и анализ на липсите и трудностите по изпълнение на поръчката, подходи за работа със заинтересованите страни, подробен график за изпълнение на ОПРГТ – до 1 месец след възлагане на поръчката (до провеждане на работното съещание)	3.	Изработване на ПРИЛОЖЕНИЯ към ОПРГТ с протоколи, писма, таблици и др. съгласно заданието;	доклад и 1-ви Драфт на ОПРГТ, вкл. с Приложенията.	подписване на договора
4. ■ ПРЕДВАРИТЕЛЕН ДОКЛАД на ОПРГТ за свършената работа – при предаване на 1-ви драфт на ОПРГТ на възложителя с Приложенията към него – Съкратена обяснителна записка с основни данни: резултати от извършените обобщения, анализи, изводи, зонирание, въведените норми и режими, картен материал и др., съгласно Заданието.	4.	Изготвяне на Сборник „ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ“	3. Съгласувателни протоколи от: МОСВ по ЗБР и от Областния Съвет за регионално развитие по ЗБР.	В срока на Предварителния доклад
5. ■ Съгласуване с Възложителя (вършане за доработване, отразяване, съгласуване и др.); ■ Провеждане на Обществено обсъждане със заинтересованите страни – местна власт, общински служби, областни служби, местни и регионални НПО, представители на различните собственици и ползвателна гора и негорски имоти сред ГТ, представители на бизнеса – дърводобивни и дървопреработвателни фирми, на събирачи берачи и преработватели на недървесни продукти, туристически	5.	Изготвяне на ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД /Докладна записка (<i>Приложение № I-11.3</i>)	4. Окончателен доклад;	До 12/14 месеца след подписване на договора

услуги (хотелиери, хижари и др.), други свързани с горите бизнеси; Ел, ВиК и Телекомуникационни доставчици; Национални браншови и екологични сдружения непосредствено свързани с горите. ■ СБОРНИК „ОБЩЕСТВЕНО ОБСЪЖДАНЕ“ с приложена документация: Обява (в национален и местен вестник, същите качени и на Интернет страницата на ДП / Областа), Регистр. карта / присъствен лист, протокол с приложени писмените становища, справка за неотразените в ОПРГТ бележки /препоръки с аргументите за това, за <i>вносяне от Възложителя в ИАГ</i> в едномесечен срок от датата на Об.Обсъждане. ■ <i>Процедура по оценка за съвместимост с предмета и целите на опазване на съответната защитена зона по реда на Закона за биологичното разнообразие.</i> ■ <i>Процедура по съгласуване на проекта на ОПРГТ с Областния план за развитие по ЗРР, проведено от областните съвети за развитие, заедно с бележки и препоръки за хармонизирането му.</i> ■ ОКОНЧАТЕЛЕН ДОКЛАД - /Докладна			
--	--	--	--

записка, на изпълнителя на ОПРГТ с отразени бележките от общосъждане и от ОС по ЗБР и Съгласуват.протокол от ОСР по ЗРР до Възложителя – преди внасяне за одобрение от Изп.Директор на ИАГ, и преди внасянето му за съгласуване от съответния областен съвет, съгл. чл.63 от Наредбата. В тези процесуални доклади, отчети и пр, изпълнителят прилага докладите / конкретните разработки, вкл. анализи, графики, таблици и пр. резултати /продукти на своите ключови експерти, като съставни части на проекта на ОПРГТ (Приложение № I-11.3)			
--	--	--	--

ЧАСТ – II. РЕСУРСНИ ОСНОВИ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В АДМИНИСТРАТИВНАТА ОБЛАСТ

Констатации и анализи на база досегашното управление на ГТ в административната област.				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
1. Природни условия и типове месторастения (Разделът се разработва при изрично посочване в Заданието за ОПРГТ)				
Име и местонахождение на административната област /ДП Физико-географска характеристика Геоложки строеж Климатични условия Почви Растителност Типове месторастения Обобщение и Анализ на данните от ЛУП, горската инвентаризация (ГИ) на териториалните подразделения (ТП) в обхвата на областта. За онагледяване на природните условия трябва да се изготвят таблиците по Приложение № II-1. Според изрично указаване със Заданието, в ОПРГТ таблиците могат да бъдат разработени или частично (само някои от тях), или в пълен обем, или никоя от тях, ако Заданието указва разделът да не се разработва.	1.	В кратка форма (общо до 5-7 страници), се прави обобщена характеристика на посочените условия и показатели, касаещо общо горските територии в областта. Напр.: използва се Горскорастителното райониране на проф. Боян Захариев, както и друга по-нова литература в ПРЕДМЕТА на съдържанието.	Глава1: „Природни условия и типове месторастения“- вкл таблци и информация в цитираните приложения по стрелка 3.1.	В срока за изработк а на Предвар ителния доклад

2. Характеристика на горските територии			
Общата площ на горските територии и лесостта в административната област и по общини е важен показател за тяхното значение в икономически, социален и екологически аспект. ОПРГТ представя още разпределението на ГТ по категории видове гори, видове земи /начин на ползване/ и по основни таксационни показатели, както и според основните им функции, съгласно чл.5 от ЗГ. Тази характеристика е представена съгласно изработените ОФГТ за всяко ТП – ДГС/ДЛС в обхвата на админ.област, по общини, по видове собствености и общо за областта. В Приложение № II-2 са таблиците, които изпълнителят следва да подготви (в т.ч. 1-7 ОФГТ), както и диаграмите. Отчетните форми на ГТ 1-7, се изработва съгласно формите в Наредбата по чл.18 от ЗГ, или по досега действащите образци.	1. Изпълнителят разработва Глава 2 „Характеристика на горските територии“, с таблиците от образеца /Приложение № II-2, представляващи: - Настъпнили промени в общата площ за периода на действие на ОПРГТ. - Площ на ГТ и лесистост по общини и общо за адм. област; - Таблица представяща средните таксационни показатели за горите в административната област, напр.: залесена площ, дървесен запас (със/без клони), средна възраст, среден запас на 1 ха, среден прираст на цялата площ и на 1 ха залесена площ, среден бонитет, средна пълнота; - ОФГТ от 1-7 (без 5) от актуалните ОЗ на ГИ по ТП – ДГС/ДЛС, по видове собствености и по общини, в приложение към ОПРГТ. В объяснителната записка се представят текстово или в табличен вид обобщени данни от ОФГТ. 2. Изработват се диаграми онагледяващи: - Разпределението на залесената площ се в кръгова диаграма. - Разпределението на залесената площ и общия дървесен запас на високоствъблените гори по класове на възраст се дава в диаграма с правоъгълници. При наличие на високоствъблени гори и издънкови гори за превръщане във високоствъблени се съставя	Глава2: „Характеристика на горските територии“ Приложени са таблиците и Диаграмите от цитираното в текста приложение. В приложение са представени обобщените ОФГТ за админ.област, вкл. по основен вид собствености и по общини.	В срока за изработка на Предварителния доклад

		отделна диаграма. · Разпределението на залесената площ и общия дървесен запас по дървесни видове общо за административната област се дава в кръгови диаграми.			
3. Собственост и правоползване на горските територии					
Собственост на горските територии В текста на обяснителната записка, и в табличен вид и с диаграма се показват разпределението на горските територии по ТП (ДГС/ДЛС), земища с площ (в т.ч. залесена) и по видове собственост, съгл. КВС / Кадастър (1) и- по дървесен запас и по видове собственост (2).	1.	Текстово и в <i>таблица</i> се представя разпределението на ГТ по: - ТП (ДГС/ДЛС), земища с площ (в т.ч. залесена) и по видове собственост, съгл. КВС / Кадастър; - по дървесен запас и по видове собственост. <i>По данни от предходния раздел на база ОФГТ по собственост и общини</i>	Изработени и приложени в Обяснителната записка и докладите - Таблица и диаграмата по видове собственост, както и таблицата за правоползвателите.	В срока за изработка на Предварителния доклад	
Правоползвателна горски територии (за горите държавна собственост), вкл. за ловните райони. В текста на обяснителната записка, и в табличен вид по ТП (ДГС/ДЛС) се посочватнаемателите /ползватели на горски територии (без смяна на предназначението и вида /без продажба), като са описани по землище, отдел/подотдел, площ, основание /документ с какво е отстъпено правото на ползване, цел - за който е отстъпено правото на ползване, фактическо положение (състояние/ползване), забележка.	2.	Изработва се <i>диаграма</i> по видове собственост – по площ и запас, общо за областта			
Да се ползват таблиците по тази стъпка посочени в <i>Приложение № II-3</i> , (ОФГТ по видове собственост) както и <i>Диаграма</i> за видовете собственост върху горите в областта).	3.	Текстово и в <i>таблица</i> се представя справка за наемателите/ползвателна горски територии, като са описани по землище, отдел/подотдел, площ, основание /документ с който е отстъпено правото на ползване, цел - за какво е отстъпено правото на ползване, фактическо положение (състояние/ползване), забележка. <i>Приложение № II-3.</i>			

4. Устройство на ГТ в административната област. Съществуваща структура на управление на горите			
В кратък текстови и табличен вид в обяснителната записка се описват основните характеристики на държавните, общинските и други горскостопански единици (ГСЕ) с обща площ на имотите им над 50,0 ха, които определят облика на горскостопанската дейност на територията на областта.	1.	Изработва се таблично и се коментира възприетата структура на управление на ГТ (ДГС/ДЛС) - таблично по ГТ се посочва възприета управленска структура, в т.ч. средносписъчен състав - брой служители с длъжности/отговорности (производствен и помощен). Изчислява се показателя „брой заети служители по горите на 1/ха ГТ“	Разработена е Глава 4: „Устройство на ГТ в административната област“, част, в т.ч. всички справки в табличен вид съгласно <i>Приложение II-4</i> В срока за изработка на Предварителния доклад
По справка от общинските служби „Земеделие“ (ОСЗ), се прави коментар и анализ по ГТ – ДГС/ДЛС на броя собственици – физически лица с големина на имотите им до 2,0 ха, за които с бюджетни средства се извършва планиране на дейности с ГСПЛ на ГТ.	2.	Изработва се и се коментира възприетата структура за управление на <i>общинските гори</i> - таблично по териториални единици /общини и ГТ върху чиято територия са техните гори, възприета управленска структура, в т.ч. брой служители и отговорности (производствен и помощен). Изчислява се показателя „брой заети служители по горите на 1/ха ГТ“	
	3.	Разработва се справка /писмено или таблично/ за: управлението на горите собственост на юридически и физически лица с площ >/= на 50,0 ха, която съдържа: имената на собствениците по ГТ (ДГС/ДЛС) и землища, площ на горските им имоти по ГТ (ДГС/ДЛС) и общо в областта, кои/колко от тях се управляват на база актуални ГС планове.	
	4.	Справка /таблично/ по ГТ-ДГС/ДЛС за броя собственици по землища с големина на имотите им до 2,0 ха, за които е извършено планиране съгл. чл.13, ал.2 и ал.7 от ЗГ.	

Да се използва таблица *Приложение II-4*

5. Роля и значение на горите за икономиката на административната област /Обобщения, анализи и оценка на горските ресурси/потенциал по отношение на икономическите условия и активност (горския бизнес) /			
5.1. Дървесни ресурси и устойчив размер на ползването им			
Дървесни ресурси Описват се целите, които са били поставени с предходния ОПРТГ по отношение основния ресурс от горите - дървесината. Прави се анализ и се дават насоки за следващия 10-годишен период в областта. Общ дървесен запас Описва се таблично по ТП (ДГС/ДЛС) и общо запасът от дървесина, разпределен по класове на възраст - с клони и без клони, по дървесни видове. Здравословно състояние на горите в административната област Описва се актуалното състояние, според извършен анализ на констатациите и препоръките на ГИ по ТП – ДГС/ДЛС, както и на база справка за издадените през последните 3 години предписания от ЛЗС и утвърдени план-извлечения за санитарни сечи. Дават се препоръки за превантивни дейности и лесозащита срещу основни видове болести и вредители. Оценка на горския ресурс Таблично се изработва обща оценка на насажденията в стоящо състояние по категории дървесна, съгласно „Наредба за оценка на поземлени имоти в горски територии“ (В сила от 16.08.2011 г.), без прилагане на коефициенти.Изработва се при изрично указване	1. С кратък текст и таблично се представя по ТП (ДГС/ДЛС) и общо размерът на дървесните запаси по класове на възраст - с клони, по дървесни видове /структурата на дървесните ресурси/. Таблици са е обобщаваща аналогичните данни от ГИ /ЛУП по ТП –ДГС/ДЛС в обхвата на административната област. (Табл.5.1.1) 2. Изготвят се таблично справки за лесопатологичното състояние на горите в адм.област по ТП – ДГС/ДЛС, на база ГИ и изведени санитарни сечи през последните 3 години по ГСПл и на база предписания от ЛЗС и утвърдени план-извлечения за санитарни сечи. Текстово се дават препоръки за превантивни дейности и лесозащита срещу основните видове болести и вредители. (Табл. № 5.1.2) 3. Изготвя се сравнителна таблица по ТП и общо за областта на предвиденото средногодишно ползване (общо, от възобновителни и от отгледни и санитарни сечи). Какъв процент от запаса на всички насаждения представлява това ползване, % от прираста и на 1 ха. В трета колона се	Разработва се глава 5 „едноименна“ с данни /таблицы както следва: Таблица за здравословното състояние на горите и дадените препоръки и насоки за превенция и лесозащита	В срока за изработка на Предварителния доклад

<u>със Заданието.</u> ОПРГТ прави анализ на структурата на дървесните запаси, с оглед определяне на устойчивия размер на ползването им.	4. Прави се коментар на представената в табличен вид структура на дървесните запаси. Изчисляват се на база на възприетите в лесовъдството методи, варианти на допустими годишни размери на ползване на дървесина за различни (предварително определени със Заданието) групи насаждения – горите със Стопанско предназначение. За защитните гори и горите със Специално предназначение може да се изчислят същите параметри, като норма за максимално-допустим размер на набраните по състояние размери на ползване от възобновителни сечи, както и на общия размер ползване (спрямо средния прираст).	посочват същите данни за реализираната за изтеклния период дървесина. (Данните се взимат от обяснителните записки на ГСПЛ по ТП – ДГС/ДЛС, в РДГ). (Табл. № 5.1.3)	Сравнителна таблица за ползването със средни показатели за допустимост.	В срока за изработка на Предварителния доклад
5. По изрично указание в Заданието, устойчивия размер на ползване на дървесина може да се изчислява и/или за всяка от обособените с ОПРГТ зони, съобразено с конкретните режими и норми за стопанисване и ползване за всяка от тях. Информацията се базира на данни от горската инвентаризация, т.е. независимо от собствеността на горите, и служи за ориентировъчна годишна норма на/за всички ГТ, в които се извършва ползване на дървесина. Коментира се дали и какъв е потенциалът за евентуално увеличаване на дърводобива от лесовъдска гледна точка, и какви са социалните и	На тази база се изработва обобщаваща таблица за допустимите размери на ползване от всички видове сечи по ТП (Табл.№ 5.1.5) и по зони (Табл.№ 5.1.6) за периода Въз основа на данните по двете таблици се дават насоки / препоръки за ползването на различните видове насаждения (по „реални“ и „условни“ стопански класове). По изрично изискване на заданието, изчислението и препоръките може да се направят и/или по хабитати (местообитания) за горите в ЗЗ по ЗБР и/или по други обособени групи насаждения, като в тези случаи се извършва ново изчисляване на максимални норми на ползвания от възобновителни сечи.	Таблица с изчислени варианти на средногодишно ползване по стопански групи / класове / хабитати / зони, според изискванията заложили в Заданието. Картен слой и карта в М 1:25000 (с подотделен извършено зонирание по видове насаждения (условни стопански класове) със допустимия максимален средногодишен	Таблица с изчислени варианти на средногодишно ползване по стопански групи / класове / хабитати / зони, според изискванията заложили в Заданието. Картен слой и карта в М 1:25000 (с подотделен извършено зонирание по видове насаждения (условни стопански класове) със допустимия максимален средногодишен	В срока за изработка на Предварителния доклад

екологичните аргументи за или против това. <i>Да се използват таблиците от Приложение № II-5.1. (5.1.1 – 5.1.9)</i> <i>Отчетна форма на ГТ 5, се изработва съгласно образците по Наредбата по чл.18 от ЗГ, или по досегашествашите образци.</i>	6. 7. 8. 9.	В отделна таблица (Табл.№ 5.1.7) се посочва каква част от общия размер на ползваното по видове сечи, е предвидено с ГСПЛ да се добие в трудно /временно недостъпни басейни по ТП и общо за областта. Изготвя се справка (Табл.№ 5.1.8) – сравнение на общия годишен размер на ползването по видове сечи при двата последни ГСПЛ. На база насоките по т.4, се обобщават и пренасят върху картата /картния слой за административната област/ зоните с еднакви норми и режими за максимално допустим размер на ползване от възобновителни сечи и общо от всички видове сечи (в т.ч. и минимален размер на отгледните сечи) от/в различните видове насаждения, вкл. по функционални категории (прави се съгласно описанието в Раздел III-3). На база на зонирването по т.5 (Табл.№ 5.1.6) се изработва карта на насажденията с онагледени допустими размери/ интензивности на ползуванията (Прилож. III-7) и картен слой с извършеното зонирване. Като с пиктограми /или в табличка/ се посочват допустимите размери на ползване от възобновителни сечи за всяка от обособените зони по условни стопански класове.	размер на ползване от възобновителни сечи. На същата карта са нанесени и зоните по Natura 2000.
--	---	--	--

5.2. Ползване на дървесина и развигии на дърводобивна в административната област		
Описани са основните трудности/пречки за реализиране планираните с ГСПл ползвания на дървесина (от всички видове сечи). Описват се и се анализират подробно трудностите, в т.ч.: · Ползване в труднодостъпни басейни (мес-го-положение по ТП, землище, ГСУ, отдели/подот-дели, площ, експлоатационен запас – приблизително, в т.ч. е ниската плътност на вътрешната горска пътна мрежа; · Липса на пазар за реализация на основните асортименти /категории дървесина предлагани по ГСПл (по ТП, години и др.показатели)... · Други - описват се подробно. Изработва се списък на фирмите извършвали дърводобив по ТП, име, годишен обем. Под черта се посочват регистрираните местни фирми по чл.... от ЗГ (повтарящите се през годините от изпълнение на ГСПл), по населени места на регистрация, и обем добита дървесина. Да се ползват таблиците посочени в Приложение № II-5.2.(5.2.1 – 5.2.3)	1. Изготвя се справка /в табличен вид/ за фирмите за дърводобив, регистрирани като участници в процедурите за възлагане на дърводобив в обхвата на ДП / административната област през последните 3 години: по годишен обем на добивите, в т.ч. от т.нар. "местни фирми" (Табл.№ 5.2.1) <i>Данните се взимат от Систем ИАГ и/или от ДП или от МЗХ.</i> 2. Изготвя се справка (в табличен вид) по данни от ДП за труднодостъпните басейни по ТП, с данни за: землище, ГСУ, отдели/подотдели, площ, експлоатационен запас по ГСПл и/или потенциален (ако не е планиран), обща площ за ДП и админ.област, % от ГТ, % от общия размер на ползване по ТП. (Табл.№ 5.2.2) След коментарите и направения анализ, се дават препоръки с възможни конкретни действия за усвояване на съответния басейн. 3. Изготвя се отделна справка по ТП-ГТС/ДПС за автомобилните горски пътища -поименно, с дължина и състояние (със и без настилка), собственост, вкл. и от националната ПТ мрежа – по отделно и общо) в ГТ. Изчислява се средната им дължина в ЛМ. на 1 ха / горска площ .	Таблицы, Справки Разчети, Разработена точка/раздел в Обяснителната записка. В срока за изработка на Предварителния доклад

5.3. Продажба на дървесина и развитието на дървопреработването в района на административната област			
Изготвена е <i>Справка - Баланс на търсенето и предлагането</i> по асортименти, достигнати цени по категории дървесина (на база на справки относно проведени процедури за местни фирми, регулярни, сесии, други, със съответни количества - предложени и продадени, с достигнатата цена - средно/годишно, по ТП и общо за областта за последните 3 години.)	1.	Изготвя се таблица (Табл. № 5.3.1) – справка за реализираните продажби на основни категории дървесина, по начините съгл. чл.112, ал.1 от ЗГ (на корен и от склад) през последните 3 години. Таблицата се изготвя чрез обобщаване на годишните справки на ТП – ДПС/ДПС, или от вече изготвени подобни справки в ДП / Общ.ГСЕ.	Таблица – баланс, Списък / Дневник на продажбите, Предварителна доклад
Изготвя се списък на клиентите закупили дървесина по основни видове асортименти, в т.ч. местните фирми - по ТП, име на клиента и закупени количества по асортименти.	2.	Горната справка, но с достигнати цени (лева на 1 куб.м), на иглолистна и широколистна дървесина, се изготвя съгл. Образеца на Табл.№ 5.3.2.	Таблица – баланс, Списък / Дневник на продажбите, Предварителна доклад
Описват се всички основни за областта и местни, за отделните населени места, предприятия и цехове за обработка на обла дървесина, за производство на продукция от дървесина, целулозна промишленост, мебелна промишленост и други, използващи като суровина дървесина, дивеч и недървесни горски продукти.	3.	Изготвя се справка за общия брой фирми (по ТП и за областта) и за тяхното разпределение по средно годишен обем на покупките (до 1000 м3, от 1000 м3 до 5000 м3 и над 5000 м3) през последните 3 год. Табл.№ 5.3.3. В т.ч. се посочват покупките в аналогичните групи по обем, реализирани от т.нар. „местни фирми“ <i>Данните се взимат от ДП /МЗХ, Систем-ИИГ.</i>	Таблица – баланс, Списък / Дневник на продажбите, Предварителна доклад

Да се ползват таблиците посочени в
Приложение № II-5.3 (5.3.1-5.3.3)

5.4.Възобновяване на горите и лесокulturни дейности			
Посочват се и се коментират следните данни от актуалната ГИ и по данни от Книгата за сечите (по ТП, през последните 3 години):	1.	Изработват се таблици за естественото възобновяване (на база окончателни сечи и/или самозаселени /нови млади гори от 1 до 20 г) – по площ на младите естествени и изкуствени (1-10 г) гори (по отделно) по ТП и общо за админ.област, като данните се взимат от ГСПЛ. (Табл.№№ 5.4.1 и 5.4.2)	В срока за изработка на Предварителния доклад
Размерът на изведени окончателни фази на възобновителни сечи;			Таблица за естественото / изкуствено възобновяване в ГТ.
Размерът на младите естествени гори (1-20 години) в различните по вид гори – иглолистни, широколистни високо-стъблени и в издънкови за превръщане;	2.	Таблично се представят отгледни сечи без материален добив (по ТП / ГСЕ и общо по площ), както и отгледните сечи с материален добив до 40 години (по ТП / ГСЕ и общо по площ и запас за ползване), съгл.ГСПЛ и регистъра на сечите на ТП.	Таблица за отгледните сечи без материален добив и общо на сечите до 40 год.
Създадените култури (1-10 години) по преобладаващ дървесен вид			
Прави се анализ на предвидените с ГСПЛ и реализирани дейности: отгледни сечи без материален добив (описват се по ТП и общо по площ); на отгледните сечи с материален добив до 40 години (по ТП и общо по площ и запас за ползване)	3.	Таблично се посочват планираните и реализираните през последните 5 години заселвания в сравнение с потенциалът площи за заселване според ГСПЛ. (по вид заселване, дърв. видове и почвоподготовка) , по ТП – ДГС/ДЛС/ГСЕ .Анализира се евентуалната разлика с действителните нужди (вкл. съобразено с режимите за стопанисване в 33 по Натура2000) Табл. №№ 5.4.4 – 5.4.6.	Таблицы за възможните заселвания и сравнение с предвидените по ГСПЛ.
Прави се анализ на предвиденото с ГСПЛ и реализирано заселване - по вид, предвидени дървесни видове за заселване и почвоподготовка (по ТП и общо по площ и бр.фиданки)			Насоки за десетилетието.
Прави се анализ на разсадниково производство (разсадници, бр.фиданки по дърв.вид, ТП;	4.	В табличен вид се дава справка за действащите разсадници по ТП : наименование, местонахождение, площ, бр.фиданки по дървесен вид в т.ч. в контейнери (от националният регистър).	Разработена точка/ раздел в Обяснителната записка.
Да се ползват таблиците посочени в Приложение № II-5.4. (5.4.1 - 5.4.7)	5.	На база на констатациите по т.1-4, се дават насоки за десетилетието по отношение на естественото възобновяване в горите, на съответствието с подходящите за типовете месторастения видове, за сечите за регулиране на състава и продуктивността на младите гори, за заселванията, за посадъчния материал /разсадникового производство.	

5.5. Ловно стопанство				
Описват се целите, които са били поставени с действащите Ловно-Стопански Планове (ЛСП) и тези, които се поставят с ОПРГТ пред ловното стопанство в областта, както и мерките, които са били предприети за постигане на тези цели.	1.	Изработват се в табличен вид обобщена справка по ТП – ДГС/ДЛС (според действащите ловно-стопански планове) за: · Числеността на дивечовите популации – по данни от последните (3 години назад) преброявания на дивеча; · Главните и съпътстващи видове дивеч и планирания отстрел - средногодишно.	Таблицы, Разчети, Раздел в обяснителната записка.	В срока за изработка на Предварителния доклад
Прави се характеристика на потенциала за развитие на ловното стопанство (по ТП – ДГС/ДЛС за държавните райони и отделно за предоставените на ЛРД-ва) – хранителната база, главните и съпътстващи видове дивеч, оптималните съотношения на видовете дивеч, възрастова и полова структура, възможния отстрел по видове за поддържане на оптимална структура и запаси.	2.	Прави се <i>зонирание на ловните територии</i> по ловни райони, в административната област, според главните видове дивеч, и вътре в тях по средни допустими норми за отстрел по видове дивеч, върху карта в М 1:50/200 000.	Картен слой и карта в М 1:150/200 000 на зонирането на ловните територии	
Описват се по ТП площите отдадени за дългосрочно ползване - таблично: ТП, наименование, наемател, основание (договор - срок /от - до/), площ,	3.	В таблична форма по ТП – ДГС/ДЛС се представят данни за броя на ловните сдружения по ТП – ДГС/ДЛС ангажирали се със стопанисване на дивеча, в т.ч. площите отдадени за дългосрочно ползване (с данни за наемател, основание - договор за срок от - до, площ, основни видове дивеч) и др.	На картата са нанесени и зоните по Натура-2000.	
Да се ползват таблиците посочени в Приложение № II-5.5.				

5.6. Недървесни горски продукти		
1. Описват се целите, които са били поставени пред структурите на отрасъла горско стопанство, по отношение на добива и опазването на недървесните горски продукти и мерките. Описват се количествата (по вид), за които са издадени разрешителни за добив, с данни за местонахождение и количество. Прави се анализ на запасите по видове, регистрирани в ТП – ДГС/ДЛС. Таблично се описват по вид и количества планираните и реализирани средно-годишно видове.	В табличен вид се представят данни за реализираните (според издадените съответни разрешителни или сключени договори за ползуване по ТП – ДГС/ДЛС и общо за административна област) по вид и количества ползувания на недървесни продукти, като: лечебни растения /билки/, горски плодове (по видове), гъби, сено, кори от различни дървесни видове, смола, вършина/листник, новогодишни елхи, клонки, месо от дивеч (по видове) и др. през последните 3 години.	Таблици, Разчети, Раздел в обяснителната записка (ОЗ).
2. Дава се баланс на търсенето и предлагането, както и на потенциала, предвид местните, регионални, национални и международни тенденции, проекти и програми с чуждо финансиране.	В текстов вид се прави анализ на търсенето и предлагането (според ГСПл), и тенденции-ите за развитие, според заявките .	
3. Прави се списък на ползвателите на недървесни горски продукти по: вид, количества по ТП, земища и ползвател (местен/неместен). Да се ползват таблиците посочени в Приложение № II-5.6.(5.6.1)	Изготвя се справка на търговците и на физ.лица с разрешителни за ползуване на съответните недървесни продукти по ТП – ДГС/ДЛС, по средно годишен обем (за последните 3 години) / количества по години, по достъпни данни в ТП/ДП и експертно.	

5.7. Развитието на други икономически дейности свързани с горите в областта			
Развитие на други социални и икономически дейности в района на административната област – описват се основните за областта и местни, за отделните населени места, предприятия, обекти на търговията и услугите, туризма, транспорта и други отрасли на икономиката, които имат пряка или косвена връзка с горското стопанство. Техническа инфраструктура. Описват се всички магистрали, основни и второстепенни автомобилни пътища и железопътни линии на територията на административната област, електропреносната мрежа, водопроводните и канализационни мрежи, напоителни системи, телекомуникационни съоръжения, други обекти на техническата инфраструктура. В табличен вид по вид на съоръженията и километри /площ в ГТ на съответната админ. област Описва разпределение на населението по пол, възрастова структура, образование и други показатели В табличен вид по пол , възраст и образование, по населени места, общини и общо. На база на констатациите и анализите по т. 5.1-5.6, както и на положителния опит на други напреднали в ГС отношение страни, се представят възможности за евентуално разкриване на нови производства. Съответно се дават насоки за налично или допълнително обезпечаване относно предлаганите вид производство, нужните производствени бази, пазар, местоположение, работна сила, квалификация на	1.	В табличен вид се представят други икономически дейности, групирани по бранш и вид на производството / услугите свързани пряко/ косвено с горите, в т.ч.: за спорт, туризъм и рекреация (в планински и полупланински, разположени вътре или в близост до горски масиви) обекти; за водоползване - мини - ВЕЦ; за питейни нужди; здравно-възстановителни заведения и др.л.: Наименование /търговец, местонахождение на обекта, вид производство и /или услуги, капацитет /обем, значение: местно, регионално, национално, международно (Табл.№ 5.7.1) В същата таблица (по т.1) се представят инфраструктурните обекти в ГТ в админ. област – по вид и големина (дължина/площ), в т.ч.: основни и второстепенни авт.пътища и магистрали, ЖП линии, Ел-проводи, газопроводи, водопроводните и канализационни мрежи, напоителни системи, телекомуникационни съоръжения, и други обекти на техническата инфраструктура. Вид /наименование, местоположение – землища и ТП-ДГС/ДЛС, дължина/площ и др. В таблична форма се представя инфо за: разпределение на населението по общини и нас.мesta, по пол, възрастова структура и други показатели.	Таблицы, Списъци, Областната администрация, ДП, интервюта. Областната администрация, ДП, интервюта. Официална статистика, Областната администрация Текст в специална точка /раздел на ОЗ
	2.		
	3.		

работещите и т.н. Да се ползват таблиците посочени в Приложение № II-5.7.	4.	Становище за възможни нови производства.	
---	----	--	--

6. Човешки ресурси, образование, наука, професионално обучение и информация			
ОПРГТ представя картина за броя и профила на заетите в горския сектор лица. На база официални статистически данни от областната администрация се дават по общини и общо за областта броят заети лица в икономическа област „А“ СЕЛСКО, ГОРСКО И РИБНО СТОПАНСТВО, 01.7 „лов и спомагателна дейност“ и 02 „горско стопанство“ (по КИД). Отделно на база коментарите и анализите в настоящия раздел на ОПРГТ се представят данни по основни видове дейности и по месторабота – служители в ДП - ДГС/ДЛС, структурите на ИАГ – РДГ и др. общински служби за управление на ИАГ по чл.235 и 241 от ЗГ физически и юридически лица за извършване на дейности в горите (които не са служители в цитираните държавни/общински служби), дървопреработвателни предприятия по списъците изработени в т. 5.2, 5.3, 5.5, 5.6 и 5.7, тук по-горе (може да се изиска и справка за средно-списъчния състав по икономически субекти от областната служба към НОИ).	1.	Изготвя се справка за идентифицираните групи лица работещи в горския сектор – служители на ДП (ТП – ДГС/ДЛС), РДГ и др. държавни и общински структури с дейности в ГТ, предприемачи и техните служители и работници, преработвателни фирми и техните служители и работници, - техния брой, професионална квалификация, и евентуално придобите допълнителна квалификация. Изготвя се по ТП, общини и общо за областта. (Табл.№ 6.1)	В срока за изработка на Предварителния доклад
	2.	Коментар и анализ на база на данните по т.1. за необходимостта от допълнително обучаване – брой и от кой контингент (1), за повишаване на квалификацията (2) и/или за преквалификация /от друг вид ИД за упражняване на дейности в горите (3).	Разработен е раздел от ОПРГТ „Човешки ресурси, образование, наука, професионално обучение и информация“
	3.	В приложението се представят подходящи	

В обяснителната записка на ОПРГТ се предвижда форма /програми за обучение на служителите на съответните горски и ловни стопанства, органи и на управление на общинските горски територии и на горските територии, собственост на физически и юридически лица. Предвидените различни форми на обучение трябва да обхващат основните за областта проблеми на горското стопанство, вкл. и повишаване на квалификацията чрез повишаване на образователния ценз. Предвиждат се местата за актуална информация по отношение на горското и ловното стопанство в отделните райони на административната област, формата на информацията (табла, радио-предавания, интернет, местна телевизия, вестници и др.) Примерни програми за обучение според нивото на квалификация. Годишни курсове за опресняване на знанията и за придобиване на нови. <i>Да се ползва таблицата в Приложение № II-б.</i>	4.	програми за различните форми на обучение, за различните групи обучаеми (служители – специалисти, управители, и др.л. – повишаване на квалификацията; за работници – получаване на нови умения, и т.н.) Изпълнителят може да предложи примерни съдържания на информационни бюлетини и др.л.материали (табла, интернет, местна телевизия, вестници и др.) по отношение на горското и ловното стопанство в отделните райони на административната област, разработени съвместно с ЛТУ или с други организации.		
---	-----------	--	--	--

Разработване на специализирани раздели на ОПРГТ

1. Цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
Настоящия ОПРГТ е разработен въз основа извършените по предходния раздел коментари и анализи, съотнесени към стратегическите цели за развитие на ГТ в областта, изведени в Стълпка – I, т.5. На тази база се изготвят: ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ДЪЛГОСРОЧНИ ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ за природосъобразно, социално приемливо и икономически обосновано развитие на ГТ и на бира-ните на горите дейности и услуги в админ.област, както и на второстепенни /оперативни цели за 10-год. период на действие на ОПРГТ. Идентифициране и оценка на заплахите и ограниченията за постигане на целите (естествени и причинени от човека, вкл. дей-ности и тенденции, извън границите на ГТ в областта), препоръки на дейности за тяхното намаляване.	1.	Изготвяне на проект на дългосрочни цели и приоритети за развитие на ГТ в областта, както и на свързаните с горите и ловното стопанство икономически и социални дейности (съгласно НСРГС, СПРГС и др. национални стратегически документи)	Приети и нтергирани в ОПРГТ дългосрочни цели и приоритети за развитие на ГТ в админ.област.	В срока за изработка на Предварителния доклад
	2.	Изготвя се анализ (свободен текст) на идентифицираните заплахи(рискове)за постигане на целите (естествени и причи-нени от човешката дейност), вкл. и на таки-ва с произход извън границите на ГТ в областта (дейности и тенденции)препоръч-ват се дейности за тяхното ограничаване или преодоляване /недопускане.	Идентифицирани са заплахите и е оценено тяхното потенциално въздействие.	
	3.	Провежда се обсъждане на така формулира-ните дългосрочни цели и оценката на рис-ковете за тяхното постигане (едновременно с	Смекчаващи мерки за намаляване на потенциалното въздействие на заплахите.	
Изготвяне на Проект на дългосрочни цели и приоритети, вкл. на ловното стопанство на базата на (а) оценка на главните цели формулирани в 3Г и НСРГС и СПРГС,			Препоръчителни Действия за приле-жащите територии /в рамките на админ.област, както и в съседни гранични на ГТ - водни площи, нарушени територии ,ЗТ, транспортни територии,	

съпнесени за областта, съгл. стълба I-5, (б) най-добрите международни практики и (в) опит. Обсъждане и съгласуване на целите със заинтересуваните страни, чрез представения инструментариум. В рамките на договорените дългосрочни цели, изготвяне на проект на второстепенните /оперативни цели и задачи за 10 годишния период на ОПРГТ, съгласувано със СПРГТ (т.8). Определяне на потенциални заплахи (естествени и причинени от човека) в рамките на/и извън областта. Структуриране и приоритизиране на мерки за намаляване на въздействието на определени заплахи, препоръчване на действия, които да бъдат взети предвид при управление на горите в областта. <i>Да се ползват материалите посочени в Приложение № III-1.</i>	4.	обсъждането на предложеното зонирание, норми и режими по т.3) с представители на ЗС (ОКСГ и др.) Изготвя се проект на второстепенните /оперативни цели и задачи за плановия период (съгласно заданието – 10 или повече години). За всяка от тях се посочват потенциални заплахи (с естествен и антропогенен произход) и се приоритизират мерки и конкретни действия за намаляване на въздействието от тях. Набелязват се препоръчителни действия за прилежащите на ГТ, в рамките на админ.област	населени места и т.н. Функционално зонирание, съобразено със статута, управленските цели и капацитета на горските територии; Съгласуване и режимна управление, норми, условия и препоръки за устойчиво използване на всяка зона и под-зона; Списъци, описания на разрешителните и/или съгласувателните режими; Картана функционалното зонирание и режими, подходящ мащаб в част Приложения към Плана. Коментар	
	5.			

2. Функционално зонирание на горските територии				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ /	СРОК
2.1. Съществуващо разпределение на горските територии според преобладаващите им функционални категории				
Изпълнителят на ОПРГТ проучва и анализира актуалността на Обобщените протоколи към ЛУП /ГЧ изработени по ТП - ДГС/ДЛС и ги обобщава за административната област, без да променя тяхната структура. При промени вследствие на извършената актуализация, съобразно настъпили промени в документите за обявяване, изпълнителят подготвя нови протоколи по общини в обхвата на съответните ТП - ДГС/ДЛС. Същите следва да бъдат одобрени, преди утвърждаването на ОПРГТ.	1.	Съставя се обобщена за областта справка за категоризирането на горите по категории (съгл. чл.5 от ЗГ), която съдържа съществуваща към момента на разрабтането на ОПРГТ/ категоризация на горските територии, съгл.ЗГ по ТП. Изработка се таблично, като всяка категория се посочва с общата ѝ площ, както и с площта ѝ належаща се в т.ч. на друга категория с по-строг режим.	Съществуващо Функционално зонирание, норми и режими на ползване в ГТ - Областен план за развитие	
Настъпните промени са предмет на Заданието и ангажимент на Възложителя, в лицето на РДГ, да представи съответните заповеди и др. документи на Изпълнителя. Изпълнителят е отразил актуалното състояние /установените с чл.5 от ЗГ категории гори в обхвата на админ.област в т. II-2.	2.	Изготвя се табличен вариант на протокола по т.1, в който ГТ се описват по категории – всяка сама за себе си – с цялата им площ по ТП-ДГС/ДЛС (без да се взима предвид включването им в т.ч. на други категории от по-висок ранг), с обща площ и в т.ч. залесена. За всяка от регистрираните на територията на админ.област функционални категории, въведени със ЗГ или с друг нормативен документ (посочва се кой), вкл. Заповед за обявяването, се указват режимите за ползване и евентуалните ограничения или забрани.	Таблицы.	В срока за изработка на Предварителния доклад
Освен табличното им отразяване по вид и площ, Категориите, които се определят на терена (при горската инвентаризация), не са предмет на областния план, но в него се описват режимите за стопанисване и				

ползване във всяка от тях, с оглед на това, че горскостопанските планове на съответните горскостопански единици, трябва да бъдат съобразени с така въведените и съгласувани със заинтересованите страни режими и норми, вкл. за горските територии с преобладаващо дървопроизводствени (стопански) функции. <i>Приложение № III-2 (Табл.№ 2.1)</i>			
2.2. Изработка на Проектно-предложение за зонирание на горските територии 1. Предмет на определяне с ОПРГТ в съответната област са категориите, които са установени със заповед и/или с други документи на съответните ведомства / официални институции. Посочват се документите за обявяването им. Определени територии, квалифицирани при горската инвентаризация към някоя от категориите „защитни“ гори, на база актуалното им състояние и описание (а не обявявани по нечия заповед), се свалят като такива в ОПРГТ, директно от протоколите за категоризация, приложение на обяснителните записки на горската инвентаризация. Разработване (потвърждаване, допълване или преформулиране на зоните от предходния ОПРГТ /Обощените протоколи) и одобряване на	Изготвя се актуализиран списък (отдел, подраздел, ТП) по обособени зони /подзони, включващ ГТ с еднородни или близки <u>цели</u> на <u>управление</u> (със сходни по допустимост режими на стопанисване на включените в тях функционални категории, напр.: - <u>дървопроизводствени</u>; - <u>за опазване на ценни и защитени растителни и животински видове</u>; - <u>почво- или водо-защитни</u>; - <u>за рекреация и туризъм</u>; - <u>за защита от урбанизация и т.н.)</u> В отделна колона се описват забранителни-те и ограничителните режими по отношение на стопанисване на горите във всяка отделна зона/подзона (по категории), когато режимите се различават (съгл. т.11-5.1).	Разработен Проект на функционално зонирание, норми и режими на ползване в ГТ - Областен план за развитие Проведено Обществено обсъждане в областния център. Огразени бележките от ОО. В срока за изработка на предварителния доклад и допълнения /корекции след ОО, в срока на Окончателния	

функционалното зонирание, като се вземат предвид актуализираните цели на управлението и капацитета на ГТ за научни изследвания, образование, отгди и устойчиво ползване.	2.	Зонирането се изработва по видове насаждения (условни стопански класове) формиращи всяка зона, с допустимия максимален средногодишен размер на ползване от възобновителни сечи, изчислен, предложен и приет за всяка от зоните по предходния раздел (т. II-5.1).	Проект за режимите, нормите, условията и препоръките за управление на ГТ в админ. област (ако изрично го изисква заданието, като отделен свитък /том към ОПРГТ.	доклад.
Определяне необходимостта от под-зони, в рамките на всяка функционална зона, която ще помогне за управление на интервенциите, особено за целите на мониторинга.	3.	Изготвя се карта и картен слой в ГИС формат на зонирането за областта в М 1: 25/50/100 000 или по-дребен, на който отчетливо се виждат ГТ – техните отдели и подотдели (само за ГИС слоя) за цялата административна област. С ясни пиктограми върху нея са представени всяка от зоните с данни: Наименование, обща площ, в т.ч. залесена, наличните под-зони, респ. различните категории защитни гори и ЗТ включени в нея, основни ограничения (напр.:допустими сечи по вид и интензивност).		
Въз основа на задълбочен анализ на обособените зони, ограничителните и забранителни режими според конкретните им функции по категории, пред горското и ловно стопанство се поставят съответни цели:	4.	Изготвяне на проект за режимите, нормите, условията и препоръките за управление и устойчивото ползване за всяка зона и под-зона, при спазване на изискванията на ЗГ, ЗЗТ, ЗБР и други нормативни и поднормативни актове. Списъкът по т.1 и картата по т.3 са неразделна част от проекта. Със		
· дървопроизводствени; · за опазване на ценни и защитени растителни и животински видове; · почво- или водо-защитни; · за рекреация и туризъм; · за защита от урбанизация и т.н.				
За конкретни нужди и цели валидни за ГТ в админ. област, се обосновават, обсъждат и приемат различни зони.				
Описват се забранителните и ограничителните режими по отношение на стопанисване на горите във всяка отделна зона и по категории, когато режимите се различават.				
Ограничителните режими са съобразно				

въведените такива с нормативен или поднормативен документ, заповеди (когато има такива) или с друг документ. Консенсуса е търсен, но не задължителен елемент, установен с правилата на общественото обсъждане на плана и процедурите на МС и ЕК. Освен върху картата на зонирането (в мащаб 1 : 100/150/200 000) така определените зони се посочват и таблично, като за всяка от тях се дават: · наименование на зоната, · конкретните категории, · горска териториална/горскостопанска единица, списък на отделите и подотделите попадащи в съответната категория с общата им площ (в т.ч. залесена и незалесена); · норми и режими /ограничения въведени с нормативен акт, или с друг документ (от съгласувателните процедури, вкл. от общественото обсъждане и др.л.) – посочва се изрично. Изготвяне проект за режимите, нормите, условията и препоръките за управление и устойчивото ползване за всяка зона и подзона, при спазване на изискванията на ЗГ, ЗЗТ, ЗБР и други нормативни актове. Обсъждане и съгласуване на функционалното зонирание със съответните заинтересовани страни.	5. Защита (обсъждане и съгласуване) на проекта по т.4 пред ОКСГ и други заинтересовани лица. Нанасяне на корекции / допълнения / изменения, съгласно възприетата процедура (т.1-9) 6. Отразяване на промените в окончателния вариант на ОПРГТ, респ. върху Картата на зонирането и в ГИС (в Окончателния доклад).	
--	---	--

Добавяне на крайния слой функционално зониране към ГИС.			
Да се ползва таблицата посочена в Приложение № III-2.2.			
3. Разработване на функционално зониране за територията на административната област, норми, режими, условия и препоръки за осъществяване на дейностите и на мониторинга			
3.1. Зона за защита на почвите			
Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.2 от ЗГ, <u>под-зони</u>, както следва: <u>Зона за защита на почвите</u> , ○ защитни горски територии за защита на водите, крайбрежните ивици на Черно море, река Дунав и големите реки ○ защитни горски територии за защита на горната граница на гората; ○ клековите насаждения; ○ горите, създадени по технически проекти за борба с ерозията; ○ защитни горски територии за защита на почвите (противоерозионни – ерозирани горски земи, поройни горски земи и гори); ○ защитни пояси; ○ земи на урвисти и каменливи терени; ○ нелесопригодни горски площи, обрасли с дървесна и храстова растителност. Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /значение/ и най-често се изразява в отказ / невъзможност от водене на активни ГС дейности, освен за подсилване на почвозащитните функции.			

3.2. Зона за защита на водите Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГГ се обособява настоящата <u>Зона за защита на водите .</u> в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, Съгл. чл.5, ал.2 от ЗГ, както следва: О водоохранни : вододайни зони, водосбори на водоеми и водни течения и санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване Наредба № 3 (ДВ, бр.88 от 2000 г.). Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /пояси, съгл. заповедите за обявяване/ и най-често се изразява в отказ от водене на интензивни дърводобивни дейности, освен за подсилване на водозащитните функции. Същите се прилагат и за вододайните зони, които все още не са приведени в съответствие с изискванията на актуалните нормативни документи.	3.3. Зона за защита на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГГ се обособява настоящата <u>Зона за защита на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура</u> в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, Съгл. чл.5, ал.2 от ЗГ, <u>пол-зони</u> както следва: - О защитни горски територии за защита на сградите и обектите на техническата инфраструктура (инженерни съоръжения), подзони: ■ 100 - метрови ивици от двете страни на жп линии, автомагистрали и газопроводи; ■ 50 - метрова ивица от двете страни на първокласните-пътища; ■ до 10 м от двете страни на напоителните и други канали; ■ гори около центровете с промишлено и друго замърсяване; - О защитни горски територии за защита на урбанизираните територии, с <u>пол-зони</u>: ■ Черноморското крайбрежие, зона с широчина до 100 m / 2 км / 5 км от брега; ■ Курортите Боровец, Пампорово и Банско; ■ Курорти от национално значение; ■ Гр. София и Столичната община - южна част; ■ Курорти от местно значение; ■ горски територии, които физически и юридически лица или общини са придобили от държавата в
---	---

резултат на замяни, извършени до деня на обнародването на закона в „Държавен вестник“ (бр.19/08.03.2011 г) Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /пояси, съгл. заповедите за обявяване/ и най-често се изразява в отказ от водене на интензивни дърводобивни дейности, освен за подсилване на защитата на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура.	
3.4. Специална зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата <i>Специална зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта.</i> в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.3, т.2 и т.3 от ЗГ, с под-зони, както следва: - o специални горски територии за поддържане на ландшафта; - o курортни гори и територии около туристически и балнеоложки центрове, планински, крайморски и крайречни територии, ваканционни селища и лагери?; - o извънселищни паркове – лесопаркове, ловни паркове, зоопаркове, хидропаркове, крайселищни паркове и други паркови площи; - o зелени зони и системи около населени места и промишлени центрове; - o до 200 м около туристическите хижи и обекти с религиозно значение; - o научноизследователски и учебно-опитни гори. Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /значение/ и най-често се изразява в отказ от водене на целенасочени дърводобивни дейности (сечи), освен за поддържане и/или възстановяване на ландшафтите.	
3.5. Специална зона на горски територии за семепроизводство Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата <i>Специална зона на горски територии за семепроизводство.</i> в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.3, т.2 от ЗГ, както следва: - o семепроизводствени насаждения и градини; - o горски разсадници, маточници и клонови колекции;	

О опитни и географски култури от горски дървесни и храстови видове; О дендрариуми. Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /значение/ и най-често се изразява в поддържане и направляване на възобновителната и семеипроизводствена способност на насажденията.	
3.6. Специална зона за ловностопански нужди Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.3, т.2 от ЗГ, както следва: О бази за интензивно стопанисване на дивеча; О токовища; Режимите за управление (ограничителни и забранителни) са според конкретното им предназначение /значение/ и най-често се изразява в ограничаване воденето на целенасочени дърводобивни дейности (сечи) в определени периоди на годината (при сватбуване на дивеча).	
3.7. Специална зона на защитените територии по ЗЗТ Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.3, т.1 от ЗГ, както следва: О специални горски територии, обявени по реда и при условията на Закона за защитените територии – защитени природни територии, напр.: природни паркове (ПП), защитени местности (ЗМ), природни забележителности (ПЗ), национални паркове (НП), резервати (Р и ПР). О специални горски територии, обявени по реда и при условията на други специални закони, по които са въведени особени статuti и режими; Специфичните изисквания на управлението за обявяването на защитените територии, както и съобразно другите закони по които са определени съответни статuti, режими и норми за управление.	

3.8. Специална зона на горите от НЕМ Натура 2000 по ЗБР Въз основа на задълбочен анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, с ОПРГТ се обособява настоящата в която са групирани горските територии отнесени към категории защитни гори, съгл. чл.5, ал.3, т.2 от ЗГ, както следва: ○ специални горски територии, обявени по реда и при условията на Закона за биологичното разнообразие, с под-зони: • 33 по Директива на Съвета 92/43/ЕИО ОТ 21.05.1992 за запазването на природните местообитания и на дивата флора и фауна • 33 по ДИРЕКТИВА на Съвета 79/409/ЕИО от 2 април 1979 г. за опазването на дивите птици. Специфичните изисквания на управлението са според ЗБР и заповедите за обявяването на защитените територии. За ГТ попадащи в З3 по Директивата за местообитанията (хабитатите), стопанисването се извършва съгласно „Режими за устойчиво управление на горите в Натура 2000“, ИАГ 2011 г, който е поднормативен документ неразделна част от Наредба No 8 за сечите в горите.	3.9. Зона на горите забранени за паша на домашни животни Въз основа на анализ на обособените с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, след определянето на ГТ попадащи в защитни и специални зони , както и всички останали от зоната на горите със Стопанско предназначение, се определят горските територии, режимите за стопанисване на които не позволяват пашата на домашни животни за целия предстоящ ревизионен период, съгласно изискванията на ЗГ и другите подзаконови актове (вкл. заповеди за обявяване на ЗТ по ЗЗТ и З3 по ЗБР). Забраната е насочена <u>към осигуряването на устойчиво възпроизводство на дървесната растителност, на дивеча и на недървесните горски продукти, както и предоставянето на услуги</u>, а именно: <u>Зона на Горите забранени за паша на домашни животни:</u> ○ Всички горските територии – категоризирани по реда на чл.5, ал.2 и ал.3 на ЗГ и тези, които служат основно за дървопроизводство - устойчиво производство на дървесина, на недървесни горски продукти и за предоставяне на услуги. Изискванията на управлението са изразяват : в изключването на отнесените в тази зона насаждения /гори/ в годишните планове за паша за цялото време на действие на ОПРГТ, което отговаря на аналогична забрана въведена с нормативен акт – ЗГ, ЗЗТ, ЗБР, ЗЛР, ЗВ, ЗЛОД, както и подзаконовите актове, базирани на тях. На картата на зонирването се показват с възприет условен знак и цвят открояващ се на цвета на зоната - прокарите (автомобилни пътища, шосета, просеки, долини и др.п.) за преминаване на животни през по-големите (над 100 ха) плътни масиви от зоната забранена за паша.
---	---

3.10. Зона на горите със Стопанско предназначение			
Въз основа на анализ на особеностите с горската инвентаризация (ГИ) по ТП – ДГС/ДЛС категории гори, след определянето на ГТ попадащи в защитни и специални зони (предходните), всички останали горски територии предмет на ОПРГТ се стопанисват като гори със <u>Стопанско предназначение</u>, насочено <u>към устойчиво производство на дървесина и недървесни горски продукти, както и предоставяне на услуги</u>, а именно:			
<u>Зона на горите със Стопанско предназначение:</u> О горските територии, които не са категоризирани по реда на чл.5, ал.2 и ал.3 на ЗГ и служат за <u>дървопроизводство - устойчиво производство на дървесина и недървесни горски продукти, както и предоставяне на услуги</u> Изискванията на управлението са според ЗГ и подзаконовите актове, базирани на него. Зоната остава неопределена върху картата на зонирването.			
4. Обществени екосистемни ползи и плащания за тях			
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ / СРОК
Обществени екосистемни ползи от горските територии са резултатите от специализираните дейности по управлението на горите по начин, който осигурява:	1.	В списък или в табличен вид се посочват обектите сред или в непосредствена близост до ГТ, които са <u>източник на екосистемни ползи</u> групирани по вид (напр.: всички гори с висока консервационна стойност – по вид /ако са определени/ ,язовири и др.водни обекти, туристически обекти, спортни съоръжения, инфраструктура, защитни гори – по вид, и защитени територии, обекти на историческото и културно наследство, специални ловни територии и др.п.), като се посочат: вид и наименование, местонахождение – ТП – ДГС/ДЛС, (отдел/подотдел и имот за обектите в близост на ГТ), землище и	В срока на изработване на Предвари телния доклад, допълнено след 00 в срока на Окончателния доклад
1. защита срещу ерозия на почвата от лавини и наводнения;			
2. обезпечаване на количеството и качеството на водата;			
3. поддържане на биологичното разнообразие;			
4. екраниране, поглъщане на шум и замърсители, поддържане на микроклимат;			
5. осигуряване на условия за рекреация и туризъм;			
6. поддържане на традиционния ландшафт;			

7. защита на природното и културното наследство; 8. защита на инфраструктурни обекти и съоръжения; 9. забавяне и регулиране на въздействието от промените на климата. На база на информация от предходните раздели се представят данни за площта и местоположението на горските територии, които „де факто“ служат за предоставяне на екосистемни ползи – възмездно (собственици на обекти върху тях или ползвателиакумулиращи приходи и печалба от експлоатацията им). Описват се по вид на услугата и по потенциален обем /количество средно-годишно. Те са и потенциалния източник за плащане на екосистемни ползи към собствениците на гори /към стопанисващите съответната горска територия. Редът и начините за заплащане на тези ползи и разпределяне на акумулираните средства в съответствие със Закона за горите и съответната подзаконова нормативна уредба се извършва по реда на Наредбата по чл.249, ал.8 от ЗГ. Да се ползва Приложение No II-5.7	2. 3. 4.	община, площ, собственик или ползвател/ концесионер. В това число на обектите се посочват онези, които благоприятстват извършва-нето на стопанска (възмездна) дейност в тях, и в т.ч. онези в които такова ползване реално се осъществява в годината на изготвяне на ОПРГГ. <i>(Използва се справката към Приложение II-5, Табл. № 5.7).</i> На база на списъка по т.1. се прави извадка по видове икономически дейности, за които се дължат плаща-ния /обезщетения за обществени екосистемни ползи. Изработва се <u>списък на лицата</u>, които извършват стопанската дейност в горските територии и зони, определени в таблицата по т.1, които съгл. чл.249, ал.3, следва да заплащат в общината, на чиято територия извършват дейността, обезщетение за съответните обществени екосистемни ползи. : Обект, местонахождение (ТП – ДГС/ДЛС, (отдел/подотдел и имот за обектите в близост на ГТ), землище и община, площ, собственик /ползвател – платец на обезщетение за съответните бществени екосистемни ползи. <i>(Експертно, на база проучвания в общините и в областта, на база таблица по т.1)</i> Съвместно с ОСЗ се зработва <u>списък на собствениците /групи/</u> в т.ч. ДГС/ДЛС за горите ДС, по общини с отдел, подотдел, чийто гори попадат в обекти по т.1-т.3, потенциални получатели на обезщетения.	Експертна дейност, интервюта по общини, ДП, област-на администрация Експертна дейност, интервюта по общинска / областна служба „Земеделие“.
--	-------------------------------	---	---

5. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на природни бедствия и аварии в ГТ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
Прави се кратък коментар на отчетите на ТП за броя (по вид и засегната площ) на пожарите и на други природни бедствия и аварии, установените причини за изтеклото 10-летие от действието на ОПРГТ. ОПРГТ прави коментар и анализ на ГТ по степен на пожарна опасност, съобразно актуалните ГИ по ТП (ДГС/ДЛС) и обобщено по землица и административна област. На база на добрите национални, европейски и световни практики, се посочват конкретни стъпки и дейности (вкл. по общини и/или по ТП -ДГС/ДЛС, ако има специфики), за: · превенция на различните видове рискове (пожари и други стихийни бедствия и аварии), и · противодействие на основните възможни за събждане рискове и явления, след събждането им. Същите са представени като насоки за бъдещи действия, които да се залагат в ГСП по ТП – ДГС/ДЛС.	1.	Изпълнителят подготвя справка по ТП и общини за броя пожари (по вид, засегната площ, установените причини) и други стихийни явления (бедствия и аварии) през изтеклото 10-летие от действието на ОПРГТ.	Разработен раздел /част „Анализ и препоръки за опазване на горите от пожари и от други бедствия и аварии“ на ОПРГТ.	В срока за изработка на Предварителния доклад
	2.	Изпълнителят изготвя справка (в табличен вид, карта в М 1:100/250 000 и картен слой) на ГТ по степени на пожарна опасност, съобразно актуалните ГИ по ТП (ДГС/ДЛС) и обобщено по землица и административна област.	Изработена Карта в М 1:100/250000 и картен слой в ГИС по степени на пожарна опасност и рискове за събждане на други стихийни бедствия и аварии.	
	3.	Изпълнителят подготвя справка за изпълняваните съгласно актуалните проекти по ТП – мерки и мероприятия за опазване на горите от пожари, по вид и обем за периода на действие на ОПРГТ. Същите се обобщават по общини и за областта.		
	4.	Изпълнителят прави анализ на рисковете от събждане на пожари и други стихийни бедствия и аварии в ГТ в админ.област (наводнения, урагани, снего- и ветро-вали и снего- и ветро-ломи, лавини и др.п.). С отделна сигнатура /условни знаци/ върху картата по т.2 се отбелязват в 3-степенна скала и рисковите зони за		

Справките – таблично и/или в текст – по преценка на изпълнителя и съгласно конкретните указания дадени със Задачното.	5.	сбъждане на други природни бедствия и аварии (урагани, лавини, наводнения) Изпълнителят разработва насоки за превенция (1) и за противодействие /след сбъждане/(2) на различните по вид природни бедствени явления в ГТ на админ.област.		
6. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на незаконни посегателства в ГТ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
ОПРГТ прави кратък коментар на отчетите на ТП за броя (по вид и размер на нанесените вреди) на нерегламентирани съгласно ЗГ дейности, в т.ч.: незаконна сеч, извозване или превозване на дървесина без необходимите документи, паша на домашни животни, палене на огън на непозволени места, бране на диви растения (билки), гъби и др.п, добив на инертни материали, строителство в ГТ, лов на диви животни, риболов и	1.	Изпълнителят подготвя справка по ТП и общини за броя нарушения по вид и размер на вредите за последните 3 години	Разработен раздел /част „Анализ и препоръки за превенция и противодействие на незаконни посегателства в ГТ“	В срока за изработка на Предвари телния доклад
	2.	Изпълнителят прави анализ на рисковете от бъдещи нарушения в ГТ по вид и дава конкретни препоръки за превантивни мерки, които да се вземат за намаляване на броят им и за недопускане в бъдеще на такива.		
	3.	Изпълнителят разработва насоки за противодействие /след сбъждане/ на различните по вид нарушения в ГТ на		

т.н., за изтеклото 10-летие от действието на ОПРГТ.		админ.област.		
Нарушенията през последните 3 години са показателни за моментното състояние в тази област и могат да подсказват в каква насока трябва да са превантивните мерки по ТП (ДГС/ДЛС), по земища и обобщено за административната област.				
Справките – таблично и/или в текст – по преценка на изпълнителя				
7. Изработка на единна горскостопанска картна основа за горските територии.				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
1. Като начало ще се предостави наличната информация и картни основи (от действащи ЛУП, Инвентаризации и ГСПЛ, вкл. ГИС, актуал-ните КВС и кадастрлни карти на магнитен носител). Същите ще бъдат нанесени в ГИС системата на ГТ в областта и предоставени на експертите за изготвяне на картни слоеве и карти към ОПРГТ, съгласно заданието, в т.ч. за извършване на зонирането.	1.	Изработка / съставя се „Единна горскостопанска картна основа за горските територии“ – картен слой и ГИС на ОПРГТ в М 1:10000 и 25000 (по-големите мащаби са производни на тези). Картната основа съдържа ГТ в рамките на цели земища.	Обединена /развита информационна база данни, като основа за съвременен и ефективно управление на ГТ на областно ниво.	
2.	2.	Към основната Единна ГС картна основа на ГТ по т.1, се изработват /актуализират/ тематични картни	Изработен / съставен картен слой „Основна карта на ГТ“ в ГИС	В срока за изработка на Предварителния доклад

Единната ГС карта се разработва от ЦМ по землица с нанесен актуален слой „лесо“ от актуалните инвентаризации /ЛУП/, по землица, общини, ТП – ДГС/ДЛС, граници на ГСУ и отдели. В ГИС формат се съдържат и слоеве по вид територии, вид на земите /вид на подотдела, подотдели, собственост на горите, функции – категории гори съгласно чл.5 от ЗГ.... За целта ще се използват стандартните етапи при създаване на ГИС - поэтапно обединяване на Лесо-слоеве изработени за всяко ТП, по землица и подготвяне на общ цифров модел за представяне на основните характеристики и предвидени зони и дейности. Всички слоеве и атрибутивни данни, включени в заданието за ОПРГТ да бъдат подготвени и представени в ГИС формат Изготвяне на други слоеве, ако това е указано в заданието. <i>Изработват се минимум, посочените в Колона №3 ГИС слоеве, цифрови карти и карти на хартиен носител. Същите се указват със заданието.</i>	слоеве и карти на горските територии, в цифров вид и на хартиен носител, по вид и брой съгласно Заданието, в т.ч./не по-малко от/: 1) Картен слой в ГИС формат и Карта на зониранието за областта : <i>Картен слой</i> в изходния работен мащаб 1:10000, и печатни <i>работни карти</i> в М 1: 25 -75 / 100 000, формат на листа А1, на които зониранието на ГТ личи пренесено по подотдели за цялата административна област, по землица, вкл. зоните по ЗБР. За отпечатването на представителни / демонстрационни карти, водещо за мащаба е събирането на цялата територия с ясно видими /отличими всяка от зоните върху едно печатно копие, примерен формат А0 или подобен. На работните и на представителната карти се поставят пиктограми с обозначени за всяка от зоните: наименования, обща площ, в т.ч. залесена, наличните под-зони, респ. различните категории защитни гори и ЗТ включени в нея, основни ограничения, в т.ч. нормите за видове сечи и интензивност. 2) Картен слой и карта на зониранието на ловните територии, (само на тези попадащи в ГТ), вкл. с обозначени	на ОПРГТ в М 1:10000 /25000 Актуализирани карти на други обособени с ОПРГТ зони, съгласно този наръчник Тематични /цифрови карти и слоеве.
---	--	---

		зоните по ЗБР. Спазват се изискванията за видове, мащаби и т.н. описани в т.1; 3) Картен слой и карта на ГТ по степени на пожарна опасност, вкл. и рискови-те зони за създаване на други природни бедствия и аварии (урагани, лавини, наводнения). Спазват се изискванията за видове, мащаби и т.н. описани в т.1.		
8. Препоръки за даване на информация и разяснения на физически и юридически лица собственици на гори, относно зоните и режимите на ползване на имотите им				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ /	СРОК
В приложение към ОПРГТ, изпълнителят е приложил списъкът по Приложение № III-2.2.1. В него са аргументирани забранителните и ограничителни режими по отношение на стопанисване на горите във всяка отделна зона/подзона (по категории), когато режимите се различават. Същата информация може да се черпи и от картата на зонирването по предходната стъпка. Едновременно с описанието на зонирването и картирането на зоните, в ОПРГТ е посочено редът и стъпките които собствениците на гори предприемат, за да получат информация относно зоната в която попадат имотите им, общо и	1.	В свободен текст, се описват стъпките които собствениците на гори предприемат за информирането си относно зоната в която попада техният/те имоти, както и евентуалните ограничения за ползване, вкл. за зоните от НЕМ Natura 2000, обществените екосистемни ползи от техните гори и плащанията за тях (когато е приложимо), други наложени със закон или подзаконов акт режими, направени достояние с ОПРГТ и картата на зонирването. Горното се прави поотделно в случаите на изработка на ГС планове и програми, както и за доказване на	Разработен е едноименен раздел /част на ОПРГТ.	В срока за изработка на Предварителния доклад

специфично приетите насоки за стопанисване, ограниченията за ползване и др.т.	вещни права и др. случаи, в които има изискване да се вземат под внимание съответните ограничения.		
9. Разработване и приоритизиране на програми, планове, проекти, които да се прилагат за постигане на дългосрочните и оперативните цели на ОПРГТ			
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТИ	РЕЗУЛТАТИ /
Въз основана съгласуваните главни цели за развитие и оперативните цели на 10 годишния ОПРГТ, да се потвърдят, допълнят или префор-мулират програмите от предходния ОПРГТ. На тази база се разработват проекти на съгласувани програми за действие в области, като например:	1.	Изпълнителят определя приоритетите за бъдещите дейности (в етапа на изпълнение на ОПРГТ), съответстващи на НСРГТ и СПРГТ, съотнесени за административната област. (Приоритизиране на програмите за действие въз основа на предварителни приоритети, свързани с целите в рамките на 10-годишния ОПРГТ.)	Определени приоритети в съответствие с изпълнение на целите на ОПРГТ
а) Възстановителни и поддържащи дейности в горите (санитерни и отгледни сечи) и устойчиво ползване на ресурсите (възобновителни сечи); б) лесокултурни дейности, залесяване; в) ловно стопанство;	2.	В табличен вид, Изпълнителят прави опис на дейностите от СПРГТ на областно ниво и анализира постигнатите резултати и степен на изпълнение на заложените индикатори .	Съгласувани програми за действие, които допринасят за постигането на целите и задачите на ОПРГТ.

г) недървесни продукти от ГТ / други странични ползвания и услуги /екосистемни услуги; д) подпомагане развитието на туризма и рекреацията, безопасност на посетителите, достъп до горите; е) опазване на горите от биотични и абиотични въздействия /вкл. превантивни дейности за опазване на горите от пожари и други бедствия и аварии; ж) планиране и строителство на нови автомобилни пътища за усвояване на труднодостъпни басейни; з) опазване и контрол на недържавните гори и контрол върху изпълнението на ЗГ; и) опазване / възстановяване и поддържане на биологическото разнообразие в горските територии, за имотите с площ до 2 ха; к) обучение и повишаване на квалификацията на кадрите; л) поддържане на взаимоотношения със заинтересованите страни; м) прилагане на добри /авангардни практики; н) други.	3.	Изпълнителят изготвя проект листа с програми за действие, с конкретни проекти по всяка от тях, които са пряко свързани с изпълнението на заложените в ОПРГТ цели на развитие. <i>Предложението по т.1, 2 и 3 се съгласува от ОКСГ на по-ранен етап - с приемането на Предварителния доклад.</i>	В срока за изработка на Окончателния доклад
4.	Изпълнителят разработва Списък на програмите по ТП – ДГС/ДЛС и др. ГСЕ, като описва с кратка аногация* и кратка финансово справка, конкретните проекти по тях. ----- *Разработване на очертаващите се за всеки проект – цел/цели, очакваните резултати подходи методология, обект на прилагане и пр.	Изпълнителят изготвя програма за експертна подкрепа / съдействие за изпълнението на проектите, от страна на РДГ и др. компетентни институции, ведомства, НПО и т.н.	Описани дейностите от СПРГТ на областно ниво, с анализ на постигнати резултати и степен на изпълнение на заложените индикатори .
5.	6.	Изпълнителят подготвя справка за програмите и проектите, чието изпълнение може да се финансира от Европейски фондове, в т.ч. и основно по линия на ПРСР, ОПАК и др.п, както и за	Изготвен списък на проектите в рамките на всяка програма за действие, с кратка аногация на проекта и на финансовите аспекти.
Въз основа на съгласуваните	Разработена е Програма за съдействие с конкретна информация, областите на експертна		

Стратегически цели и Ключови действия от СПРГС на нивото на областта, се прави опис и анализ на проекти и програми, чието изпълнение води до покриване на заложените индикатори . <i>Отбелязват се слабите и положителните страни, предимствата и възможностите</i> Набелязват се мерки за преодоляване на изоставане или евентуално неизпълнение на заложените в СПРГТ дейности. Предвиждат се нови програми с конкретни проекти и дейности, които да водят до изпълнението на СПРГТ и на НСРГТ, конкретно съотнесени към областта.		условията при които това може да се направи.	подкрепя...	
Предлагат се конкретни мерки и ангажменти, с които РДГ да подпомогат ТП на ДП, недържавните собственици на гори и предприемачите при разработване на проекти за кандидатстване по Европейските фондове с принципи МЗХ, МОСВ, МРР, в т.ч, напр.: · допустими мерки за кандидатстване по различните програми; · допустими бенефициенти, категории и рамки в които всеки би могъл да кандидатства; · изисквания към кандидатите, как могат да се покрят изискванията /какви действия трябва съответният кандидат да предприеме; · предоставяне на необходимата				

информация и/или упътване откъде може да се набави; - документация за кандидатстване и стъпки... - подготовка на документация срещу възнаграждение и т.н... Б) при изпълнение на проекти: - съответстващи на проекта /мерките консултации за успешно изпълнение до покриване на изискванията на съответната програма и до пълното разплащане по проекта. Горната дейност не изключва възможността да се предвидят и конкретни проекти с които самата РДГ да бъде бенефициент по някоя от програмите за финансиране, когато /по която от тях/ това е възможно (например по ОПАК) Обсъждане и съгласуване на обхвата на програмите за действие със съответните заинтересовани страни следва да се направи по инструментариума посочен в Стъпки I-8 и I-10.				
--	--	--	--	--

Част – IV. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПРГТ
(„СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ОПРГТ“ – след приложенията към НОПРГТ)

Използвана литература

1. Анализ на състоянието на горския сектор в Република България през периода 2006 - 2011г. към НСРГСРБ 2013-2020 г.
2. Анализ на изпълнението на стратегическия план за развитие на горския сектор 2007 – 2011 г.,
3. Богданов, Б., Стипцов, В., (2005) Многофункционалното горско планиране-необходимост от нови нормативни решения. В: Управление и устойчиво развитие. бр. 1-2, 123-130. -VII-ма международна конференция “Управление и устойчиво развитие”-25-27. 03. 2005 г. УОГС-Юндола).
4. Богданов, К. В. Стипцов, (2003) Многофункционалното стопанство в горите. София, 245.
5. Богданов, К., В. Стипцов (2007)- Многофункционална роля на горите за устойчивото развитие на общините Берковица и Вършец. Издателство „РУТА-ХБ“ ISBN 978-954-91858-9-8. София, 180.
6. Богданов, К., В. Стипцов (2007) Устойчиво социално-икономическо развитие на община Гърмен на база гори и горски ресурси. София. 143.
7. Богданов, К., В. Стипцов, Б. Константинов (2003) Актуални проблеми при стопанисването на недържавните гори. НАУКА бр. 2, 40-44.
8. Богданов, К., В., Стипцов (2005) - Горите и устойчивото развитие на община Тетевен. София, 196.
9. Богданов, К., В., Стипцов (2005) Горско-ресурсен потенциал и неговата роля за устойчивото развитие на Берковско-Вършецкия район. В: Управление и устойчиво развитие. бр. 1-2, 117-123. , VII-ма международна конференция “Управление и устойчиво развитие”-25-27. 03. 2005 г. УОГС-Юндола.
10. Богданов, К., В., Стипцов (2006)- Икономически, екологически и социални аспекти на горско-ресурсния потенциал на община Батак. ЕТ „Рута“. София. 208. (ISBN- 10: 954-91858-2-6; ISBN-13: 978-954-91858-2-9).
11. Богданов, К., В., Стипцов (2007) Екологичен и социален приоритет на горските територии за устойчиво развитие на Община Несебър. София. 176.
12. Богданов, К., В., Стипцов, В., (2006)-Многофункционалното използване на горите като необходима предпоставка за устойчивото развитие на община Тетевен. В: „Управление и устойчиво развитие“, бр. 1-2; 152-159. . Доклад на VIII-та научна конференция с международно участие „Устойчиво развитие“ Юндола. 24-26. 03. 2006 г.
13. Богдански, М., Стипцов, В., (2010). Резултати от мониторинга на многофункционалното горско планиране на територията на община Тетевен. В: Сборник от II-та национална студентска научна конференция “Управление и устойчиво използване на биологичните ресурси”, София. 25-31.
14. Бяла книга - Адаптиране спрямо изменението на климата — към европейска рамка за действие ([http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com\(2009\)0147/com_com\(2009\)0147_bg.pdf](http://www.europarl.europa.eu/meetdocs/2009_2014/documents/com/com_com(2009)0147/com_com(2009)0147_bg.pdf))
15. Годишни отчетни доклади на ИАГ за периода 2009г.-2013г.
16. Горите в България, 2013 - ИАГ, Световна банка
17. Директива 2009/28/ЕС за подпомагане ползването на енергия от възобновяеми енергийни източници (<http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?qid=1402553403700&uri=CELEX:02009L0028-20130701>)
18. Доклад „Бележки относно политиката за управление на горите в България“ на Световна банка, 2009г.
19. Доклад за мониторинг върху изпълнението на Националната стратегия за устойчиво развитие на горския сектор (НСУРГС) и на Стратегическия план за развитие на горския сектор (СПРГС)

20. Дървесина и енергия – новите възможности в условията на криза. (2009), БУЛПРОФОР Сборник с материали на български. специалисти, практики и научни работници изнесени на ТЕХНОФОРЕСТ 2009 (1), материали от семинара на UEF в Австрия, 2007г.(2) и от финален семинар по проекта на EU "EUROFORENET", Брюксел, 2007г.(3);
21. Енергийна стратегия на Република България до 2020 г http://www.mi.government.bg/files/useruploads/files/epsp/22_energy_strategy2020_.pdf;
22. Закон за биологичното разнообразие (Обн. ДВ. бр. 77 от 9 Август 2002г; изм. ДВ. бр. 77 от 9 Октомври 2012г.) – въвежда понятието „защитени зони“, елементи от Европейската програма НАТУРА 2000.
23. Закон за горите (2011), както и произтичащите от него подзаконови нормативни уредби.
24. Закон за защитените територии (1998 г., изм. 2013 г.)
25. Закон за лова и опазване на дивеча (Обн. ДВ. бр.78 от 26 Септември 2000 г.; в сила от 1.01.2014 г.; Решение № 4 на КС на РБ от 4.07.2013 г. - бр. 62 от 12.07.2013 г.).
26. Закон за опазване на околната среда (Обн., ДВ, бр. 91 от 25.09.2002 г., ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.).
27. Закон за регионалното развитие (Обн., ДВ, бр. 50 от 30.05.2008 г., изм., ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., в сила от 26.07.2013 г.).
28. Закон за рибарството и аквакултурите (Обн., ДВ, бр. 41 от 24.04.2001 г. изм., ДВ, бр. 109 от 20.12.2013 г., в сила от 20.12.2013 г.).
29. Закон за устройство на териториите (Обн. ДВ. бр. 1 от 2 Януари 2001г., изм. ДВ, бр. 99 от 14 Декември 2012г.)
30. Закона за енергийната ефективност (Обн. - ДВ, бр. 98 от 14.11.2008 г., в сила от 14.11.2008 г.; изм. и доп., бр. 6 от 23.01.2009 г., в сила от 01.05.2009 г.; изм., бр. 19 от 13.03.2009 г., в сила от 10.04.2009 г.; изм. и доп., бр. 42 от 05.06.2009 г.; изм., бр. 82 от 16.10.2009 г., в сила от 16.10.2009 г.; доп., бр. 15 от 23.02.2010 г., в сила от 23.02.2010 г.; изм., бр. 52 от 09.07.2010 г.; изм., бр. 97 от 10.12.2010 г., в сила от 10.12.2010 г.; изм. и доп., бр. 35 от 03.05.2011 г., в сила от 03.05.2011 г.; изм., бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 01.07.2012 г.; изм., бр. 15 от 15.02.2013 г., в сила от 01.01.2014 г.; изм. и доп., бр. 24 от 12.03.2013 г., в сила от 12.03.2013 г.; изм. и доп., бр. 59 от 05.07.2013 г., в сила от 05.07.2013 г.),
31. Закона за енергията от възобновяеми източници (Обн. ДВ. бр.35 от 3 Май 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.29 от 10 Април 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.54 от 17 Юли 2012г., изм. и доп. ДВ. бр.15 от 15 Февруари 2013г., изм. ДВ. бр.59 от 5 Юли 2013г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г., изм. ДВ. бр.33 от 11 Април 2014г., изм. ДВ. бр.65 от 6 Август 2014г.)
32. Здраве и работоспособност при механизирани горски дейности. (2006). БУЛПРОФОР, Наръчник представящ резултати от съвместната работа на организациите, участващи в проекта на ЕК „COMFOR“, на база проучванията по проекта ErgoWood + “Контролен лист по ергономия на горските машини”, Практикум с профилирани въпросници за мениджъри.
33. Инструкция за установяване и картиране на типовете горски месторастения и определяне състава на дендроценозите (2011). Актуализация София, ИАГ/БУЛПРОФОР, Колектив.
34. Класификационна схема на типовете горски месторастения в Р.България, (2011). Актуализация София, ИАГ/БУЛПРОФОР, Колектив.
35. Костов, Г. Стипцов, В., Палигоров, И., Дюрр К. (2005) Многофункционалното стопанисване на горите. В. Българска гора, бр. 4,
36. Костов, Г., В. Стипцов- Планове за многофункционално стопанисване на горите. Гора бр. 9/ 2000.
37. Костов, Г., И. Палигоров, Стипцов, В., И. Мяшков (2005)- Многофункционално горско планиране. София..208. (ISBN 954-332- 009-8).
38. Мониторинг на многофункционалното горско планиране“ София, 2007, В.Стипцов, А.Стефанов и колектив.

39. Наредба № 8 за сечите в горите (Обн. - ДВ, бр. 64 от 19.08.2011 г.; изм. и доп., ДВ, бр. 63 от 16.07.2013 г., в сила от 16.07.2013г.).
40. НАРЕДБА № 8 от 11.05.2012 г. за условията и реда за защита на горските територии от пожари (обн., ДВ, бр. 38 от 18.05.2012 г., в сила от 18.05.2012 г.).
41. Наръчник за устойчиво управление на горите на Паневропейско ниво. (2007). БУЛПРОФОР. Сборник за добри практики: „Подходи към устойчиво стопанисване на горите“; „ПРО СИЛВА-лесовъдска стратегия и практики за устойчиво стопанисване на горите в Европа и света“; Устойчиво стопанисване на горите и екосистемния подход“; „Пан-европейски индикатори за устойчиво у-е на горите“
42. Национална концепция за пространствено развитие 2013 - 2025 г. <http://www.mrrb.government.bg/docs/d747ca682ac1a70380428fd1dc664fb3.pdf>;
43. Национална програма за развитие България 2020 (<http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=765>)
44. Национална стратегия за опазване на биологичното разнообразие (<http://www.strategy.bg/StrategicDocuments/View.aspx?lang=bg-BG&Id=386>)
45. Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012 - 2022г. (<http://www.strategy.bg/publicconsultations/View.aspx?lang=bg-BG&Id=598>)
46. Националната програма за защита при бедствия 2014-2019г. file:///C:/Users/pirin_office/Downloads/strategicdocuments_20140904131644.pdf;
47. Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020г. (http://www.mzh.government.bg/MZH/Libraries/Горски_сектор_2013-2020/13_11_29_National_Strategy_for_Forestry_Sector_Development_2013-2020.sflb.ashx)
48. П. Ценов, В. Стипцов (2003) Общественото мнение и нагласа за природосъобразно стопанисване на горит- В Управление и устойчиво развитие, бр. 1-2,18-25.
49. Палигоров, И., В. Стипцов (2007) – Областна стратегия за устойчиво развитие на горите на територията на област Пазарджик-резултати, опит и предизвикателства. В: Съвременни управленски практики, том II, 145-158, СБУ-Бургас.
50. Палигоров, И., В. Стипцов, М. Петрова (2005) – Управление и развитие на човешките ресурси чрез обучение по многофункционално горско планиране. Доклад - VI национална конференция с международно участие “Отключване на човешкия потенциал какво наистина работи” 12-14 май 2005 г. к.к. Албена. Организатор Българска асоциация за управление и развитие на човешките ресурси.
51. Програма от мерки за адаптиране на горите в Република България и смекчаване на негативното влияние на климатичните промени върху тях (http://www.iag.bg/data/docs/Programa_ot_merki.pdf)
52. Проект на Стратегия за развитието на ловното стопанство в България 2012-2027г. (http://www.iag.bg/data/docs/Strategiya2_1_doc)
53. Регламент (ЕС) № 995/2010 за определяне на задълженията на операторите, които пускат на пазара дървен материал и изделия от дървен материал (http://ec.europa.eu/environment/forests/timber_regulation.htm)
54. Решение на Комисията от 30.06.2009 за приемане на форма на Национални планове за действие по възобновяема енергия (http://ec.europa.eu/energy/renewables/doc/nreap_adoptedversion_30_june_en.pdf)
55. Ръководство за добри практики при споразумения за работа и предприемачески услуги в ГС” (2006) БУЛПРОФОР. Автор: колектив от мрежата консултанти към FAO/ECE/ILO: „Модел за Добри практики при сключване на договори в ГС“; „Участници/целеви групи“; „Ръководства за добри практики“
56. Симеонов, Н., С. Тодоров, В., Стипцов, К., Богданов (2007) Многофункционално стопанисване на горите на територията та общините Генерал Тошево и Крушари. София. ЕТ. „РУТА“

57. Справочник по възобновяеми енергийни източници от дървесна биомаса (2009). БУЛПРОФОР.Тричков, Л., С., Стоянов.
58. Стипцов, В. 2012 Защо и как да се сертифицираме. Проект БИОРЕС. София.
- 59.
59. FLEGT (<http://www.euflegt.efi.int/home/>)
60. Kostov, G., I., Paligorov, V., Stiptzov S., Tododrov (2005)- Aplied aspects of multifunctional forest management concept-lessons learnt in Bulgaria. Report presented on the 1-st conference of EFI-Barcelona, Spain. . В: Управление и устойчиво развитие. бр. 1-2, 468-477. (Доклад -VII-ма международна конференция "Управление и устойчиво развитие"-25-27.03. 2005 г. УОГС-Юндола.
61. Kostov, G., I., Paligorov, V., Stiptzov S., Tododrov (2005)- Aplied aspects of multifunctional forest management concept-lessons learnt in Bulgaria. Report presented on the 1-st conference of EFI-Barcelona, Spain.
62. Kostov, G., V. Stiptzov (2006) Multifunctional Forest Management – Public Assessment on Sustainability of Forestfy in Bulgaria.Scientific Seminar of EFI – “The Role of Forestry in Integrated Enviromental Assessment”. Netherland, 15. 09. 2006.
63. Paligorov, I., V., Stiptzov (2006) “Multifunctional forest policy framework in Bulgaria” Forum: “Capacity bilding for Information Exchhange on Forest Policies in Caucasus Region” Tbilisi, Georgia, 18-21. 09. 2006.
64. Stiptzov V., A. Ivanov (2001). Forest Policy Development and Related Institutional Changes in the Transition Process – Current Status and Progress made. International Workshop 12-14.09.2001, Forest and Forestry in Central and Eastern European Countries.The Transition Progress and Challenges Ahead. Volume II – Country Report – Bulgaria.
65. Stiptzov, V., (2006) “Contribution of Bulgarian – Swiss Forestry Programe to forest sector development in Bulgaria” Covering council meeting of Union of Europien Foresters, Sofia, Bulgaria, 27. 06-02. 07. 2006.
66. Stiptzov, V., Ch. Duerr, (2006) - Interaction between state forest services, non-governmental organizations and society in Bulgaria (2006). Forum “The Role of Forest Sector in Rural Development of South-Eastern European Countries”. GBS-Studena, Bulgaria, 17-19. 10. 2006.
67. Stiptzov, V., Ch., Durr (2005) Multifunctional regional forestry pianning-good practices and lessons learnt in Bulgaria. Swiss Forestry Journal, № 1, 22-32.
68. Stiptzov, V., Christoph Duerr, G., Kostov, I., Paligorov (2005)- Bulgarian forestry and the multifunctional management-temporal challenges and outlooks- a short review. Report presented on 16-th kongres of UEF-Frazing, Germany.
69. Stiptzov,V., Christof Durr, Kostov, G., I., Paligorov, S., Tododrov (2005)-Zusammenarbeit und Partnerschaft, basieren auf multifunktionaler Waldplanung. Internationales Arbeitstreffen im Rahmen des INTERREG-III-C-Proectes “Network Montain Forest-NMF”. 19-20. 09. 2005, Staatsjagdrevier “Vitoshko-Studena” Bulgarien.
70. Стипцов, В. Кл. Мавров, Р. Петров, М. Трифонова (2000) Управление и стопанисване на публични и частни гори. Сп. Управление и устойчиво развитие. 1-2, 40-45.
71. Стипцов, В. Кр. Дюрр (2003) Регионално многофункционално горско планиране. сп. Управление и устойчиво развитие, бр. 3-4, 23-38.
72. Стипцов, В., (2004) Многофункционалното горско планиране – връзка със Закона за горите и Закона за устройство на териториите. Сп. Управление и устойчиво развитие бр. 1-2, 97-105.
73. Стипцов, В., (2004) Многофункционалното горско планиране и стопанисване на горите, Закона за горите Националната горска стратегия. Сп. Управление и устойчиво развитие бр. 1-2, 78- 96.
74. Стипцов, В., (2005) - Многофункционалното стопанисване- нов подход за работа в горите, нов начин на мислене. Сп. Гора, бр. 6, 18-19.

75. Стипцов, В., (2006) Многофункционално стопанисване на горите част – I-ва – Многофункционално горско планиране. ISBN 978-95491998-1-9, ИПК „Родина“ АД. София, 304
76. Стипцов, В., (2014) Многофункционално горско планиране в България-приложение, резултати и насоки за развитие. Монография, „Геософт“ ЕООД, 453
77. Стипцов, В., 2012 Как да разработим и да одитираме система за управление на качеството за организациите в горския сектор. Проект БИОРЕС. София. 95.
78. Стипцов, В., А., Стефанов, С., Тодоров (2007) – Многофункционално стопанисване на горите - част-II-ра – Мониторинг на многофункционалното горско планиране. ISBN 978-954-91998-2-6. София, ИПК Родина.188.
79. Стипцов, В., Б. Палигоров, М. Маринова (2009) Обществена оценка на многофункционалното стопанисване на горите на територията на община Белово. В : Конференция на Бургаски свободен университет „Съвременни управленски практики. -VI, 25-32..
80. Стипцов, В., И. Душкова (2006)- Значението на социално-икономическите партньорства за ефективна местна и регионална политика. В: „Управление и устойчиво развитие“, бр. 1-2; 470-478. Доклад - VIII-ма научна конференция с международно участие „Устойчиво развитие“ Юндола. 24-26. 03. 2006 г.
81. Стипцов, В., И. Палигоров (2013) Многофункционално горско планиране-законодателна среда за развитие в България. В: XV-та международна научна конференция „Управление и устойчиво развитие“ (под печат)
82. Стипцов, В., И. Палигоров, В., Мечев, М. Велият, И. Иванов. (2007). Областна стратегия за устойчиво развитие на горите на област Пазарджик София, 170.
83. Стипцов, В., И., Палигоров, Г., Костов (2006) Роля и място на ПМСГ в стратегическото планиране на страната. В: „Управление и устойчиво развитие“, бр. 1-2; 137-152. -VIII-ма научна конференция с международно участие „Устойчиво развитие“ Юндола. 24-26. 03. 2006 г.
84. Стипцов, В., М. Маринова. (2010). Мониторинг на изпълнението на плана за многофункционално стопанисване на горите на община Генерал Тошево и подобряване на методиката за мониторинг и оценка. В: Сп. “Управление и устойчиво развитие”, №1/2010, т. 25, ASSN 1311–4506. 221-226
85. Стипцов, В., М., Маринова (2009) Резултати от мониторинг на Плана за многофункционално стопанисване на горите на Учебно-опитното горско стопанство - Петрохан. В:Управление и устойчиво развитие. Бр. 1. стр. 59-69.
86. Стипцов, В., П., Желев, Д., Георгиев, И., Палигоров, Е., Ракъджиев, М. Кънчева, В., Мечев, С., Тодоров, А., Милев (2007) Българо-швейцарското сътрудничество в областта на природосъобразното, устойчиво и многофункционално стопанисване на горите. ISBN 9780954-91998-3-3. София. ИПК-Родина. 208.
87. Стратегически план за развитие на горския сектор 2007-2011
88. Стратегия за биоразнообразието, обхващаща периода до 2020 г. (<http://ec.europa.eu/environment/nature/biodiversity/comm2006/2020.htm>)
89. Стратегия за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030г. (http://www.mlgovernment.bg/files/useruploads/files/strategy-bulgaria-2030_25022014.pdf)
90. Техническо ръководство за дърводобив и съхранение на дървесина, добита след природни бедствия - Част 1: „Организация на комплекса дърводобивни дейности след природни бедствия (2008). БУЛПРОФОР, Работка на група експерти от FAO/ЕСЕ/ILO и партньори по проекта STODADFOR, подкрепен от ЕК.
91. Техническо ръководство за дърводобив и съхранение на дървесина, добита след природни бедствия - Част 2: “Безопасно и ефективно съхранение на дървесината, добита след природни бедствия (2009), БУЛПРОФОР. Работка на група експерти от FAO/ЕСЕ/ILO и партньори по проекта STODADFOR, подкрепен от ЕК.
92. Трети национален план за действие по изменението на климата за периода 2013 - 2020 г., приет с Решение № 439 на Министерския съвет от 01.06.2012 г.;

П Р И Л О Ж Е Н И Я

КЪМ

НАРЪЧНИКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА

ОБЛАСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Образци и Таблици към наръчника

Забележка:

Номерирането на таблиците в приложенията на наръчника е самостоятелно за всеки от разделите, където изрично са посочени такива. При разработване на ОПРГТ, номерацията на всички таблици трябва да е единна, съобразно изискванията на всяко конкретно задание.

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

Приложение: I-1.1

СЪДЪРЖАНИЕ на Задание за разработване на областен план за развитие на горските територии;

Приложение: I-1.2

СЪДЪРЖАНИЕ на Документацията за процедурата за избор на изпълнител на обществена поръчка (ОП) с предмет „Разработване на ОПРГТ в Област „...“;

Приложение: I-1.3

СЪДЪРЖАНИЕ на Областния план за развитие на горските територии;

Приложение: I-1.4

С П И С Ъ К на минимум необходимите документи и информация за изработка на ОПРГТ, които Възложителят на ОПРГТ предоставя на Изпълнителя при подписване на договора;

Приложение: I-11.1

СЪДЪРЖАНИЕ на Встъпителния доклад за разработване на Областен план за развитие на горските територии на Област „...“;

Приложение: I-11.2

СЪДЪРЖАНИЕ на Предварителен доклад за разработване на Областен план за развитие на горските територии на Област „...“;

Приложение: I-11.3

СЪДЪРЖАНИЕ на Окончателен доклад за разработване на Областен план за развитие на горските територии на Област „...“;

Приложение: II-1

Характеристика на природните условия;

Приложение: II-2

Характеристика на горските територии;

Приложение: II-3

Собственост и правопопзуване на горските територии;

Приложение: II-4

Справка за горите собственост на физически лица в областта;

Приложение: II-5.1

Дървесни ресурси и устойчив размер на ползването им;

Приложение № II-5.2

Ползване на дървесина и развитие на дърводобива в областта;

Приложение № II-5.3

Продажба на дървесина и развитие на дървопреработването в областта;

Приложение № II-5.4

Възобновяване на горите и лесокултурни дейности;

Приложение № II-5.5

Ловно стопанство;

Приложение № II-5.6

Недървесни продукти от горите;

Приложение № II-5.7

Други икономически дейности свързани с горите;

Приложение № II-6

Човешки ресурси, образование, професионално обучение и информация;

Приложение № III-1

Основни стратегически документи;

Приложение № III-2

Функционално зонироване на ГТ в областта.

ЗАДАНИЕ **за разработване на областен план за развитие на горските територии**

СЪДЪРЖАНИЕ

Увод

Глава I *Природни условия и типове месторастения*

Глава II *Ресурсни основи на стратегическото планиране на горските територии в административната област*

1. Характеристика на горските територии
2. Собственост и правоползуване на горските територии
3. Устройство на ГТ в административната област. Съществуваща структура на управление на горите
4. Роля и значение на горите за икономиката на административната област. Обобщения, анализи и оценка на горските ресурси/потенциал по отношение на икономическите условия и активност (горския бизнес)
 - 4.1. Дървесни ресурси и устойчив размер на ползуването им
 - 4.2. Ползуване на дървесина и развитие на дърводобива в административната област
 - 4.3. Продажба на дървесина и развитие на дървопреработването в района на административната област
 - 4.4. Възобновяване на горите и лесокултурни дейности
 - 4.5. Ловно стопанство
 - 4.6. Недървесни горски продукти
 - 4.7. Развитие на други икономически дейности свързани с горите в областта
5. Човешки ресурси, образование, наука, професионално обучение и информация

Глава III *Областен план за развитие на горските територии*

1. Цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство
2. Функционално зониране на горските територии
 - 2.1. Съществуващо зониране (Разпределение) на горските територии (по зони), според преобладаващите им функции.
 - 2.2. Изработка на Проектно-предложение за зониране на горските територии
3. Разработване на функционално зониране за територията на Админ.област, норми, режими. Условия и препоръки за осъществяване на дейностите и на мониторинга
 - 3.1. Зона за защита на почвите

- 3.2. Зона за защита на водите
- 3.3. Зона за защита на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура
- 3.4. Специална зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта
- 3.5. Специална зона на горски територии за семеипроизводство
- 3.6. Специална зона за ловностопански нужди
- 3.7. Специална зона на защитените територии по ЗЗТ
- 3.8. Специална зона на горите от НЕМ Натура 2000 по ЗБР
- 3.9. Зона на горите забранени за паша на домашни животни
- 3.10. Зона на горите със Стопанско предназначение
4. Обществени екосистемни ползи и плащания за тях
5. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на природни бедствия и аварии в ГТ
6. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на незаконни посегателства в ГТ
7. Препоръки за даване на информация и разяснения на физически и юридически лица собственици на гори, относно зоните и режимите на ползване на имотите им
8. Разработване и приоритизиране на програми, планове, проекти, които да се прилагат за постигане на дългосрочните и оперативните цели на ОПРГТ

Глава IV Система за мониторинг и оценка на ОПРГТ с приложения

ПРИЛОЖЕНИЯ към заданието за разработване на ОПРГТ:

Протоколи, заповеди, решения, списъци и др.материали в контекста на съдържанието.

Забележка:

При наличие на разлики в представеното тука съдържание на задание за разработване на ОПРГТ, в сравнение с аналогичното представено в Наредбата по чл. 18 от ЗГ, след нейното приемане, следва да бъде използвано съдържанието от Наредбата.

**Документацията за процедура за избор на
изпълнител на обществена поръчка (ОП) с предмет
„Разработване на ОПРГТ в Област...”**

Съдържание

I. Решение на Възложителя за откриване на процедура за възлагане на обществена поръчка – в отделен документ

II. Обявление за обществена поръчка – в отделен документ

III. Пълно описание на обекта на поръчката:

1. Обект на поръчката;
2. Предмет:
3. Пълно описание на проекта и предмета на поръчката:
 - 3.1. Данни за възложителя
 - 3.2. Обща информация за обекта на планиране
 - 3.3. Институционална рамка
 - 3.4. Свързани проекти и дейности:
4. Цели и очаквани резултати
 - 4.1. Основна цел
 - 4.2. Специфични цели, целеви групи и очаквани резултати
5. Очаквания и рискове
6. Период на изпълнение:

I етап – набиране на информация за ОПРГТ по ТП ДГС/ДЛС /ГСЕ в обхвата на областта;

II етап- Аналитична работа с набраната информация;

III етап – съгласуване с Възложителя (вървяне за доработване, отразяване, съгласуване и др.). Организиране на работни срещи/семинари за обсъждане на готовия проект на ОПРГТ. Съгласувателна процедура съгласно ЗРР (Областни и общински планове за развитие). Оценка на съвместимостта по ЗБР.

IV етап – Обществено обсъждане, внасяне на Проекта на ОПРГТ пред Възложителя.

V етап - Представяне и съгласуване на ОПРГТ от Областния съвет за развитие към областния управител, отразяване на евентуални бележки и представяне на министъра на земеделието и храните за утвърждаване
7. Допълнителна информация

IV. Описание на услугата предмет на поръчката (Техническа спецификация)

1. Конкретни дейности
2. Логистика предоставяна от Изпълнителя

2.1. Изисквания към Изпълнителя, в т.ч. за състав на екипа от ключови експерти, както следва:

Изпълнителя е регистрирано по чл.241 от ЗГ юридическо лице, който е включил в екипа си за разработване на ОПРГТ специалисти притежаващи необходимата квалификация (образование) и компетентност (опит) по съответните части на плана, съгласно съдържанието му.

2.2. План-график за предаване на материалите по изпълнение на задачата

V. Указания за изготвянето на офертата и представянето ѝ за участие в открита процедура за възлагане на обществена поръчка

1. Условия и право на участие

1.1. Минимални изисквания за икономическо и финансово състояние на участниците

1.2. Минимални изисквания за технически възможности и квалификация на участниците, в т.ч. за участника и за членовете на екипа му.

2. Изисквания и указания за изготвяне на офертите

3. Съдържание на офертата

4. Подаване на офертата

5. Валидност на офертата

6. Комуникация между възложителя и участниците

7. Гаранция за участие и изпълнение

8. Разглеждане на офертите

9. Отстраняване от участие

10. Оценяване на предложенията

11. Отваряне на ценовите предложения

13. Окончателна оценка и класиране на офертите

14. Сключване на договор за обществена поръчка

15. Изчисляване на срокове

16. Други указания

VI. Показателите, относителната им тежест и методиката за определяне на комплексната оценка на офертата при избрания критерий съгласно ЗОП.

VII. Етични клаузи

VIII. Образци

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

на Областния план за развитие на горските територии

ВЪВЕДЕНИЕ

Част – I. РЕСУРСНИ ОСНОВИ НА СТРАТЕГИЧЕСКОТО ПЛАНИРАНЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ В АДМИНИСТРАТИВНАТА ОБЛАСТ

- 1. Природни условия и типове месторастения**
- 2. Характеристика на горските територии**
- 3. Собственост и правоползуване на горските територии**
- 4. Устройство на ГТ в административната област. Съществуваща структура на управление на горите**
- 5. Роля и значение на горите за икономиката на административната област**
Обобщения, анализи и оценка на горските ресурси/потенциал по отношение на икономическите условия и активност (горския бизнес)
 - 5.1. Дървесни ресурси и устойчив размер на ползуването им
 - 5.2. Ползуване на дървесина и развитие на дърводобива в административната област
 - 5.3. Продажба на дървесина и развитие на дървопреработването в района на административната област
 - 5.4. Възобновяване на горите и лесокултурни дейности
 - 5.5. Ловно стопанство
 - 5.6. Недървесни горски продукти
 - 5.7. Развитие на други икономически дейности свързани с горите в областта
- 6. Човешки ресурси, образование, наука, професионално обучение и информация“**

Част – II. ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

- 1. Цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство**
- 2. Функционално зонироване на горските територии**
 - 2.1. Съществуващо зонироване (Разпределение) на горските територии (по зони), според преобладаващите им функции.
 - 2.2. Изработка на Проектно-предложение за зонироване на горските територии
- 3. Разработване на функционално зонироване за територията на Админ.област,**

норми, режими. Условия и препоръки за осъществяване на дейностите и на мониторинга

- 3.1. Зона за защита на почвите
- 3.2. Зона за защита на водите
- 3.3. Зона за защита на урбанизираните територии, сградите и обектите на техническата инфраструктура
- 3.4. Специална зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта
- 3.5. Специална зона на горски територии за семеипроизводство
- 3.6. Специална зона за ловностопански нужди
- 3.7. Специална зона на защитените територии по ЗЗТ
- 3.8. Специална зона на горите от НЕМ Натура 2000 по ЗБР
- 3.9. Зона на горите забранени за паша на домашни животни
- 3.10. Зона на горите със Стопанско предназначение

4. Обществени екосистемни ползи и плащания за тях
5. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на природни бедствия и аварии в ГТ
6. Анализ и препоръки за превенция и противодействие на незаконни посегателства в ГТ
7. Изработка на единна горскостопанска картна основа за горските територии.
8. Препоръки за даване на информация и разяснения на физически и юридически лица собственици на гори, относно зоните и режимите на ползване на имотите им
9. Разработване и приоритизиране на програми, планове, проекти, които да се прилагат за постигане на дългосрочните и оперативните цели на ОПРГТ

Част – III. МОНИТОРИНГ НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ОПРГТ

1. Преглед на изпълнението на целите и задачите заложи в ОПРГТ

2. Прилагане на системата за мониторинг

3. Документи по мониторинга:

- o Анкетен лист
- o Доклад от експертна оценка (попълнена схема системата за мониторинг);
- o Одиторски доклад „Оценка за изпълнението на Областен план за развитие на ГТ в Област „.....“.

4. Схема за мониторинг и оценка на ОПРГТ :

(В отделно обособеното Приложение №1)

Принцип 1. *Налице са фактори и условия, които допринасят за прилагането на ОПРГТ и устойчиво развитие на горските територии в областта (законодателната и социално-икономическа среда допринасят за изпълнението на ОПРГТ). Изисква нормативната и социално-икономическата среда за прилагане на ОПРГТ да е подходяща.*

Критерии /Индикатори

Принцип 2. Задачите и целите на ОПРГТ, извършеното с него зонирание и съответно въведените норми и режими за устойчиво управление на горите, са актуални и изпълнението им допринася за устойчивото управление на горите в областта. Изисква въведеното с ОПРГТ зонирание, нормите и режимите за всяка от зоните, по време на мониторинга, да са все още актуални и да са приложени в разработените нови гспл/Пр, както и да се подкрепят от ангажираните в процеса страни.

Критерии /Индикатори

Принцип 3. Прилагането на ОПРГТ има устойчив и многостранен ефект. Изисква прилагането на плана да има устойчив и многостранен ефект.

Критерии /Индикатори

Принцип 4. Спазването на въведените с ОПРГТ функционални зони, както и на нормите и режимите за ползуване на ресурси в тях, са осигурени информационно, технически, технологично и ресурсно. Оценява ресурсното и информационно обезпечаване на Плана.

Критерии /Индикатори

ПРИЛАГАНЕ НА СХЕМАТА ЗА МОНИТОРИНГ

ДОКУМЕНТИ ПО МОНИТОРИНГА

- Анкетен лист
- Доклад от експертна оценка (попълнена схема за мониторинг);
- Одиторски доклад „Оценка за изпълнението на Областен план за развитие на ГТ в Област „.....“.

-X-X-X-X-X-X-X-X-

ПРИЛОЖЕНИЯ КЪМ ОПРГТ

1. Система за мониторинг и оценка на ОПРГТ с приложения (може в отделен свитък).
2. Единна горскостопанска картна основа на горските територии;
3. Карта на зонирането на горските територии;
4. Карта на рисковите зони за възникване на пожари;
5. Отчетни форми за баланса на горските територии (ГФ) от № 1 до № 7 по общини и видове собственост.
6. Образци,таблицы и диаграми, съгласно текста.
7. Свитък „Обществено обсъждане“

СПИСЪК

**на минимум необходимите документи и информация
за изработка на ОПРГТ, които Възложителят на ОПРГТ
предоставя на Изпълнителя при подписване на договора**

ИАГ и нейните структури (РДГ, ЛЗС, СС и др.), МЗХ : ДП – ТП ДГС/ДЛС, МОСВ, Областна и Общински служби „Земеделие“, „Кадастър“ и др., собственици – физически и юридически лица, в т.ч. общини и други заинтересовани лица предоставят всички актуални резултати от инвентаризации, проекти /планове, изготвени до момента, имащи отношение към изработката на ОПРГТ на електронен носител, в т.ч. минимум:

1. Документите за промените в горските територии (включване на земеделски земи, промяна на предназначението и учредяване на ограничени вещни права върху горски територии) след изработването на последния областен план;
2. Балансът по видове собственост на горските територии;
3. Отчетните форми за горските територии (ОГТ 1-7);
4. *Цифрова горскостопанска карта за горските териториални единици*, включени в обхвата на областта (от актуалните горски инвентаризации по ТП на ДП), с цялата цифрова и атрибутна база данни за ГТ (формат ZEM 2.10);
5. Цифрова ортофотокарта;
6. Действащия *Областен план за развитие на горските територии*;
7. *Областната стратегия за развитие* по ЗРР;
8. Актуалните *общински планове за развитие*;
9. Актуалните *планове за управление* на ЗТ по ЗЗТ и на ЗЗ по ЗБР, на басейновите дирекции по ЗВ;
10. Документи за категоризиране и прекатегоризиране на горските територии, след влизане в сила на предходния областен план за развитие на горските територии.
11. Във връзка с разработването на целите на ловното стопанство, информация предоставят ДП за държавните райони /по ТП/ и ловните сдружения за предоставените ловни райони /също по ТП/, в т.ч.:
 - а. Актуалните *Ловностопански планове* - обяснителни записки, *цифрови карти на планираните ловностопански мероприятия и на ловните райони*;
12. Във връзка с разработването на насоки за превенция и противодействие /защита/ на различни по вид природни бедствени явления в ГТ, РДГ и ДП предоставят пълна информация за събития в горските територии, като: пожари, урагани, ветрове и снегонавявания и наводнения с данни за вида, размера на нанесените щети (обхват и площ засегнати райони в ГТ) и др.п, както и на *цифрова карта по степени на пожарна опасност и планирани дейности по ТП*;
13. Във връзка с разработване на насоките за обществените екосистемни ползи и плащания за тях, РДГ извършва проучване и предоставя списъци на лицата, които извършват икономически дейности в ГТ.
14. Други проекти, планове и програми, изработени за територията на областта, свързани с горския сектор и ловното стопанство

СЪДЪРЖАНИЕ
на
Встъпителния доклад за разработване на Областен план за
развитие на горските територии на Област „....“

Заглавна страница
 Съдържание,
 Възприети съкращения
 Административни сведения:

Заглавие на проекта:	Идентификационен номер на договора:
„Разработване на Областен план за развитие на горските територии в област „....“ периода	№
Номер на договора за услуга:	Стойност на договора:
.....	
Начална дата на договора:	Дата на приключване на договора:
.....	
Възложител:	Лице за контакт:
Регионална Дирекция по Горите „....“, гр....., ул. „....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:
Изпълнител:	Лице за контакт:
..... гр....., ул. „....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:

1. Основание за доклада
 - 1.1. Контекст
 - 1.2. Цели и задачи
 - 1.3. Очаквани резултати
2. Дейности и планирани резултати в изпълнение на договора
3. Екип за изпълнение на проекта, вкл. при необходимост – допълване на състава му;
 - 3.1. Екипа на Изпълнителя за изпълнение на договора
 - 3.2. Отговорности на ключовите експерти съгласно изискванията на Възложителя и ТС
4. Постигнати резултати във встъпителната фаза
5. Подход на взаимодействие със заинтересованите страни
 - 5.1. Съгласно Техническата спецификация
 - 5.2. Предложение на Изпълнителя за ангажиране на заинтересованите страни в рамките на Областния консултативен съвет по горите (ОКСГ) към Областния съвет за развитие (ОСР), в т.ч.:
 - 5.2.1. Комуникационни средства
 - 5.2.1.1. Работни срещи и семинари
 - 5.2.1.2. Консултации
 - 5.2.1.3. Информационни материали
 - 5.2.1.4. Интернет страница
 - 5.2.1.5. Комуникация с медиите
6. Актуализиран график за изпълнение на дейностите
 - 6.1. Актуализиран график за изпълнение на дейностите, в т.ч.: съгласувателни процедури, обществено обсъждане и утвърждаване на ОПРГТ от Министъра на МЗХ;
 - 6.2. Актуализиран план график за отчитане на дейностите към Възложителя.
7. Идентифицирани проблеми и мерки за преодоляването им;
8. Предложения (ако е приложимо) за допълване / изменения на изисквания поставени със заданието, които се оказват неактуални или неизпълними при конкретните условия на областта.
9. Приложения : списъци, графици, таблици, карти, схеми и др. съгласно спецификата и нуждите.

СЪДЪРЖАНИЕ
на
**Предварителен доклад на Областен план за развитие на горските
територии на Област „.....“**

Заглавна страница
Съдържание,
Възприети съкращения
Административни сведения:

Заглавие на проекта:	Идентификационен номер на договора:
„Разработване на Областен план за развитие на горските територии в област „.....“ периода „.....“	№
Номер на договора за услуга:	Стойност на договора:
.....	
Начална дата на договора:	Дата на приключване на договора:
.....	
Възложител:	Лице за контакт:
Регионална Дирекция по Горите „.....“, гр....., ул. „.....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:
Изпълнител:	Лице за контакт:
..... гр....., ул. „.....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:

Предварителния доклад на Плана за управление се разработва съгласно структурата на Заданието, т.е. следва примерното съдържание на ОПРГТ, както и бележките от Протокола на Предварителното съвещание.

Към предварителния доклад се прилагат всички изработени и събрани към момента документи съгласно Заданието, в т.ч.: протоколи, списъци, свитъци/сборници, таблици, схеми, отчетни форми на ГТ, картен материал и др.

Адресирано е до Възложителя – Директора на РДГ.

СЪДЪРЖАНИЕ
на
ОКОНЧАТЕЛНИЯ доклад на Областен план за развитие на
горските територии на Област „.....“

Заглавна страница
Съдържание,
Възприети съкращения
Административни сведения:

Заглавие на проекта:	Идентификационен номер на договора:
„Разработване на Областен план за развитие на горските територии в област „.....“ периода „.....“	№
Номер на договора за услуга:	Стойност на договора:
.....	
Начална дата на договора:	Дата на приключване на договора:
.....	
Възложител:	Лице за контакт:
Регионална Дирекция по Горите „.....“, гр....., ул. „.....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:
Изпълнител:	Лице за контакт:
..... гр....., ул. „.....“ №..., Р. България; За: Web адрес:	 тел.:, факс: e-mail:

Окончателния доклад на Плана за управление се разработва съгласно структурата на Заданието, т.е. следва примерното съдържание на ОПРГТ посочено в Приложение № I-1.1, решенията на предварителното съвещание, бележките от съгласувателните протоколи (по ЗБР и ЗРР), от Общественото обсъждане и от бележките на Министъра при утвърждаването на документа.

Към окончателния доклад се прилагат всички изискуеми се съгласно Заданието документи, в т.ч.: протоколи, списъци, свитъци/сборници, таблици, схеми, отчетни форми на ГТ, картен материал, Система за мониторинг на изпълнението на ОПРГТ.

Адресирано е до Възложителя – Директора на РДГ.

Характеристика на природните условия

Забележка:

Със Заданието за ОПРГТ, се указва кои от таблиците в настоящото приложение да бъдат разработени : всичките, само някои от тях (тогава изрично се посочват), или никоя от тях, ако е преценено, че разделът не трябва изобщо да присъства в съдържанието на съответния ОПРГТ.

Таблица №1

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по НАДМОРСКА ВИСОЧИНА

Надморска височина Площ-ха %

-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X-X

ОБЩО -х-х-х-х 100.0

Таблица №2

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА
ПЛОЩ по НАКЛОН на терена

Наклон на терена Площ-ха %

Равно 0- 5 гр.

Полегато 6-10 гр.

Наклонено 11-20 гр.

Стръмно 21-30 гр.

Мн.стръмно +31 гр.

ОБЩО	100.0
------	-------

Таблица №3

Разпределение на
ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по ИЗЛОЖЕНИЕ на терена

Изложение Плош-ха %

Север

Изток

Североизток

Северозапад

Общо сенчести

Запад

Юг

Югоизток

Югозапад

Общо припечни

Таблица № 4

Разпределение на ДЪРВОПРОИЗВОДИТЕЛНАТА ПЛОЩ по ОСНОВНА СКАЛА

Основна скала Площ-ха %

-х-х-х-х-х—х-х-х-х-х-х-х-х-х-х-х—х-х

ОБЩО -х-х-х-х- 100.0

Климатични условия

Характеристиката на климатичните фактори, оказващи влияние върху дървесната растителност се позовава на вертикалното райониране в границите на горскорастителна област, подобласт и съветните пояси и подпояси в тях, както следва:

Например:

Т-I- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите горите (0-700 м н.в.)

Т-I-3-Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500-700 м н.в.)

Т-II- Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)

Т-II-1-Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.)

Т-II-2-Подпояс на среднопланинските гори от бук, ела и смърч (1200-1700 м н.в.)

И кратка характеристика за всеки подпояс, както следва (примерно):

.....

Подпояс на нископланинските гори от горун, бук и ела (700-1200 м н.в.) - Т-II-1.

Този подпояс обхваща по-голямата част от дървопроизводителната площ на областта. Средната годишна температура се движи между 3,9° С и 8,7° С, като средният брой на дните с температура, по-висока от 10° С е между 128 и 170 дни. Средната януарска температура е отрицателна – минус 5,5° С, а абсолютните максимални и минимални температури достигат стойности съответно 36,9° С и минус 23,5° С. Средният годишен валеж се движи между 714 и 939 мм с максимум най-често през юни, но на места и през декември, а минимум през август или септември. Снежната покривка се задържа около 66 до 107 дни, а продължителността на вегетационния период е между 4,5 и 5,5 месеца.

.....

Таблица № 5

СРЕДНИ ТЕМПЕРАТУРНИ И ВАЛЕЖНИ СТОЙНОСТИ за горските територии в Област „.....“

Надм. височина	Подпояси	Температурни условия				Валежи							
		Ср. год. темп.	Брой дни с темп. над 10° С	Абсолютни		Валежни суми, мм				Средно годишно	Месеци		Брой дни със снежна покривка
				Макс.	Мин.	Есен	Зима	Пролет	Лято		Макс.	Мин.	
Севернородопски нископланински климатичен район													
Планински климатичен район													

Почвени условия

/Да се ползува Приложение №11 на „Инструкцията за установяване и картиране на типове горски месторастения и определяне на видовете подходящи за тях“, София 2011 г, ИАГ/

Таблица 6. Таксономичен списък на почвите в ГТ на Област „.....“, според Националната класификация от 1998 г по система на ФАО

№	Национална класификация' 1998 г		
	Тип	Вид	Дървопроизв. Площ Ха
I	Примитивни почви (LEPTOSOLS)		
1	Литосоли (Lithic)		
1.1.		Литосоли (Lithic)	
1.2.			
2	Регосоли (Regosols)		
2.1.		Наситени (Eutric)	
2.2.		Ненаситени (Dystric)	
2.3.		Карбонатни (Calcaric)	
3	Ранкери		
3.1.		Ранкери	
3.2.			
4	Рендзини (Rendzic)		

4.1.		Обикновени	
4.2.		Парарендзини	
II	Наносни почви (Fluvisols)		
5	Алувиални почви (Alluvial Fluvisols)		
5.1.		Карбонатни (Calcaric)	
5.2.		Наситени (Eutric)	
5.3.		Ненаситени (Dystric)	
5.4.		Тъмни (Mollic)	
6	Делувиални почви (Deluvial Fluvisols)		
6.1.		Карбонатни (Calcaric)	
6.2.		Наситени (Eutric)	
6.3.		Ненаситени (Dystric)	
6.4.		Тъмни (Mollic)	
III	Метаморфни почви (Cambisols)		
7	Кавяви горски почви (Dystric-Eutric Cambisols)		
7.1.		Наситени (Eutric)	
7.2.		Ненаситени (Dystric)	
8	Тъмноцветни горски почви (Umbric Cambisols)		
8.1.		Обикновени (Haplic)	
8.2.		Торфени (Histic)	
9	Планинско ливадни (Modic Cambisols)		
9.1.		Обикновени (Haplic)	
9.2.		Торфенисти (Histic)	
IV	Лесивирани почви (Luvisols)		
10	Сиви горски почви (Grey Luvisols)		
10.1.		Тъмни (Mollic)	
10.2.		Светли (Albic)	
10.3.		Обикновени (Haplic)	
11	Канелени горски (Chromic Luvisols)		
11.1.		Тъмни (Mollic)	
11.2.		Светли (Albic)	
11.3.		Калциеви (Calcaric)	
11.4.		Вертични (Vertic)	
11.5.		Червени (Rhodic)	

11.6.		Обикновени (Haplic)	
12	Жълтоземи (Alisols)		
12.1.		Глеевидни (Gleyis)	
12.2.		Обикновени (Haplic)	
V	Псевдоподзолисти почви (Planosols)		
13	Псевдоподзолисти почви (Planosols)		
		Деградирани	
		Наситени (Eutric)	
		Ненаситени (Dystric)	
VI	Смолници (Vertisols)		
14	Смолници (Vertisols)		
14.1.		Обикновени (Haplic)	
14.2.		Канеленовидни	
14.3.		Глеевидни (Gleyis)	
VII	Черноземи (Chernozems)		
15	Черноземи (Chernozems)		
15.1.		Кестеняви (Haplic kastanozems)	
15.3.		Обикновени черноземи (Haplic chernozems)	
15.4.		Лесивирани (деградирани) черноземи (Luvic chernozems)	
15.5.		Глинести (Vertic)	
15.6.		Глееви (Gleys)	
VIII	Торфени почви (Histosols)		
16	Торфени почви		
16.1.		Фибристи (Fibric)	
16.2.		Хумисти (Humic)	
IX	Глееви почви (Gleysols)		
17	Блатни почви		
17.1		Торфенисти (Histic)	
17.2		Карбонатни (Calcaric)	
17.3		Ненаситени (Dystric)	
17.4		Наситени (Eutric)	
X	Антропогенни почви (Anthrosols)		

20	Антропогенни почви		
<i>20.1</i>		<i>Агрогенни</i>	
<i>20.2</i>		<i>Урбогенни</i>	
<i>20.3</i>		<i>Техногенни (leptic)</i>	
		<i>Техногенни (deposic)</i>	

Типове горски местораствения

/Съгласно „Класификационна схема на типовете горски местораствения в Р.България“, София 2011 г, ИАГ/

Таблица 7.

За разпределение на дървопроизводителната площ по ТИПОВЕ ГОРСКИ МЕСТОРАСТЕНИЯ, ГОРСКОРАСТИТЕЛНИ ОБЛАСТИ И ПОДОБЛАСТИ, ПОЯСИ И ПОДПОЯСИ

Горскорастителна област, подобласт, пояс, подпояс, тип местораствение	Площ (ha)	%
1	2	3

..... например:

.....
Тип местораствение ха %
.....

Т - Тракийска горско-растителна област
ЗР - Подобласт Западни Родопи

Т-1- Долен равнинно-хълмист и хълмисто-предпланински пояс на дъбовите гори (0-700 м н.в.)

.....
Т-1-3-Подпояс на хълмисто-предпланинските смесени широколистни гори (500-700 м н.в.)

C_{2,1} (63) – свежо до сухо, на излужена канелена горска почва

B₁ (64) – сухо на силно излужена канелена горска почва

Т-П- Среден планински пояс на горите от бук и иглолистни (700-2000 м н.в.)

Т-П-1-Подпояс на нископланинските гори от горуи, бук и ела (700-1200 м н.в.)

C_{Д2,3} (67) - свежо до влажно, на излужена канелена горска почва

C_{1,2} (142) - сухо до свежо, на излужена канелена горска почва

B_{1,2} (68) - сухо до свежо, на излужена канелена горска почва

C_{Д2,3} (70) - свежо до влажно, на тъмна кафява горска почва

Характеристика на горските територии

1. **Таблица №...** за разпределение на горските територии по ТП, съобразно функциите на горите, съгл. чл.5 от ЗГ

Вид на горите и земите по основни функции Териториални подразделения - ДГС / ДЛС	гори и земи със стопанско предназначе ние	защитни и рекреационн и гори	гори със Спец. предназначе ние /в защитени територии др.	Горски пасища	Обща площ на горските територии съгл. Горската Инвентаризац ия
	Ха / %	Ха / %	Ха / %	Ха / %	Ха / %
ТП ДГС					
ТП ДГС					
ТП ДГС					
.....					
Обща площ на горските територии съобразно ГИ					
Същите площи според предходния ОПРГТ					
Разлика в + / -					

2. **Таблица №...**

Обща/залесена площ и Лесистост по общини и ТП в Област „.....“

Община / землище	Обща площ (ха)	Залесена площ (ха)	Лесистост %
ТП ДГС/ДЛС			
Община гр.....			
Община гр.....			
.....			
Всичко ТП ДГС / ДЛС			
ТП ДГС/ДЛС			
Община гр.....			
Община с.....			
.....			
Всичко ТП ДГС / ДЛС			
Всичко за Област			

3. **Таблица №...** Средни таксационни показатели за горите по ТП и средно за админ. област

№	Показатели	ТП ДГС/ДЛС		Средно за админ. област
1	Обща горска площ – ха			
2	Залесена площ - ха			
3	Общ дървесен запас (с клони) - м ³			
4	Среден годишен прираст (с клони) на ц. площ - м ³			
5	Среден годишен прираст (с клони) - м ³ /ха			

6	Средна възраст			
7	Средна пълнота			
8	Среден бонитет			
9	Състав по дървесни видове - % от площта: др.иглолистни др.широколистни			

4. **Диаграми :**

- за разпределение на залесената площ и дървесния запас по Териториални поделения в админ.област (колонна)
- за разпределение на залесената площ и дървесния запас по дървесни видове общо за админ.област (кръгова)
- за разпределение на залесената площ и дървесния запас по класове на възраст във високостъблените и др. в-ве гори общо за админ.област (колонна)

5. **Отчетни форми на ГТ** - от №1 до №7, вкл. по ТП, по общини и по видове собственост (дават се в приложение), съгласно аналогичното Приложение към Наредбата по чл.18 от ЗГ.

Собственост и правоползуване на горските територии

1. Таблица № ...

Разпределение на общата площ и на запаса на дървесина (б.кл.) на ГТ в Област „.....“ по териториални подразделения – ДГС / ДЛС, землища и видове собственост

Община / землище	Държавна	Общинска	Частна на физ.лица	Частна на юрид.лица	Всичко	% по
	Ха / м3	Ха / м3	Ха / м3	Ха / м3	Ха / м3	Ха / м3
ТП - ДГС/ДЛС						
Община гр.....						
С.....						
.....						
Всичко за Община						
[ха]						
Всичко ТП ДГС / ДЛС						
[ха]						
Процент [%]						
Община гр.....						
С.....						
.....						
Всичко за Община						
[ха]						
Всичко ТП ДГС / ДЛС						
[ха]						
Процент [%]						
ТП - ДГС/ДЛС						
Всичко за Област						
Процент по ха/м3						

2. Диаграма на собствеността

Изработват се колонна диаграма – обобщено за цялата админ.област, чрез онагледяване на резултатите от таблицата (последните 2 реда).

3. Таблица № ...

за онагледяване на наемателите / ползувателите на ГТ по землища и ТП,

Териториално подделение	Землище	Заповед №, дата, на ...	Цел / предназначение / за нуждите на	Правополуча тел / Пълно наименован ие	Отдел, подотде л	Площ /ха/	Забележка /актуално състояние / статут

Справка за горите собственост на физически лица в областта

Таблица № ...

Разпределение на горите собственост на физически лица, според големината на имотите им в Област „.....“ по териториални поделения – ДГС / ДЛС, землища и общини

Община / землище	Гори на физ.лица с площ на имота >/= 50 ха	Гори на физ.лица с площ на имота </= 2,0 ха	Всичко Ха	% по Ха
	Ха	Ха		
ТП ДГС/ДЛС / ГСЕ				
Община гр.....				
С.				
.....				
Всичко за Община				
[ха]				
Всичко ТП ДГС / ДЛС				
..... [ха]				
Процент [%]				
ТП ДГС/ДЛС / ГСЕ				
Община гр.....				
С.				
.....				
Всичко за Община				
[ха]				
Всичко ТП ДГС / ДЛС				
..... [ха]				
Процент [%]				
Всичко за Област				
Процент по ха/м3				

Дървесни ресурси и устойчив размер на ползването им

Таблица № II-5.1.1 Структура на дървесните ресурси в областта

Дървес. видове	Класове на възраст									Общо	%
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	над VIII		
	Кубически метри с клони*										
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
ТП – ДГС/ДЛС											
Всичко											100,0
ТП – ДГС/ДЛС											
Всичко											100,0
Общо за Областта											
Всичко											100,0

Таблица № II-5.1.2. Лесопатологично състояние на горите в админ.област

Проведени санитарни сечи и масови лесозащитни мероприятия

№	Наименование на мероприятияето	на мярка	Година				Общо
ТП – ДГС / ДЛС							
1	Санитарни сечи	ха					
2	Авиобиологична борба	ха					
3		ха					
4		ха					
Общо за ТП – ДГС/ДЛС							
Общо за админ.област							

Таблицы № II-5.1.3. За сравнение на размера на ползуването по ТП

№	ТП – ДГС / ДЛС	Съгласно актуалните ГСПл за горите държавна собственост						Ср. Р-р на реализ. ползване през посл.Згод. - м³
		Р-р на Год.ползване от Възобн. Сечи - м³	Р-р на Год.ползване от Отгледни сечи - м³	Р-р на общото год.ползване (с клони) - м³	Р-р на общо год. ползване (с клони) - м³/ ха	Год.ползване % от запаса (с клони) - %	Год.ползване % от прираста (с клони) - %	
Общо за админ.област								

Таблица № Г-5.1.4 Норма - размер на годишното ползуване от възобновителни сечи в горите със Стоп.предназначение (по стопански класове) и за защитните и със специално предназначение гори (по зони обособени от ОПРГТ или по условен стоп.клас) - без клонои.

Стоп. Клас / Зона по ОПРГТ / Групи гори – Зони по основни функции (стопански, защитни и специални)*	Възприет типус	Обща площ	Площ зрел и пръзрастна нас-я	Площ дозряващ и пръзрастна нас-я	Площ на най-възрастния клас от средновъзрастна нас-я	Зонас на зрел и пръзрастна нас-я	Среден експлоатат. запас	Възприето сечение** - Норма на ползуване от възобнов.сечи	
								Площ	Запас
	год.	[ha]	[ha]	[ha]	[ha]	[m3]	[m3]	[ha]	[m3]
ТП – ДПС /ДПС ... ГСПЛ отгод.									
Общо за ТП ...									
Общо за Админ. област									

Забележки:

* Заданието за изработване на ОПРГТ трябва да укаже за кои групи гори ще се представи (от приетите с ГСПЛ по ТП) допустимия размер на ползуване от възобновителни сечи в рамките на областта, или същия ще бъде новоизчислен (по новообособени групи гори).

**Възприетия размер на ползуване за горите в зоните със стопански, защитни и специални функции по ОПРГТ представляват нормите за максимален размер на годишното ползуване от възобновителни сечи във всяка от тях. Същите се приемат от одобрените ГСПЛ за всяко ТП, а в случай на документирани промени и/или на нови данни, и/или на нормативни промени, същите се изчисляват по начина указан в Наредбата по чл.18 (съответното приложение).

Таблицы № I-5.1.5 *Общ допустим размер на ползването от всички видове сечи по ТП за периода*

Видове сечи	Общ размер на годишното ползването		В това число допустим размер от възобновит.сечи		В това число допустим размер от отгледни сечи	
	Ст.мас. с кл.	%	Ст.мас. с кл.	% от общ	Ст.мас. с кл.	% от общ
ТП ДГС/ДЛС ...						
ТП ДГС/ДЛС ...						
....						
Всичко за областта		100.0				

В таблица 5.1.5 общия допустим размер на ползването се взема кумулативно от съответните таблици към ГСПл по ТП за ГТ ДС

Таблицы № I-5.1.6 *Общ допустим размер на ползването от всички видове сечи по зони за периода*

Видове сечи	Общ размер на годишното ползването		В това число ДОПУСТИМ размер от възобновит.сечи		В това число ДОПУСТИМ размер от отгледни сечи	
	Ст.мас. с кл.	%	Ст.мас. с кл.	% от общ	Ст.мас. с кл.	% от общ
ТП – ДГС/ДЛС 						
Зона за защита на почвите						
Зона за защита на водите						
Спец.зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта						
....						
Всичко за ТП – ДГС/ДЛС		100.0				
ТП – ДГС/ДЛС 						
Зона за защита на почвите						
Зона за защита на водите						
Спец.зона на горите с рекреационно значение и за поддържане на ландшафта						
....						
Всичко за ТП – ДГС/ДЛС		100.0				
.....						
Всичко за областта		100.0				

В таблица 5.1.6 общия допустим размер на ползването се изчислява на база съответно планираните по ГСПл по ТП, от таблицата по видове сечи, където ползването е поотделно за горите със стопански и специални функции. За по-детайлно изчисляване по групи гори/зони със Спец.функции, ползванията от сечи се сумират по насаждения след филтриране в съответния софтуер / вкл. в Зем 2.10/.

Таблицата се изработва при изрично указване в Заданието за ОПРГТ.

Таблицы № I-5.1.7 *Общ размер на ползването по основни видове сечи за периода год и същия предвиден да се добива във врем.недостъпни басейни*

Видове сечи	Общ размер на ползването		В това число във Врем.недостъпни	
	Ст.мас. с кл.	%	Ст.мас. с кл.	% от общ
ТП – ДГС/ДЛС				
Възобновителни сечи				
Сеч надлесни				
Отгледни сечи				
Санитарни сечи				
Всичко за ТП ДГС/ДЛС				
ТП – ДГС/ДЛС				
Възобновителни сечи				
Сеч надлесни				
Отгледни сечи				
Санитарни сечи				
Всичко за ТП ДГС/ДЛС				
.....				
Общо за областта				
Възобновителни сечи				
Сеч надлесни				
Отгледни сечи				
Санитарни сечи				

Таблицы № I-5.1.8 Сравнение на общия годишен размер на ползването по видове сечи при двата последователни плана

Година на ОПРГТ	Залес. площ ха	Запас		Среден При-раст На 1ха	РАЗМЕР НА ГОДИШНОТО ПОЛЗВАНЕ					
		На 1х а	На цялата площ		Главни сечи	От Надлесни	Отгли Сан. сечи	Всичко	На 1ха	% от за-паса
					Кубически метри					
Разлика +/-										

Ползване на дървесина и развитие на дърводобива в областта

Таблицы № II-5.2.1. Брой на фирмите за дърводобив, извършващи дейност в ДГТ на ТП – ДГС/ДЛС в областта през последните 3 години

Година	ТП – ДГС/ДЛС	Общ брой фирми добиващи дървесина	В т.ч. с годишни годишен обем на дейност /дърводобив/			В т.ч. регистрирани като местни фирми		
			До 1000 м3	1001 – 5000 м3	Над 5000 м3	До 1000 м3	1001 – 5000 м3	Над 5000 м3
.....								
Общо за областта:								

Таблицы № II-5.2.2. Справка за възможното ползване на дървесина от труднодостъпните / временно недостъпните басейни по ТП с данни за площ и обем на експлоатационния запас и потенциално усвоимата дървесина

Басейн №	ТП – ДГС/ДЛС, Наименование -отдели/подотдели попадащи в басейна	Залесена площ	Общ запас на дървесината	Експлоатационен запас /предвиден за изсичане по ГСПЛ от всички в-ве сечи	Запас на дозряващите насаждения	Експертно определен запас – санитарна и др.непредвидена с ГСПЛ сеч	Всичко размер на възможното ползване на дървесина
		ха					
Общо за областта:							

Таблицы № II-5.2.3. Справка за горскопътната мрежа по ТП

№	ТП – ДГС/ДЛС	Обща Площ на ТП - ха	Авт.пътница, без настилка			Авт.пътница, с настилка			Общо автомобилни пътища в ГТ			Други от НПТМ км	Средно покритие за ТП / обл. – Км/1 ха
			Описание: подотдели	ха	км	Описание: подотдели	ха	км	Описание: подотдели	ха	км		
Общо за областта:													

Продажба на дървесина и развитие на дървопреработването в областта

Таблицы № II-5.3.1. Справка за реализираните продажби на дървесина на корен и от склад за последните 3 години

Годи на	ТП – ДГС/ДЛС	Годишни количества <u>Продажба на корен</u> Пл. куб.м								Годишни количества <u>Продажба на склад</u> Пл. куб.м								Всичко Пл.м3	
		Общо	Строит т д-на за бичене		Строит д-на за технол ог.прер аботка		Дървес ина за енерги я и отопле ние		Общо	Строит т д-на за бичене		Строит д-на за технол ог.прер аботка		Дървес ина за енерги я и отопле ние					
игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир				
Общо за ТП:																			
Общо за областта:																			

Таблицы № II-5.3.2. Справка за достигнати средни цени от продажби на дървесина за последните 3 години по вид, по ТП – ДГС/ДЛС и общо за областта

Годи на	ТП – ДГС/ДЛС	Средно претеглена цена <u>Продажба на корен</u> Лева/1 куб.м								Средно претеглена цена <u>Продажба на склад</u> Лева/1 куб.м								Всичко лева	
		Общо		Строит т д-на за бичене		Строит д-на за технол ог.прер аботка		Дървес ина за енерги я и отопле ние		Общо		Строит т д-на за бичене		Строит д-на за технол ог.прер аботка		Дървес ина за енерги я и отопле ние			
		игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир	игл	шир
Общо за ТП:																			
Общо за областта:																			

Таблицы № II-5.3.3. Справка за броя на фирмите и техният капацитет за преработка на дървесина през последните 3 години по ТП – ДГС/ДЛС и общо за областта

Година	ТП – ДГС/ДЛС	Общ брой фирми закупили дървесина	В т.ч. с годишни количества закупена дървесина			В т.ч. регистрирани като „местни фирми“		
			До 1000 м3	1000 – 5000 м3	Над 5000 м3	До 1000 м3	1000 – 5000 м3	Над 5000 м3
Общо за ТП:								
Общо за областта:								

Възобновяване на горите и лесокултурни дейности

Таблица № II-5.4.1. Справка за разпределение на залесената площ на зрелите и презрели насаждения по ТП /ГСЕ, по групи пълноти според процента на естественото възобновяване в ГТ държ.собственост*

ТП ДГС/ДЛС / ГСЕ	Процент на естественото възобновяване по основни групи пълноти на насажденията (ха.)									Общо (ха.)
	0,1 - 0,3			0,4 - 0,6			0,7 - 1,0			
	до 50%	51- 80%	над 80%	до 50%	51- 80%	над 80%	до 50%	51- 80%	над 80%	
	...%			...%			...%			
	...%			...%			...%			
	...%			...%			...%			
	...%			...%			...%			
Общо за Областта(ха)										
%	...%			...%			...%			100%

*Справката обединява наличната аналогична информация от ГСПл, Раздела за установяване на допустимия размер на ползване от възобновителни сечи.

Таблица № II-5.4.2. Справка за разпределение на инвентаризираните млади гори (от 1 до 20 години) – залесени и самозалесени*

класове подкласове п л о щ в т.ч. ест.произх. в т.ч. изк.произх.
на възраст на възраст ха % ха % ха %

ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ

I 1-5
II 6-10
III 11-15
IV 16-20

всичко

ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ

I 1-5
II 6-10
III 11-15
IV 16-20

всичко

Общо за областта

I 1-5
II 6-10
III 11-15
IV 16-20

всичко

* Справката се изработва при изрично изискване на Заданието, изисква се софтуер за обработване на нарочно филтрирани съответните групи от насаждения.

Таблица № II-5.4.3. Справка за планираните (по ГСПЛ) и реализираните (съгласно Регистъра на сечите) отгледни сечи без материален добив (от 1 до 20 години) и на отгледните сечи с материален добив в млади гори (до 40г), през последните 5 години.

Годи на	Освет ления	Прочистки и др. без мат.д-в	Общо без мат.добив	Прореждания (до 40 год)	
				ха	м3
ТП – ДГС / ДЛС / ГСЕ					
Ср/годишно Съгласно ГСПЛ					
х					
В +					
В -					
ТП – ДГС / ДЛС / ГСЕ					
Ср/годишно съгласно ГСПЛ					
х					
В +					
В -					
Общо за областта					
Ср/годишно съгласно ГСПЛ					
х					
В +					
В -					

Таблица № II-5.4.4. Справка за планираните и реализираните за последните 5 години залесявания /средногодишно

Година	ЗАЛЕСЯВАНЕ				Всичк о	Подп. Възобн.	Употребен и фиданки хил.бр.
	В зрели невъзобнов ени	Ново залесява не	Попълва не редини	Друго			
ТП – ДГС/ДЛС/ ГСЕ							
Всичко							
По ГСПд							

Ср./год.							
В +							
В -							
%							

Таблица № II-5.4.5. Справка за планираните и реализирани залесявания за последните 5 години по дървесен вид /средногодишно

ТП ДГС / ДЛС / ГСЕ	Дървесен вид	Предвидено по ГСПл		Действ. изпълнено		% спрямо ЛП
		ха	%	ха	%	
	ИГЛОЛИСТНИ					
	ВСИЧКО иглолистни					
	ШИРОКОЛИСТНИ					
	ВСИЧКО широколистни					
ОБЩО за областта:						
В т.ч. иглолистни:						
В т.ч. шитоколистни:						

Таблица № II-5.4.6. Справка за планираните и реализираните залесявания за последните 5 години по вид почвоподготовка / средногодишно

ТП ДГС/ДЛС / ГСЕ	Вид на почвоподготовката	Предвидено по ГСПл за 5 г. п-д		Изпълнение		% спрямо ГСПл
		ха	%	ха	%	
	I РЪЧНА					
	опрост. Разрохкв. 5-10 см					
	ръчни тераси					
	ръчни тераски					
	ръчни дупки					
	друга					
	ОБЩО					
	II. МЕХАНИЗИРАНА					
	дупки моторен свредел					
	орни пояси тр.тяга					
	пълна оран тр.тяга					
	разкъсване корен.с-ма					
	разрохкв.под склопа с ж.т.					
	ОБЩО					
	В площадки					
	В копки					

	ОБЩО СЕЕНЕ					
	ВСИЧКО ПОЧВОПОДГОТОВКА					
	- в т.ч. за залесяване:					
	- в т.ч. за подпомагане:					

Общо за областта	I РЪЧНА					
	опрост. Разрохкв. 5-10 см					
	ръчни тераси					
	ръчни тераски					
	ръчни дупки					
	друга					
	ОБЩО					
	II. МЕХАНИЗИРАНА					
	дупки моторен свредел					
	орни пояси тр.тяга					
	пълна оран тр.тяга					
	разкъсване корен.с-ма					
	разрохкв.под склопа с ж.т.					
	ОБЩО					
	В площадки					
	В копки					
	ОБЩО СЕЕНЕ					
	ВСИЧКО					
	ПОЧВОПОДГОТОВКА					
	- в т.ч. за залесяване:					
	- в т.ч. за подпомагане:					

Таблица № II-5.4.7. Справка за горските разсадници в областта и за произвежданите от тях фиданки за залесяване

ТП ДГС/ДЛС	Наименование на Разсадника / местност	Отдел/п одотд.	Площ (ха)	Брой фиданки по дървесен вид				
				Дърв вид	Пики ра ни	В сакс.	Друг и	Общ о

Общо за областта	х	х						

Ловно стопанство**Таблица № II-5.5.1. Справка за планираните и реализирани през последните 3 години основни видове дивеч в държавните ловни райони по ТП и общо за областта**

ТП ДГС /ДЛС	Планирани			Данни от преброяванията (средно за последните 3 години)	Реализиран отстрел – бр. (средно за последните 3 години)
	Видове дивеч	Оптимален брой	Отстрел – средно-годишно (бр)		
	Главни				
	Съпътстващи				
.....					
Общо за областта	Главни				
	Съпътстващи				

Таблица № II-5.5.2. Справка за броя и разпределението на ловните сдружения по земята, ТП и общо за областта

ТП ДГС /ДЛС	Ловни сдружения стопанисващи дивеч в ГТ и ЗТ в обхвата на ДГС/ДЛС				Дългосрочно отдадени ловни площи – държавни горски територии			
					Предоставени ловни райони за стопанисване и ползване на дивеч в ДГС	Предоставени ловни площи за съвместна дейност в ДЛС		
	Ловно Стопански Район	Брой	Главни в-ве дивеч	Площ – ха (само в ГТ)	Наименование, срок, главни в-ве дивеч	Площ ха	Наименование, срок, главни в-ве дивеч	Площ ха
.....								
Общо за областта	х							

Недървесни продукти от горите**Таблица № II-5.6.1. Справка за планираните и реализирани през последните 3 години недървесни горски продукти по ТП и общо за областта**

№	Недървесни горски продукти	Мяр ка	г о д и н и			Средно Годиш но	по ГСПл Ср/год	В + / -	Брой разре шителни – ср/год
ТП – ДГС / ДЛС / ГСЕ.....									
1	Разрешена паша на								
	площ	ха							
	едър добитък	бр.							
2	дребен добитък	бр.							
	Гъби	т							
	Билки								
3	цвят от липа	т							
	други	т							
	Всичко	т							
4	Горски плодове								
	шипки	т							
	други	т							
5	всичко	т							
	Коледни елхи	бр.							
	Сено	т							
6	Вършина/листни	т							
	Кори от...	т							
	Смола	т							
7	Месо от дивеч	т							
	ТП – ДГС / ДЛС / ГСЕ.....								
	Общо за областта								
1	Разрешена паша на								
	площ	ха							
	едър добитък	бр.							
2	дребен добитък	бр.							
	Гъби	т							
	Билки								
3	цвят от липа	т							
	Други	т							
	всичко	т							
4	Горски плодове								
	шипки	т							
	други	т							
5	всичко	т							
	Коледни елхи	бр.							
	Сено	т							
6	Вършина/листни	т							
	Кори от...	т							
	Смола	т							
7	Месо от дивеч	т							

Други икономически дейности свързани с горите**Таблица № II-5.7.1. Справка за други икономически дейности, пряко или косвено свързани с горските територии по ТП / ГСЕ и общо в областта**

№	Икономически дейности в горските територии	Мярка	Общо	Мярка	Капацитет	В т.ч.: Местно/ Регионално /Национално значение (може и 3-те)
ТП – ДГС / ДЛС / ГСЕ						
1	Спорт, туризъм, рекреация					
	Хотели и др.п. частна собственост	бр		бр/легла		
	Хижи, заслони и др.п. на обществени организации	бр		бр/легла		
	Обекти за конен /вело/мото и др.п.	бр		км		
	Пешеходни маршрути	бр		км		
	Други ...					
2	Водоползуване					
	За питейни нужди /СО2, водохващания - каптажи	бр		литри		
	Водопроводи	бр		км		
	Язовири /питейни нужди	бр		куб.м		
	Микрояз. за поливни нужди	бр		куб.м		
	Микрояз. за рибарство	бр		куб.м		
	Напоителна система /канал	км		л/год		
	Други ...					
3	Здравновъзстановителни					
	Санаториуми и др.п.	бр		бр/легла		
4	За ВЕИ – е.енергия					
	Ветро-генератори,	бр		квч		
	Соларни системи,	м2		квч		
	Мини ВЕЦ – за ел.енергия	бр		квч		
5	Инфраструктурни обекти					
	Ел-проводи	км		квч		
	Газопроводи	км		хил м3/год		
	Телекомуникации /станции	бр		вид		
	ЖП транспорт	км		-		
	Национална пътна мрежа	км		-		
	Общинска пътна мрежа	км		-		
	Друго					

	Всичко					
6	Добив на инертни материали					
	Кариери за добив на чакъл	бр		тона		
	Кариера за облиц.камък	бр		тона		
	Варници	бр		тона		
	Други					
	Всичко					
7	Друга икономическа дейност в ГТ					
ТП - ДГС / ДЛС / ГСЕ						
Общо за областта						

Таблица № II-5.7.2. Справка за структура на населението в областта по общини и нас.места, пол и възраст, в т.ч. на заети с основни дейности свързани с горите

Статистически райони: Област, общини, нас.места. (име)	Структура на населението по местоживееене (%)		Полово съотношение - (Брой жени на 1000 мъже)	Отношение на населението на възраст < 15 и на 65 и > год. към насел. на възраст 15-64 г. (%)	Брой заети лица по икономич. Дейност* – 01.7 и 02	Брой заети лица по икономич. Дейност* - 16, 17, 31
	град	село				
Обл.център ...						
Общ.център						
Гр./село						

* На база Класификатора на икономическите дейности (КИД - 2008 г.) За нуждите на ОПРГТ ще се събират данни за следните основни дейности

01.7 - Лов и спомагателни дейности;

02 - Горско стопанство, в т.ч.: 02.1 – възпроизводство на гори, 02.2 – дърводобив,

02.3 - Събиране на диворастящи и недървесни продукти, 02.4 - Спомагателни дейности в горското стопанство

16 - Производство на дървен материал и изделия от дървен материал и корк, без мебели...;

17 - Производство на хартия, картон и изделия от хартия и картон

31 -Производство на мебели

Човешки ресурси, образование, професионално обучение и информация

Таблица № II-6.1. Справка за идентифицираните групи лица работещи в горския сектор – служители в системата на МЗХ, на общините – собственици и частнопрактикуващи по ТП /ГСЕ, структури на ИАГ, общини и общо в областта
(по данни от ДП, РДГ, Общински ГСЕ, търговци, регистри на ИАГ)

№	Име на структурата, вкл. нас.място	Общ брой заети лица	Квалификация / специално образование в сферата на ГС или друго (общ брой)			Полово съотношение - (Брой жени)	Брой на заетите лица по възраст (Общ брой на години)		В т.ч. брой заети лица в производствена дейност - на терена
			Висше	Средно	Друго		18-64	65 и >	общо
1	ТП – ДГС /ДЛС								
									
	Всичко ТП /ДП								
2	РДГ към ИАГ								
	Друго поделение								
	Всичко към ИАГ								
Общо МЗХ :									
3	Общинска ГСЕ								
									
Общо Общински ГСЕ :									
4	ГСЕ на Физич. и Юридич. лица								
									
Общо ГСЕ на ФЮЛ :									
Всичко заети в ГСЕ – управление, контрол и опазване (1-4)									
5	ЧПЛ* в община ...								
	ЧПЛ в община ...								
									
Общо ЧПЛ									
6	Търговци участващи в процедури за дейности в ТП/ОГСЕ**								
									
Общо дейности									
7	Търговци участващи в процедури за покупка на дървесина от ТП/ОГСЕ								

	(без тези по т.6)								
									
	<i>Общо преработватели</i>								
8	В т.ч. по ред 7 – местни фирми /общо								
Всичко предприемачески структури (5+6+7)									
Общо заети в ГС лица									

* Частнопрактикуващи лесовъди по регистрация /по общини/, които са самоосигуряващи се или са регистрирани като ЕТ / търговци (не са на трудовоправни отношения към други посочени в таблицата структури и фирми). Информацията се взема от Публичния регистър по чл.235 от ЗГ и се верифицира от администрациите на конкретните служби /фирми, за да се избегне дублиране.

** Данните за търговците се взимат от документите прилагани в процедури за възлагане на дейности / за покупка на дървесина (ако е налична такава). Ако такава информация липсва в документациите и ДП /ТП не разполагат с такава, същата се събира по анкетен начин и се преценява експертно!

Основни стратегически документи

Списък на основни стратегически документи, които може да се използват при разработване на Раздел III-1 „Цели на управлението на горските територии и на ловното стопанство“

При изготвяне на проект на дългосрочни цели и приоритети за развитие на горските територии и на ловното стопанство в областта, както и на свързаните с горите и ловното стопанство икономически и социални дейности, трябва да се имат предвид основните актуални стратегически документи за България. (Приема се, че същите отразяват основните реалности и перспективи за развитие, разписани в европейските им аналози.)

Приетият през 2011 г. **Закон за горите** и свързаните с него подзаконовни нормативни актове, към настоящият момент са основната нормативна база, уреждаща обществените отношения, свързани с опазването, стопанисването и ползването на горските територии в Република България.

Към дейностите по опазването и защитата на горите имат отношение и **Закона за лова и опазването на дивеча (2000 г), Закона за защитените територии, Закона за опазване на околната среда, Закона за биологичното разнообразие, Закона за защитените територии, Закона за енергийната ефективност, Закона за енергията от възобновяеми източници** и др.

Периодичният анализ на законовата и подзаконовата нормативна уредба, регулираща процесите в горския сектор, ще осигури условия за адекватното ѝ отразяване и съобразяване при всеки следващ ОПРГТ, с оглед неговото усъвършенстване.

Стратегическата рамка на политиката в горския сектор, а от там и за *определянето и актуализирането на дългосрочните цели и приоритети за развитие на ГТ и ловното стопанство в съответната област*, се формира от документи със стратегически характер (национални стратегии и планове), по-голямата част от които са с времеви обхват, който може да не съвпада с този на ОПРГТ, но ще се ползват последните от тях с актуален хоризонт.

В тази връзка, се препоръчва ползването на следните стратегически документи:

Национална програма за развитие България 2020 (НПР БГ2020), приета с Решение № 1057 на Министерския съвет от 20.12.2012 г.;

Национална концепция за пространствено развитие 2013 - 2025 г., приета с Протокол № 47.61 на Министерския съвет от 19.12.2012 г.

Националната стратегия за развитие на горския сектор в Република България за периода 2013 - 2020 г., приета с Протокол № 48.1 на Министерския съвет от 27.11.2013г., е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на дългосрочно и устойчиво управление на горския сектор;

Стратегически план за развитие на горския сектор 2014 - 2023 г., одобрена от Министъра на земеделието и храните на 05.08.2014 г.

Национална стратегия за регионално развитие на Република България за периода 2012 - 2022 г., *приета с Решение на Министерски съвет № 696/24.08.2012 г.*, е основен документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж

Енергийна стратегия на Република България до 2020 г., приета от Министерския съвет с Решение № 133 от 09 март 2011 г.;

Националната стратегия за опазване на биологичното разнообразие, приета с Протокол № 15.3 на Министерския съвет от 06.04.1998 г. има за цел опазване, възстановяване и устойчиво управление на биологичното разнообразие в страната, както и ограничаване на загубата на биологично разнообразие;

Третият национален план за действие по изменението на климата за периода 2013 - 2020 г., приет с Решение № 439 на Министерския съвет от 01.06.2012 г.;

Стратегията за намаляване на риска от бедствия 2014-2020 г. има за основна цел – предотвратяване и намаляване на неблагоприятните последици за човешкото здраве, социално-икономическата дейност, околната среда и културното наследство в България вследствие на природни и причинени от човешка дейност бедствия;

Националната програма за защита при бедствия 2014-2019г. е основен документ за политиката в областта на предотвратяване, овладяване и преодоляване на последиците от бедствия и аварии и очертава насоките за създаването на ефективна, ресурсно и технически осигурена национална система за превенция и реагиране при бедствия;

Стратегията за устойчиво развитие на туризма в Република България 2014-2030 г., приета от Министерски съвет на 04.06.2014 г., предвижда България да заеме водещо място сред петте топдестинации в Централна и Източна Европа

В процеса на разработване на документа е анализиран и проекта на **Стратегия за развитието на ловното стопанство в България 2012-2027**, която е в процес на обществено обсъждане.

Цитираните и др.п. документи са базата, от която може да се изходи, за да се формулират актуални, съотнесени за съответната област, дългосрочни цели и приоритети за развитие на ГТ и на ловното стопанство в областта, както и на свързаните с горите други икономически и социални дейности.

Функционално зонирание на ГТ в областта

Таблица № III-2.1. Съществуващо разпределение на ГТ според преобладаващите им функции по категории, съгл.чл.5 от ЗГ (зонирание), съгл. извършената инвентаризация по ТП и и общо за областта

№	Гори с преобладаваща функционална категория	Водеща функц. категория /обща площ/			В друга катег-я	Общо	
		Списък - подотдели	ха	%		ха	%
1	2	3	4	5	6	7	8
ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ /...							
I.	СТОПАНСКИ функции – общо:						
II.	ЗАЩИТНИ функции – общо: В т.ч.*:						
1.	За защита на почвата:	х					
							
2.	За защита на водите:	х					
							
3.	За защита на урбаниз. Територии:	х					
							
4.	За защита на сгради и технич.инфраструктура:	х					
							
III.	СПЕЦИАЛНИ функции – общо: В т.ч.:						
	ГТ в ЗТ по ЗЗТ:	х					
							
	ГТ в ЗЗ по ЗБР:	х					
							
	ГТ с особен статут по закон:	х					
							
	ГТ с рекреационно значение и за подд.на ландшафта:	х					
							
	ГТ с ВКС:	х					
							
	ГТ за семепоизводство:	х					
							
	ГТ за ловностопански нужди:	х					
							
ОБЩО ЗАЩИТНИ И СПЕЦИАЛНИ :							
ОБЩО ЗА ВСИЧКИ ГТ в ТП / ГСЕ :							
ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ /...							
							
Общо за областта							
							

*Конкретните категории за всяка от описаните функции, са подробно описани в НОПРГТ, т.3 от Част-III.

Таблица № III-2.2. Проект на предложение за зонирание¹ на ГТ, по основни функционални категории, по ТП / ГСЕ

№	Гори с преобладаваща функционална категория – Наименование и Заповед за обявяване	Списък на насажденията по зони и функционални категории				Режим на ползване (описание)
		Списък – подотдели	Ха обща пл	%	Ха залес пл	
1	2	3	4	5	6	7
ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ /...						
1.	ЗОНА ЗА ЗАЩИТА НА ПОЧВАТА - общо: ²					
2.	ЗА ЗАЩИТА НА ВОДИТЕ - общо:					
3.	ЗА ЗАЩИТА НА УРБАНИЗ.ТЕРИТОРИИ, СГРАДИ И ОБЕКТИ НА ТЕХНИЧ.ИНФРАСТРУКТУРА - общо:					
ВСИЧКО ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА (1-3):						x
4.	СПЕЦИАЛНА ЗОНА НА ГОРИТЕ С РЕКРЕАЦИОННО ЗНАЧЕНИЕ И ЗА ПОДДЪРЖАНЕ НА ЛАНДШАФТА - общо:					
5.	СПЕЦИАЛНА ЗОНА НА ГОРИТЕ ЗА СЕМЕПРОИЗВОДСТВО - общо:					
6.	СПЕЦИАЛНА ЗОНА ЗА ЛОВНОСТОПАНСКИ НУЖДИ - общо:					
7.	СПЕЦИАЛНА ЗОНА НА ЗТ ПО ЗЗТ И ДР.ЗАКОНИ - общо:					
8.	СПЕЦИАЛНА ЗОНА НА ГОРИТЕ ОТ НЕМ НАТУРА 2000 ПО ЗБР - общо:					
ВСИЧКО СПЕЦИАЛНИ ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА (4-8):						x
ОБЩО ЗОНИ ЗА ЗАЩИТА И СПЕЦИАЛНИ :						x
9.	ЗОНА НА ГОРИТЕ ЗАБРАНЕНИ ЗА ПАША НА ДОМАШНИ ЖИВОТНИ ³ - общо:					
10.	ЗОНА НА ГОРИТЕ СЪС СТОПАНСКО ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ⁴					x
ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ /...						
						
ТП – ДГС/ДЛС / ГСЕ /...						
						

¹ Предмет на зонирание с ОПРГТ са функционалните категории, които са установени със заповед и/или с други документи на съответните ведомства. Посочват се и документите за тяхното обявяване, идентификацията – отдел, подотдел и площ (по заповед/ако е приложимо)

² Функционалните категории за всяка от описаните зони, са изброени подробно и описани в НОПРГТ, т.3 (от 3.1 до 3.10), Част-III. Всяка от тях е сбор от обявени със заповед или друг документ, конкретна територия, която се описва в колона №3. Някои конкретни обекти/територии може да са категоризирани при инвентаризацията, на база актуалното им състояние и характеристика, напр.: „нелес.площ“, „зурв.кам.терен“, ероз.г.з.“, клек и др. Същите се включват в списъка на основание утвърдените протоколи за категоризация към ОЗ от Инвентаризацията /ЛУП.

³ Зоната е сборна и може да съдържа горски територии, причислени към всяка една от останалите зони и практически всички функц.категории, вкл. и гори със стопанско предназначение (когато за целия период на действие на ОПРГТ ще бъдат изключени от годишните планове за паша).

⁴ В зоната са включени всички останали ГТ, невключени във функц.категории от 1 до 9.

МИНИСТЕРСТВО НА ЗЕМЕДЕЛИЕТО И ХРАНИТЕ

Изпълнителна агенция по горите

НАРЪЧНИК ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ОБЛАСТНИ ПЛАНОВЕ ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

СИСТЕМА ЗА МОНИТОРИНГ И ОЦЕНКА НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА Областен план за развитие на горските територии

Наръчника за ОПРГТ се разработва в изпълнение на Дейност 5 „Изготвяне на Наръчник за разработване на Областни планове за развитие на горските територии“ от проект „Стратегическото планиране в българските гори – гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“ по Приоритетна ос I „Добро управление“, под приоритет 1.3. „Ефективна координация и партньорство при разработване и провеждане на политики“ на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския социален фонд.

Европейски съюз

Европейски социален фонд

ОПАК Експерти в действие

Оперативна програма „Административен капацитет“ 2007 - 2013

Проект „Стратегическото планиране в българските гори – гарант за ефективно управление и устойчиво развитие“ Проектът се осъществява с финансовата подкрепа на Оперативна програма „Административен капацитет“, съфинансирана от Европейския съюз чрез Европейския социален фонд

СЪДЪРЖАНИЕ

1. Преглед на изпълнението на целите и задачите заложиени в ОПРГТ

2. Прилагане на системата за мониторинг

3. Документи по мониторинга:

- Анкетен лист
- Доклад от експертна оценка (попълнена схема системата за мониторинг);
- Одиторски доклад „Мониторинг на изпълнението на Областен план за развитие на ГТ в Област „.....“.

4. Схема за мониторинг на ОПРГТ

Принцип 1. Налице са фактори и условия, които допринасят за прилагането на ОПРГТ и устойчиво развитие на горските територии в областта (законодателната и социално-икономическа среда допринасят за изпълнението на ОПРГТ). Изисква нормативната и социално-икономическата среда за прилагане на ОПРГТ да е подходяща.

Критерии /Индикатори

Принцип 2. Задачите и целите на ОПРГТ, извършеното с него зонирание и съответно въведените норми и режими за устойчиво управление на горите, са актуални и изпълнението им допринася за устойчивото управление на горите в областта. Изисква въведеното с ОПРГТ зонирание, нормите и режимите за всяка от зоните, по време на мониторинга, да са все още актуални и да са приложени в разработените нови ГСПл/Пр, както и да се подкрепят от ангажираните в процеса страни.

Критерии /Индикатори

Принцип 3. Прилагането на ОПРГТ има устойчив и многостранен ефект. Изисква прилагането на плана да има устойчив и многостранен ефект.

Критерии /Индикатори

Принцип 4. Спазването на въведените с ОПРГТ функционални зони, както и на нормите и режимите за ползуване на ресурси в тях, са осигурени информационно, технически, технологично и ресурсно. Оценява ресурсното и информационно обезпечаване на Плана.

Критерии /Индикатори

Приложения:

- Анкетен лист за съпровождащо проучване;
- Одиторски доклад.

ПРЕГЛЕД НА ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ЦЕЛИТЕ И ЗАДАЧИТЕ ЗАЛОЖЕНИ В ОПРГТ

Преглед на изпълнението на целите и задачите заложиени в ОПРГТ				
ПРЕДМЕТ	№	ДЕЙНОСТ	РЕЗУЛТАТИ	СРОК
С окончателния доклад, Изпълнителят на ОПРГТ изготвя списък с проектни индикатори*, които показват дали и в каква степен са изпълнени съответните дейности от ОПРГТ Трябва да се оцени, потвърди или допълни действащата схема за текуща отчетност и контрол на РДГ. На база на предствената тук схема за периодична оценка на целите и техните изменения, както и за контрол на напредъка към целите, Изпълните-лят предлага за разглеждане и приемане „Актуализираната схема за мониторинг и оценка на ОПРГТ“. Същата включва графици за преразглеждане, отговорности, процедури за обществени консултации, както и други механизми за осигуряване на прозрачност при вземането на решения и финансовото управление. Преглед на изпълнението на съгласуваните дейности по СПРГС Идентифицираните дейности в изпълнение на СПРГС, касаещи конкретната област се разглеждат в ПРЕДМЕТА на определените в него индикатори. Прави се анализ на степента на изпълнение, причините за евентуалното изоставане или неизпълнение и се набелязват мерки за тяхното преодоляване.	1. 2.	Изработване на списък с проектни индикатори. Прилагане на Схемата „Системата за мониторинг и оценка на ОПРГТ“	Изготвен списък с проектни индикатори. Схема за извършване на ревизията. Схема за текущ годишен преглед и контрол /отчет, проверка и оценка на изпълнението на проектите, дейностите и задачите от ОПРГТ. Предвиден преглед на изпълнението на 5-та и на 10-тата година от влизане в сила на ОПРГТ. Справка - анализ за изпълнение на СПРГС.	В срока за изработка на окончателния доклад

2 ПРИЛАГАНЕ НА СИСТЕМАТА ЗА МОНИТОРИНГ

В системата за мониторинг на ОПРГТ се включват:

Вътрешни проверки (самооценка) от страна на възложителите на ОПРГТ, както и на пряко ангажираните ЗС в лицето на Работната група (РГ) излъчена от ОКСГ. се правят периодически – **на всяка втора година.**

Мониторинг (Одиторски проверки) се прави **веднъж на -5 години** от специално поканени външни експерти. С външния одит освен проверка по избраната и записана в ОПРГТ система, вкл. схема, се правят проверки на изпълнението на задължителните препоръки записани в докладите от предишни одити, както и от докладите от вътрешните проверки извършени от членове на работната група към ОКСГ.

Схемат е: година на приемане - на 2-та и на 4-та – самооценка - на 5-та Мониторинг, на 7-та и на 9-та самооценка и на 10-та - Мониторинг.

Системата за мониторинг представлява съвкупност от извършени действия, а именно:

- Проверки на изпълнението по разработена с ОПРГТ **схема за мониторинг** (съгласно приложената по-долу схема), от 3 до 5 експерти за всяка проверка;
- **Анкетен лист** от направени интервюта и теренни проучвания (тук приложен) – по 3-10 за всяка работна площадка;
- **Одиторски доклад** – обобщение на резултатите от проверките и направените проучвания по предходните два начина.

Проверки на изпълнението, или **т.нар."експертна оценка"** се извършва от **членовете на Работна Група (излъчена измежду членовете на ОКСГ)** и/или от други външни лица посочени от РДГ.

Анкетно информация се събира отделно и от институции (местни и регионални) имащи допирни точки с развитието на горските територии. На тях ще се изпраща предварително този анкетен лист с отбелязани – кои от въпросите да се попълнят от тях.

Схемата за мониторинг е едновременно :

- Предварително извършена **самооценка** по всички критерии (на 4-те принципа), поотделно от експерти на РДГ и по избор от 2 до 5 преставители на ЗС /може и извън състава на ОКСГ/. Всички получават за попълване и анкети. Комплекта от попълнени схеми за мониторинг и анкетни карти трябва да са налични, за да започне работата си РГ при всяка от вътрешните проверки (на всеки 2 години), както и за одиторската проверка (на 5 години).
- **Фирмуляр за оценка от членовете на Работната група (РГ)***, която се прави периодически на всеки 2 години (желателно е и ежегодно). При него се попълват полета в

таблиците към всеки индикатор и грижливо се съхраняват с приложени копия на доказателствения материал. В случая това е процес освен на оценка-самооценка, още и на систематизиране на всичката разпръсната документация по изпълнение на ОПРГТ (ГСПЛ и Пр по ГСЕ). Това ще има дисциплиниращ ефект по отношение на управлението на плана за неговото успешно изпълнение.

- *Формуляр за проверка от мониториращия наблюдател (външен).* Той попълва задължително допълнителни полета (в дясно от колоната на индикаторите), на базата на анализ на попълнените полета през периода между два мониторинга направени от членовете на РГ, както и от него самия при неговата проверка. По негово усмотрение за някои или за повечето, или за всички индикатори той може да прави конкретни предложения и/или коригиращи действия, които се записват в специалната таблица към доклада.

- *Анкетата за оценка изпълнението на ОПРГТ от страна на заинтересованите страни.* Под въпросите да има – цитирани материали /публикации и др.п. за които те имат архив. (тук приложен Анкетен лист)

С всеки доклад – от вътрешна и одиторска проверка се правят констатации и се дават препоръки към изпълнителите на ОПРГТ.

ПРЕПОРЪКИТЕ могат да бъдат:

- При НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА оценка: - **изисквания от Първа степен – наложителна е коренна промяна** / евентуална промяна на ОПРГТ / или актуализация на ГСПЛ на ТП – ДГС/ДЛС, или на отделно друго действие с подобна категоричност.

- При ДОБРА оценка: **препоръките за необходими действия** са задължителни, набелязват се конкретни **срокове за изпълнение**

- При МНОГО ДОБРА оценка: се набелязват евентуални **насоки за подобряване / превантивни действия** за запазване на оценката, които нямат задължителен характер.

ОЦЕНЯВАНЕ на проверяваните индикатор / и критериите, ТОЧКУВАНЕ:

- НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА	- 3 т.
- ДОБРА	- 6 т.
- МНОГО ДОБРА	- 10 т.

Оценяването на индикаторите от Принцип № 4 с оценка „незадоволителен“ е признак, който не позволява оценката за критерия към който те принадлежат да бъде „много добра“, а на съответния принцип „Много благоприятна“.

ОБЩАТА ОЦЕНКА ЗА ВСЕКИ ПРИНЦИП може да бъде:

- НЕБЛАГОПРИЯТНА

- БЛАГОПРИЯТНА
- МНОГО БЛАГОПРИЯТНА

Оценката е за всеки принцип, по критерии, според броя оценявани индикатори, така както е посочено в примерния доклад.

3. ДОКУМЕНТИ ПО МОНИТОРИНГА:

1. Доклад от експертна оценка (попълнена схемата за мониторинг)– вкл. поясненията към всеки индикатор, касаещи експертния доклад.

- Без поясненията касаещи одиторската проверка.
- Без формата за одиторския доклад;

2. Одиторски доклад (съгласно приложението) – пълен набор от методиката, вкл. инструкциите за общи оценки,

- ПЛЮС таблиците за общи оценки по критерии/индикатори в рамките на всеки принцип
- ПЛЮС формата на окончателния доклад, който съдържа горните таблици (!)
- ПЛЮС Формите за анкети.

3. За печат – ДОКЛАД – обобщено (в едно цяло) ще съдържа цялата методика с части:

- Преамбюл / Основания
- Логика / обосновка, вкл. на периодичността, на одитиращите (кой, кога, защо?...), в т.ч. и за самооценките – междинни проверки - форма на вътрешен контрол
- Методика класификационна схема, съдържаща всички пояснения за всеки индикатор, независимо за кого са те (за самооценяващия или за одитиращия),
- Доклади – на проверяващите/от самооценките/ и на одиторите. Препоръки – видове
- Примерни анкети
- Нормативни предпоставки / последствия.

Част – I. СХЕМА от системата за мониторинг и оценка на ОПРГТ

Принцип 1.

Налице са фактори и условия, които допринасят за прилагането на ОПРГТ и устойчиво развитие на горските територии в областта (законодателната и социално-икономическа среда допринасят за изпълнението на ОПРГТ). Изисква нормативната и социално-икономическата среда за прилагане на ОПРГТ да е подходяща.

Целта на въвеждането на този принцип е да се установи дали има фактори и условия, които могат да допринесат за прилагането или да възпрепятстват прилагането и изпълнението на ОПРГТ в областта.

Задачата на мониторинга и оценката (M&O) на ОПРГТ е да се провери дали направените законодателни промени на Закона за горите (2011 и евентуални бъдещи негови редакции), са допринесли за по-бързото внедряване на това планиране или някои изменения и постановки затрудняват прилагането на планираните дейности.

Проверката на Принцип 1 трябва да гарантира, че при прилагането на ОПРГТ се спазват всички нормативни документи от национално и местно ниво. Мониторингът трябва да изясни дали законодателните промени влияят върху областното ниво на планиране, например дали може да доведат до промяна в организацията на ползването на горите и това да промени някои цели и виждания в ОПРГТ. Дали промените в 3Г водят до промени в отношението на заинтересованите страни към ОПРГТ. Целта на прилагането на този принцип е да се установи дали има разбирателство между заинтересованите страни за изпълнението на стратегическия документ и дали постигнатият консенсус при приемането му все още е налице. Важен момент е да се оцени „средата“, в която „длува“ ОПРГТ, за да се намери нов баланс на разбирателство и се постигнат координирани действия на всички заинтересовани страни за постигане на набелязаните в ОПРГТ цели.

Контекст за изпълнението на Принцип 1.	Критерии	Индикатори
Изпълнението на ОПРГГ се осъществява в съответствие с всички закони и разпоредби и нормативите по отношение на горското стопанство, териториалното развитие, околната среда и социално-икономическото развитие. Въвлечените в процеса на областното планиране заинтересовани страни, в лицето на ОКСГ, координирано работят по изпълнението на ОПРГГ и поддържат определените приоритети.	КРИТЕРИЙ 1.1. При изпълнение на ОПРГГ се спазват всички национални и местни закони и административни разпоредби. КРИТЕРИЙ 1.2. Обществено-икономическите условия в страната и региона благоприятстват изпълнението на ОПРГГ.	Индикатор 1.1.1. Съществува изградена система за получаване и обмен на нормативна информация между ЗС в ОКСГ. Актуални копия на специализираното горско, екологично, регионално и трудово право са постоянно на разположение на членовете на ОКСГ. Заинтересованите страни имат възможност да ползват наличната документация. Индикатор 1.1.2. Действащата законова и подзаконова уредба, касаеща ОПРГГ спомага за неговото изпълнение. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 1.2.1: Съществува приемственост в ангажиментите на заинтересованите страни (ОКСГ) спрямо ОПРГГ независимо от настъпили промени в конюнктурата, като напр. административни и др. обществено-икономически промени – смяна на отговорни служители от ангажираните институции, реорганизации на ведомства и др. Регистрирана е активност след приемането на ОПРГГ – Наличие на протоколи от заседания на ОКСГ в ревизионния период. Индикатор 1.2.2 : Документите от периодичния мониторинг, самооценки и други инспекции и ревизии на ОПРГГ, се съхраняват. Индикатор 1.2.3 : Регистрирани са предложения за промени в приложимото законодателство. Тези и други промени в нормативната база са отразени при изпълнението и актуализацията на ОПРГГ. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра
	КРИТЕРИЙ 1.3. Отговорните	

	институции и заинтересованите страни, участващи в планирането, координирано, чрез ОКСГ, поддържат изпълнението на ОПРГТ.	Индикатор 1.3.1: Появата на нови съдействащи организации (СО) и заинтересовани страни (ЗС), които имат отношение към ОПРГТ е регистрирано. Същите са показани / приключени в процеса. Обща оценка на активността за привличане на нови СО/ЗС и съответно на техния интерес към приобщаване към дейностите по ОПРГТ. Индикатор 1.3.2: Налице е успешна координация между въвлечените заинтересовани страни и между ЗС и външни организации по изпълнение на ОПРГТ. Описват се по дата и сигнатура на протокола/писмото, които са налични, без да ги прилага като доказателства по всяка част. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степените, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 1.4.1: В случай на възникнало противоречие между институциите представени в РГ или ВГ, е налична пълна документация за него и за взетите мерки и начина за разрешаването му. Оценката тук се поставя на база факта на допускането или недопускането да има такива противоречия, т.е. наличието на такива противоречия говори за незадоволителна превантивна, разяснителна и др.л.дейност от всички ЗС и особено от членовете на ВГ. При липса на регистрирано противоречие оценката се прави експертно, т.е. съобразно данни от разговори и анкети с членове на ВГ и други ЗС, (вкл.за евентуални нерегистрирани, но съществуващи реално противоречия). Експерта преценява, дали липсата на противоречие/я е поради пасивност или се дължи на много добри взаимоотношения (в първия случай, оценката може да бъде „незадоволителна“). Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степените, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра
--	---	--

Принцип 2.

Задачите и целите на ОПРГТ, извършеното с него зонирание и съответно въведените норми и режими за устойчиво управление на горите, са актуални и изпълнението им допринася за устойчивото управление на горите в областта. Изисква въведеното с ОПРГТ зонирание, нормите и режимите за всяка от зоните, по време на мониторинга, да са все още актуални и да са приложени в разработените нови ГСПл/Пр, както и да се подкрепят от ангажираните в процеса страни.

Целта на въвеждането на принцип 2 е да се установи, дали заложените в стратегическите документи за развитие на областта в т.ч. и в ОПРГТ, цели и задачи са все още актуални и дали с изпълнението им се допринася за устойчивото управление на горите. Възможно е след 5-10 години от приемането на ОПРГТ, да са настъпили промени и възприетите в началото *цели и задачи*, както и установените *функционални зони и режими* за тяхното стопанисване, вече да не са актуални поради промяна в съответни (изброените) нормативни документи, както и да не са „приемливи“ за някои от заинтересованите страни. Част от целите може да са изпълнени и да се налага тяхното актуализиране или доразвиване съобразно с настъпилите промени в средата, в която съществува и се изпълнява документът. Оценката чрез този принцип се налага и поради това, че трябва да се провери как се изпълняват заложените цели от стопанисващите органи, както и дали и в каква степен е подкрепата от страна на заинтересовани страни. Проверката, която е и най-изпълними и реалистична, е да се констатира дали и в каква степен новите ГСПл отразяват заложените с ОПРГТ цели, задачи, зонирание, норми и режими на ползуване. Ако същите са видоизменени или премахнати в новите ГСПл, се търси причината дали се дължи на промяна на основните цитирани документи, или на пропуски при оперативното планиране. Във втория случай се правят препоръки за актуализация на ГСПл / за неговото привеждане в съответствие с ОПРГТ. Ако се установи промяна в основните цитирани документи, Мониторинга разработва актуални предложения за допълнения/изменения в ОПРГТ.

Контекст за изпълнението на Принцип 2	Критерии	Индикатори
В периода на действие на ОПРГТ периодичните прегледи за оценяване на съответствието констатира съгласуваност между групите заинтересовани лица.	КРИТЕРИЙ 2.1: Планираните <u>цели и задачи</u> на ОПРГТ са заложи в новоразработените оперативни планове – ГСПЛ за ТП – ДГС/ДЛС.	Индикатор 2.1.1: Идентифицирани са частични допълнения и промени в планираните цели и задачи. – ДА / НЕ
Осигурено е съответствие на установените с ОПРГТ цели на развитие на горското и ловното стопанство с тези които се залагат с новоразработващите се ГСПЛ и се прилагат от ТП на практика. Осигурено е и съответствие на извършеното с ОПРГТ функционално зонирание и определения за всяка от зоните <u>норми и режими</u> за управление (ползуване на горските ресурси), със заложените такива в новите	КРИТЕРИЙ 2.2: Налице е /осигурено е/ съответствие между заложеното с ОПРГТ зонирание и определените норми и режими за ползуване на дървесни и недървесни ресурси, с тези които на оперативно ниво се прилагат в горското планиране – с ГСПЛ ТП – ДГС/ДЛС.	Индикатор 2.2.1: Документирани са / не са документирани / предложения за промени спрямо установените с ГП, ГСПЛ/Пр, функционални групи и категории гори, респ. към установените за тях режими и ограничения на ползуване. Обща оценка на съответствието на документирани предложения за промени на показателите със заложените в ОПРГТ параметри.
Осигурено е съответствие на установените с ОПРГТ цели на развитие на горското и ловното стопанство с тези които се залагат с новоразработващите се ГСПЛ и се прилагат от ТП на практика. Осигурено е и съответствие на извършеното с ОПРГТ функционално зонирание и определения за всяка от зоните <u>норми и режими</u> за управление (ползуване на горските ресурси), със заложените такива в новите	Индикатор 2.2.2: Осигурено са с ГСПЛ /Пр устойчиви размери на ползуване на дървесина, съобразно въведените с ОПРГТ рамкови норми, режими и ограничения по зони.	Индикатор 2.2.2: Осигурено са с ГСПЛ /Пр устойчиви размери на ползуване на дървесина, съобразно въведените с ОПРГТ рамкови норми, режими и ограничения по зони.
Осигурено е съответствие на установените с ОПРГТ цели на развитие на горското и ловното стопанство с тези които се залагат с новоразработващите се ГСПЛ и се прилагат от ТП на практика. Осигурено е и съответствие на извършеното с ОПРГТ функционално зонирание и определения за всяка от зоните <u>норми и режими</u> за управление (ползуване на горските ресурси), със заложените такива в новите	Индикатор 2.2.3: Осигурено е с ГСПЛ /Пр природосъобразно ползуване на недървесни ресурси, функции, лов и услуги от горите, съгласно действащите проекти, планове, програми, в съответствие с ОПРГТ.	Индикатор 2.2.3: Осигурено е с ГСПЛ /Пр природосъобразно ползуване на недървесни ресурси, функции, лов и услуги от горите, съгласно действащите проекти, планове, програми, в съответствие с ОПРГТ.
Осигурено е съответствие на установените с ОПРГТ цели на развитие на горското и ловното стопанство с тези които се залагат с новоразработващите се ГСПЛ и се прилагат от ТП на практика. Осигурено е и съответствие на извършеното с ОПРГТ функционално зонирание и определения за всяка от зоните <u>норми и режими</u> за управление (ползуване на горските ресурси), със заложените такива в новите	Индикатор 2.2.4: Чрез ОПРГТ е осигурено устойчиво стопанисване, гарантиращо задоволяване на постоянните нужди на местното население от дървесни и недървесни горски продукти.	Индикатор 2.2.4: Чрез ОПРГТ е осигурено устойчиво стопанисване, гарантиращо задоволяване на постоянните нужди на местното население от дървесни и недървесни горски продукти.
Съответствието е осигурено от изпълнителите на ГСПЛ, от	Не са регистрирани /са регистрирани/ по ТП – ДГС/ДЛС заявки, които надхвърлят планираните с ГСПЛ/Пр, базирани на ОПРГТ, количества. Има несъответствие на търсенето и предлагането на дървесина и на	Не са регистрирани /са регистрирани/ по ТП – ДГС/ДЛС заявки, които надхвърлят планираните с ГСПЛ/Пр, базирани на ОПРГТ, количества. Има несъответствие на търсенето и предлагането на дървесина и на

контролните органи по изпълнение на ЗГ – РДГ, от стопанисващите от ТП на ДП.	КРИТЕРИЙ 2.3: Заложените с ОПРГТ програми и проекти, и конкретните ГСПЛ за ТП – ДГС/ДЛС, са съгласувани и не противоречат на актуалните стратегии за развитие, общински оперативни планове за развитие (по ЗГ, ЗУТ и ЗРР), проекти за развитие на селските райони (ПРСР за актуалния програмен период), планове за управление на защитените територии (по ЗЗТ и ЗБР).	недървесни продукти. Индикатор 2.2.5. Осигурени са условия за развъждане и защита на дивеча съобразно предвиденията на ОПРГТ и ловоустройствения проект. <u>Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степенни, както следва:</u> Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 2.3.1: Програмите и проектите заложиени в ОПРГТ на основата на Стратегическия план за развитие са възложени (сключени са договори за изпълнението им). Съответствието е осигурено от отговорните служби – РДГ и ДП, чрез техните представители – участници в процеса на планиране на областно ниво. <u>Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степенни, както следва:</u> Незадоволителна / Добра / Мн.Добра
Обща Експертна ОЦЕНКА за изпълнението на ПРИНЦИП 2: (На база оценките на всеки от критериите)		Неблагоприятна / Благоприятна / Много благоприятна

Принцип 3.

Прилагането на ОПРГТ има устойчив и многостранен ефект. Изисква прилагането на плана да има устойчив и многостранен ефект.

В периода на действие на ОПРГТ, периодичните прегледи за оценяване на ефекта, констатира устойчива тенденция на положителен многостранен ефект на отделните компоненти.

Целта на въвеждането на този принцип е да се установи дали в процеса на действие на ОПРГТ, са възникнали или ще възникнат други дейности, които се изпълняват от други организации и ведомства, но имат пряк и положителен ефект върху развитието на горите. Изпълнението на програмите и проектите към ОПРГТ е довело или се очаква да доведе до нови всестранны ползи, например увеличаване на туристите, увеличаване на посещенията на тези обекти от учаци се с образователно-възпитателна цел. Повишаването на екологичната, историческата, етнологичната и друга култура на населението и посещаващите обектите в ГТ ще допринесе за съхраняване и опазване на горите и културно-историческото наследство. Това от друга страна е многостранният ефект на ОПРГТ. В същото време, програмите и проектите са довели до положителен ефект и прямо заетите в горския сектор работници и служители и техните семейства, чрез изискванията за повишаване на квалификацията на заетите в ГС работници и служители, с оглед повишаване социално-икономическото им благосъстояние..

Контекст за изпълнението на Принцип 3.	Критерии	Индикатори
В периода на действие на ОПРГТ, периодичните прегледи за оценяване на ефекта, констатираг устойчива тенденция на положителен многостранен ефект по отношение подобряване общото състояние на горите в административната област / на показателите за устойчиво развитие на ГТ и на лова. Едновременно с това се наблюдава и благоприятен ефект върху собствените на гори и върху предприемачите. Принос за това благоприятно развитие на управлението на ГТ, освен регулярното изпълнение на оперативните планове – ГСПл/Пр по горскостопански единици, има изпълнението на собствените с ОПРГТ програмите и проекти.	КРИТЕРИЙ 3.1. Програмните проекти към ОПРГТ се изпълняват и допринасят за изпълнение на СПРГС. КРИТЕРИЙ 3.2. Приетите с ОПРГТ програми и проекти се изпълняват съгласно предписанията и те водят до изпълнение на други дейности от други организации, пряко свързани с горските територии-развитие на фермерството, дървопреработването,	Индикатор 3.1.1: Предвидените проекти са актуални, изпълними, а тези които вече се изпълняват /изпълнени се реализират съобразно документациите и заданията за тях. Индикатор 3.1.2: Налични са документирани свидетелства за направени и приети нови предложения за разширяване обхвата и/или включването на нови програми и проекти към списъка с такива на ОПРГТ. Индикатор 3.1.3 : Определени и документирани са коригиращите действия, налагани се по отношение на: дизайн, последователност на изпълнението, възможните материали, трайност / качество на изпълнението, комуникационни материали (указателни / информационни / забранителни и др. табели и знаци), поддръжка на съоръженията, привлечени специалисти и т.н. Липсата на набелязани коригиращи действия /препоръки, вкл. за допълнения, изменения на обхвата и съдържанието на проектите във времето през ревизионния период се преценява от оценяващия експертно, като положително. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 3.2.1: Документирани са отзиви за действия на отговорните организации и служби (РДГ, ДП и др.) за поддържане на състоянието на горите, както и по изпълнение на специализирани проекти, планове и програми свързани с тяхното възстановяване и/или за устойчивото им стопанисване. Индикатор 3.2.2: Документирани са отзиви на други организации и бизнес структури, пряко свързани с дейности в ГТ, за положителни резултати в областта на фермерството, дървопреработването, туристическата

	туристическата дейност, дейности по опазване на горските територии др. КРИТЕРИЙ 3.3. Местата с особено културно, екологично, икономическо или религиозно значение за местното население са ясно определени, признати и защитени от стопанисващите организации и останалите заинтересовани страни, които са съпричастни към спазването на определените с ОПРГ функционални зони, режимите и нормите за всяка от тях.	дейности, дейности по опазване на горските територии др., дължащи се на проекти и програми залегнали в ОПРГ. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Много Добра Индикатор 3.3.1: Налице са обекти (предмет на програми и проекти от ОПРГ) функциониращи в съответствие с предвидените параметри. Индикатор 3.3.2: Документирани са отзиви за действия на отговорните организации и служби за поддържане на състоянието на обекти с особено културно, екологично, икономическо или религиозно значение за местното население, както и по изпълнение на специализирани проекти, планове и програми за тяхното възстановяване и/или за тяхното устойчиво управление. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Много Добра
Обща Експертна ОЦЕНКА за изпълнението на ПРИНЦИП 3: (На база оценките на всеки от критериите) Неблагоприятна / Благоприятна / Много благоприятна		

Принцип 4.

Спазването на въведените с ОПРГТ функционални зони, на нормите и режимите за ползуване на ресурси в тях, са осигурени ресурсно, вкл. кадрово, информационно, технически, технологично. Оценява фактичното прилагане на ОПРГТ чрез ГСПл/Пр по ГСЕ и информираността на обществото за това.

Изпълнението на наложените с ОПРГТ норми и режими на ползувания в ГТ, респ. на съответни ограничения при планирането на мероприятията чрез ГСПл/Пр за ГТ, независимо от собствеността върху тях, е обезпечено със стрикно (съгласно ЗГ) изпълнение на ГСПл и Пр от страна на ТП – ДГС/ДЛС, от общинските и частни структури по ГСЕ, а контролът от страна на РДГ и ИАГ е адекватен и осигурява спазването на ОПРГТ и на ЗГ. Осигурена е прозрачност на процесите по установяване и санкциониране на нарушения. Обществеността е адекватно и регулярно информирана за изпълнението на ОПРГТ, на ГСПл/Пр по ГСЕ.

Целта на въвеждане на Принцип 4 е да се установи обезпечеността за прилагане на ОПРГТ и на оперативните планове – ГСПл, други планове и програми.

Задачата е да се провери и докаже, че въведеното с ОПРГТ функционално зонирание, прилагането на практика (на терен от ТП – ДГС/ДЛС) нормите и режимите за ползуване на ресурси и стопансване на ГТ, са подsigурени с ресурси (човешки, финансови, технологично и информационно). При мониторинга трябва да се потвърди, че при изпълнението на ГСПл/Пр и други планове и проекти за горите се спаза въведеното с ОПРГТ зонирание и на негова база – нормите и режимите за ползуванията на ресурси, гаранции устойчивост, природосъобразно развитие на ГТ в административната област. За този процес е осигурена прозрачност, като изпълнението е под периодичен контрол на обществеността, заинтересованите лица и отговорни служби и ведомства. Изпълнението на ГСПл/Пр по ГСЕ, както и на конкретни проекти и активности от ОПРГТ, води до положителен обществен резонанс. Това се дължи на високата степен на информираност на населението за провеждането на дейностите в горите и на отчитането на изпълнението на тези дейности от различните ведомства.

Контекст за изпълнението на Принцип 4.	Критерии	Индикатори
Изпълнението на заглавните на ОПРГТ, програми и проекти, е добре оповестено. Оперативното планиране - Горскостопанските планове и други проекти и програми за горите са добре познати инструментите за прилагане на ОПРГТ, на ниво ТП - ДГС/ДЛС по общини и землица. Осигурена е прозрачност на процесите по избор на изпълнители и начините на контрол. Обществеността е адекватно и редовно информирана за изпълнението /прилагането на ОПРГТ, чрез оперативните планове.	КРИТЕРИЙ 4.1. Осигурен е <u>контрол</u> по стриктното прилагане на заложените с ОПРГТ норми, режими и ограничения по функционални зони, на местно ниво, чрез ГСПл/Пр по ГСЕ. КРИТЕРИЙ 4.2. Осигурена е <u>публичност</u> от страна на отговорните организации върху процесите, които съпровождат прилагането на ОПРГТ. КРИТЕРИЙ 4.3. Налице е положителен <u>обществен</u> и <u>професионален резонанс</u> от прилагането на ОПРГТ (на ГСПл	Индикатор 4.1.1: ГСПл/Пр по ГСЕ са изработени съгласно въведеното с ОПРГТ зонирание, респ. с нормите, режимите и ограниченията за ползуване на ресурси. Индикатор 4.1.2: При изпълнението на ГСПл/Пр по ГСЕ, не са регистрирани съществени нарушения на въведените ограничения. Индикатор 4.1.3 : Относно прилагането на ОПРГТ е упражняван професионален контрол от ДП и РДГ за съответствие на извършваните горскостопански дейности по силата на оперативните ГСПл/Пр по ГСЕ със задачите, приоритетите и дейностите заелегнали в ОПРГТ. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 4.2.1: Налични са документирани свидетелства за публично оповестяване на резултати (минимум годишни) от изпълнението на ГСПл по ГСЕ (държавни и общински), касаещо прилагането на режимите и нормите за устойчиво управление на горите в основните зони въведени с ОПРГТ. Индикатор 4.2.2: Във водещите институции е осигурена публична /широко достъпна/ информация за изпълнението на ОПРГТ (за всички планирани и водени по ГСПл/Пр по ГСЕ дейности), както и за изпълнението на дейностите по други секторни оперативни планове и програми (общинските оперативни програми / МРРБ и МЗГ, МОСВ) имащи допирни точки с ГТ. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в степени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 4.3.1: Местното население и другите заинтересовани страни са

	и други проекти и планове).	запознати и подкрепят резултатите от наложеното с ОПРГТ зонирание, респ. приоритизиране на управлението на горите, основно чрез прилагане на ГСПл/Пр по ГСЕ, за което свидетелстват материали от печата, снимки и др.п./. Индикатор 4.3.2: Професионалните среди и ведомства са запознати и подкрепят резултатите от въведените с ОПРГТ режими, норми и ограничения на ползуването в ГТ, от спазването им на ниво ТП – ДГС/ДЛС, общински и частни ГСЕ, чрез точното прилагане на ГСПл/Пр, за което свидетелстват материали от печата, снимки, сигнали до РДГ и ИАГ и др.п. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в стелени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра Индикатор 4.4.1: В отговорните организации и ведомства, включително органите на местната власт е налице актуална информация относно основните параметри на стопанисване и опазване на горите. Индикатор 4.4.2: Осигурена е защита на гората от незаконни действия, което е станало достояние на обществеността. Индикатор 4.4.3: При стопанисването на горите са осигурени мероприятия за защита на гората от биотични и абиотични повреди и болести. Индикатор 4.4.4: При стопанисването на горите са осигурени мероприятия за защита на гората от пожари и други бедствия и аварии. Експертна ОЦЕНКА на база проверка и оценка по индикатори отделно, както и обща оценка за критерия в стелени, както следва: Незадоволителна / Добра / Мн.Добра
	КРИТЕРИЙ 4.4. Налице е широка <u>обществена информация</u> за актуалните дейности и процеси, които се развиват в горските територии и са предмет на планиране и отчитане от различни ведомства.	
Обща Експертна ОЦЕНКА за изпълнението на ПРИНЦИП 4 - (На база оценките на всеки от критериите)		
Неблагоприятна / Благоприятна / Много благоприятна		

ПРИЛАГАНЕ НА СХЕМАТА ЗА МОНИТОРИНГ

Схемата за мониторинг представлява обобщение на минимум 3-5 попълнени :

- Схема за мониторинг (по-горе) и
- Анкетен лист (тук приложен)

И представлява **т.нар. "експертна оценка"** от членовете на Работна Група (излъчана измежду членовете на ОКСГ) и/или от (?) заинтересовани лица.....

Анкетно информация се събира отделно и от институции (местни и регионални) имащи допирни точки с развитието на горските територии. На тях ще се изпраща предварително този анкетен лист с отбелязани – кои от въпросите да се попълнят от тях.

Настоящата форма е едновременно :

- Формуляр за оценка от членовете на Работната група (РГ), която се прави периодично минимум на всеки 2 години (желателно и ежегодно). При него се попълват полета в таблиците към всеки индикатор и грижливо се съхраняват с приложени копия на доказателствения материал. В случая това е процес освен на оценка-самооценка, още и на систематизиране на всичката разпръсната документация по изпълнение на ОПРГТ (ГСПЛ и Пр по ГСЕ). Това ще има дисциплиниращ ефект по отношение на управлението на плана за неговото успешно изпълнение.

- Формуляр за проверка от мониториращия наблюдател (външен). Той попълва задължително допълнителни полета (в дясно от колоната на индикаторите), на базата на анализ на попълнените полета през периода между два мониторинга направени от членовете на РГ, както и от него самия при неговата проверка. По негово усмотрение за някои или за повечето, или за всички индикатори той може да прави конкретни предложения и/или коригиращи действия, които се записват в специалната таблица към доклада.

- Анкетата за оценка изпълнението на ОПРГТ от страна на заинтересованите страни. Под въпросите да има – цитирани материали /публикации и др.п. за които те имат архив. (тук приложен Анкетен лист)

Вътрешни проверки (за самооценка) от страна на възложителите на ОПРГТ, както и на пряко ангажираните ЗС в лицето на Работната група (РГ) излъчана от ОКСГ, се правят периодично – **на 2 години**.

Мониторинг (Одиторски проверки) се прави **веднъж на 5 години** (правят се и проверки на изпълнението на задължителните препоръки записани в докладите на РГ от вътрешните проверки).

Преди извършване на мониторинг (на 5-та и 10-та година от приемане на ОПРГТ), предварително трябва да са извършени също така и проверки (за самооценка) на 4-те принципа (по всички критерии), поотделно от всички членове на РГ, и по избор

от 2-5 още от ЗС/РДГ (по правилата за извършване на вътрешни проверки). Същите получават за попълване и допълнителните анкети.

За да започне Мониторинга на одитиращия, трябва да му бъдат предоставени всички налични, събрани предварително, попълнени самооценки и анкети.

ПРЕПОРЪКИТЕ могат/трябва да бъдат:

- При НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА оценка: - изисквания от Първа степен – наложителна е коренна промяна / евентуална промяна на ОПРГТ / или актуализация на ГСПл на ТП – ДГС/ДЛС, или на отделно друго действие с подобна категоричност.

- При ДОБРА оценка: препоръките за необходими действия са задължителни, набелязват се конкретни срокове за изпълнение

- При МНОГО ДОБРА оценка: се набелязват евентуални насоки за подобряване / превантивни действия за запазване на оценката, които нямат задължителен характер.

ОЦЕНЯВАНЕ на проверяваните индикатор / и критериите, ТОЧКУВАНЕ:

- НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА	- 3 т.
- ДОБРА	- 6 т.
- МНОГО ДОБРА	- 9 т.

Изчислението на границите на диапазоните за „неблагоприятна“, „благоприятна“ и „много благоприятна“ оценки се извършва по следните формули:

$$Anmin = N*3$$

$$Anmax = (((N*3)+(N*6))/2)+1$$

$$Bnmin = Anmax + 1$$

$$Bnmax = (((N*6)+(N*9))/2)+1$$

$$Cnmin = Bnmax + 1$$

$$Cnmax = N*9$$

Където:

N – брой индикатори

Anmin и Anmax – долна и горна граница на диапазона на „неблагоприятна“

Bnmin и Bnmax – долна и горна граница на диапазона на „благоприятна“

Cnmin и Cnmax – долна и горна граница на диапазона на „много благоприятна“

3 – цифрово изражение на оценка на индикатор „незадоволителна“

6 – цифрово изражение на оценка на индикатор „добра“

9 – цифрово изражение на оценка на индикатор „много добра“

В таблицата са показани изчислените диапазони на обща оценка на съответните принципи, при определен брой индикатори, по предложените формули.

Таблица Диапазони на обща оценка на принцип за съответен брой индикатори.

Принцип №	бр. индикатори в принципа	неблагоприятна		благоприятна		много благоприятна	
		Anmin	Anmax	Bnmin	Bnmax	Cnmin	Cnmax
ПР 1 ПР 2 ПР 3 ПР 4	1	3		6		9	
	2	6	10	11	16	17	18
	3	9	15	16	24	25	27
	4	12	19	20	31	32	36
	5	15	24	25	39	40	45
	6	18	28	29	46	47	54
	7	21	33	34	54	55	63
	8	24	37	38	61	62	72
	9	27	42	43	69	70	81
	10	30	46	47	76	77	90
	11	33	51	52	84	85	99
	12	36	55	56	91	92	108
	13	39	60	61	99	100	117
	14	42	64	65	106	107	126
	15	45	69	70	114	115	135

В таблицата са дадени брой на индикаторите към съответен принцип, но се дава възможност да се определи оценката и при намаляване или увеличаване на броя на индикаторите в принципа. Принцип 2 и 3 в посочената методика например имат по 7 индикатора, но при промяна с някой от следващите ОПРГТ, ще може да се направи ново изчисление.

Оценяването на индикаторите от Принцип № 4 с оценка „незадоволителен“ е признак, който не позволява оценката за критерия към който те принадлежат да бъде „много добра“, а на съответния принцип „Много благоприятна“.

ОБЩАТА ОЦЕНКА ЗА ВСЕКИ ПРИНЦИП може да бъде:

- НЕБЛАГОПРИЯТНА
- БЛАГОПРИЯТНА
- МНОГО БЛАГОПРИЯТНА

Оценката е за всеки принцип, по критерии, според броя оценявани индикатори, така както е посочено в примерния доклад.

ДОКУМЕНТИ ПО МОНИТОРИНГА:

1. Доклад от експертна оценка (схемата за мониторинг) – вкл. поясненията към всеки индикатор, касаещи експертния доклад.

- Без поясненията касаещи одиторската проверка.
- Без формата за одиторския доклад;

2. Одиторски доклад (съгласно приложението) – пълен набор от методиката, вкл. инструкциите за общи оценки,

- ПЛЮС таблиците за общи оценки по критерии/индикатори в рамките на всеки принцип
- ПЛЮС формата на окончателния доклад, който съдържа горните таблици (!)
- ПЛЮС Формите за анкети.

3. За печат – методиката – обобщено (в едно цяло) ще съдържа цялата методика с части:

- Преамбюл / Основания
- Логика / обосновка, вкл. на периодичността, на одитиращите (кой, кога, защо?...), в т.ч. и за самооценките – междинни проверки - форма на вътрешен контрол
- Методика класификационна схема, съдържаща всички пояснения за всеки индикатор, независимо за кого са те (за самооценяващия или за одитиращия),
- Доклади – на проверяващите/от самооценките/ и на одиторите. Препоръки – видове
- Примерни анкети
- Нормативни предпоставки / последствия.

*Проучване, съпровождащо периодичните проверки,
по изпълнението на ОПРГТ*

Анализ на мнението на заинтересованите страни – проучване чрез
събеседване

Заинтересована страна :

Интервюирано/и/ лице/а/

Когато се попълва за група/колектив от група заинтересовани лица:

Членове на колектива:

**Моля посочете отговорното лице.*

1.....

2.....

3.....

4.....

5.....

1.Таблица 1:

Кои са заинтересованите страни?	Принадлежност към..... /съюз, организация.../
1.	
2.	
3.	
....	

2. Таблица 2:

Кои са 3-те най-важни искания/изисквания и очаквания?	
От Вас към изпълнението на ОПРГТ или други заинтересовани.	Към Вас/Вашата група от заинтересовани страни участвали в подготовката / прилагането на ОПРГТ

1.	1.
2.	2.
3.	3.

3. Таблица 3:

Кои са 3-те най-важни резултати (продукти, услуги, проекти, специални обекти) ?	
От които Вие като заинтересована страна ще се ползвате пряко или косвено	Които Вие като страна (лице) трябва да осигурявате/осигурявате за изпълнение на ОПРГТ.
1.	1.
2.	2.
3.	3.

4. Таблица 4:

Какви са конфликтите с други заинтересовани лица?	
Идващи от изпълнението на ОПРГТ и рефлектиращи върху Вас като заинтересована страна	Произтичащи от Вас като лице или заинтересована страна спрямо и други страни
1.	1.
2.	2.
3.	3.

5. Таблица 5:

Относно „С какво ОПРГТ и заинтересованите лица зависят един от друг?“	
По какъв начин Вие или Вашата организация зависите от изпълнението на ОПРГТ	Как, по какъв начин изпълнението на ОПРГТ зависи от Вас или от Вашата организация
1.	1.
2.	2.
3.	3.

Обща оценка на взаимоотношенията и връзките между лицата от които зависи изпълнението на ОПРГТ, както и на удовлетвореността от ОПРГТ.

! Попълва се от мониториращия !

100%	50%	0%	100%	50%	0%

6. Кои са според вас възможните рискове и дискуссионни аспекти в прилагането на ОПРГТ, Моля опишете ги!

Таблица 6:

Рискове	Мерки за намаляване (смекчаване) на рисковете	Степенуване на рисковете при прилагане на мерките за смекчаването им
Относно целите, задачите и приоритетите на ОПРГТ		
Относно резултатите от предвидените с оперативния план ПРОГРАМИ (проекти, дейности, специални обекти)		

Степен на риска :

В (висок, $p > 75\%$),

З (значителен, $50 < p < 75$),

У (умерен, $25 < p < 50$),

Н (незначителен или нисък, $p < 25$)

ОБЛАСТЕН ПЛАН ЗА РАЗВИТИЕ НА ГОРСКИТЕ ТЕРИТОРИИ

Мониторинг за изпълнението на ОПРГТ

О б л а с т

.....

Ч А С Т І І . М О Н И Т О Р И Н Г О В Д О К Л А Д

Изготвен от:

.....

Дата:

Подписи :

За Проверяващи :

За РДГ гр.....

Дата

Регистрационен номер:	Регистриран от:
-----------------------	-----------------

Съдържание

		Стр. №
1.	Увод	
1.1	Списък на съкращения и акроними	
2.	Списък на участниците	
2.1	Проверяващи	
2.2	Домакини	
2.3	Местни хора/ други специалисти, срещнати по време на посещението на място	
2.4	Наблюдатели	
3.	Същност на мониторинга, метод на работа и основни понятия	
4.	Резултати от предварителните проучвания , Маршрут и график на проверката	
5.	Резултати от прегледа на изпълнението на ОПРГТ	
5.1	Главни заключения	
5.2	Основни въпроси, поставени във връзка с принципите и критериите за прилагане на ОПРГТ	
5.2.1	<i>Изисквания за коригиращи дейности</i>	
5.2.3	<i>Препоръки</i>	
5.2.4	<i>Предложения</i>	
5.3	Други коментари и общи бележки.	
6.	Заклучение	
7.	План за наблюдение	
8.	Резюме	
	Приложения	
	Таблицы...	

1. Увод

.....

1.1 Списък на съкращенията и използваните акроними

.....

2. Списък на участниците

2.1 Екип на проверяващите

Екипът проверяващи беше съставен от:

-
-

.....

2.2 Домакини – представител на водещата група и сътрудници

Главното лице за контакти и домакин от страна на РДГ

-

Съдействие при попълване на самооценката

.....

2.3 Местни хора /други специалисти, срещнати по време на посещението

Екипът проверяващи проведе срещи и разговори със:

-
-
-

2.4 Наблюдатели

-
-

3. Същност на мониторинга, метод на работа и основни понятия.

Системата за Мониторинг, представлява комплекс от последователни и обвързани действия за проследяване ефективността и резултатите от предприетите действия по прилагане на Областния план за развитие на горските територии (ОПРГТ) в Област..... Системата включва :

- **Самооценка (Вътрешен мониторинг)** – извършва се от представители на *Областния консултативен съвет по горите*. Самооценката включва последователно преглед на критериите и индикаторите по принципите (на всяка втора година). Извършва се на 2 – рата и 4-тата година след приемане на Плана или след мониторинг. На 5-тата година се извършва Мониторинг (външна пълна проверка на всичките четири принципа). Резултатите от самооценката се обсъждат в рамките на ОКСГ и на Работна група, където се вземат решения за подобрения на плана и прилагането му. За целта се използва *Схема за мониторинг* и *Форма за самооценка*.
- **Проверка (Външен мониторинг)** – започва с преглед на самооценката. Извършва се от екип проверяващи на всяка пета година

о **Посещение на проверяващия екип на място** – прави се съпоставка с описаното в самооценката и се изискват допълнителни данни информация както от документи, така и чрез посещения на терен и срещи, разговори и анкети с местни хора и представители на заинтересовани страни. Проверяващите попълват определените за целта полета за общи оценки по индикатори. Изпалзва се *Схема за мониторинг*.

о **Оценка на проверяващия екип и препоръки за подобрене на работата.**
Доклада е основния документ, който се оповестява сред всички заинтересовани от резултатите от прилагането на ОПРГТ страни. Като по-кратък и обобщаващ документ за тази цел, както и за публикуване в медии и разпространяване сред местната общественост служи *Резюме* от Доклада.

- о Изготвяне на мониторингов Доклад и представяне (съгласуване) с ОКСГ.
- о Представяне на доклада пред заинтересованите страни и органите на РДГ и ИАГ.

Заключенията описани в Доклада са групирани по следния начин:

- **Изисквания за коригиращи дейности (ИКД):** в случаи на конфликти и несъответствия с принципите и критериите за изпълнение на ОПРГТ, които водят до невъзможност за изпълнение на плана или нецелесъобразност от по-нататъшно изпълнение. От тях следва преглед или ревизия (преработване/допълване) на плана.
- **Препоръки** в случаи на несъответствие с принципите и критериите, което може да бъде разрешено в рамките на определен период от време или в случаи, при които има нужда от подобряване на изпълнението и работата на ТП – ДГС/ДЛС и РГД. В случай, че проблемите не се отстранят, препоръките могат да станат ИКД при следващи посещения за външна оценка (мониторинг).
- **Предложения:** Всякакви по-нататъшни бележки, които могат да подпомогнат бъдещото изпълнение на ОПРГТ и работата на РДГ и на ТП – ДГС/ДЛС и др.ГСЕ.

Системата за мониторинг включва 4 базисни Принципа:

Принцип 1: Налице са фактори и условия, които допринасят за прилагането на ОПРГТ и устойчиво развитие на горските територии в областта (законодателната и социално-икономическа среда допринасят за изпълнението на ОПРГТ).

Принцип 2: Задачите и целите на ОПРГТ, извършеното с него зонирание и съответно въведените норми и режими за устойчиво управление на горите, са актуални и изпълнението им допринася за устойчивото управление на горите в областта.

Принцип 3: Прилагането на ОПРГТ има устойчив и многостранен ефект.

Принцип 4: Спазването на въведените с ОПРГТ функционални зони, както и на нормите и режимите за ползуване на ресурси в тях, са осигурени информационно, технически, технологично и ресурсно.

Методиката се основава на спазването на тези принципи (съответствие на изпълнението с тях), което се проверява чрез проверка на посочени за целта Критерии.

4. Резултати от предварителните проучвания, Маршрут и график на проверката:

Описват се последователно направените срещи

Дата:

сутринта

•

следобед

•

Дата:

сутринта

•

следобед

•

.....

В допълнение на въпросника за самооценка, по време на посещението екипът получи предварителна документация, състояща се главно от приетия ОПРГТ, който обхваща периодаг. Части от този план бяха използвани за даване на подробни отговори на въпроси от въпросника.

В допълнение бяха предоставени и следните материали:

- Картна основа на ГТ в областта (мащаб 1:.....)
- карти на зониранието (мащаб 1:....)
- други отпечатани /електронен достъп/ тематични карти (мащаб 1:.....)
- ГИ и ГСПл по ГСЕ;
- Документи и др.

По време на посещението беше възможно членовете на екипа да се запознаят с някои брошури и листовки.

5. Резултати от прегледа на изпълнението на ОПРГТ Област

5.1 Главни заключения

Задачата на екипа проверяващи беше да оцени съответствието на прилагането на ОПРГТ с принципите и критериите в приетата методика за оценка. Този раздел от доклада обхваща всички несъответствия, които бяха установени и /или всички възможни подобрения, които могат да бъдат направени.

На базата на предоставената преди посещението документация от самооценката и след проведените срещи, разговори, посещения на обекти и анкети от страна на екипа, бяха установени следните ключови моменти по изпълнението на Плана:

По :

Принцип 1: Налице са фактори и условия, които допринасят за прилагането на ОПРГТ и устойчиво развитие на горските територии в областта (законодателната и социално-икономическа среда допринасят за изпълнението на ОПРГТ).

.....

По :

Принцип 2: Задачите и целите на ОПРГТ, извършеното с него зонирание и съответно въведените норми и режими за устойчиво управление на горите, са актуални и изпълнението им допринася за устойчивото управление на горите в областта.

.....

По :

Принцип 3: Прилагането на ОПРГТ има устойчив и многостранен ефект.

.....

По :

Принцип 4: Спазването на въведените с ОПРГТ функционални зони, както и на нормите и режимите за ползуване на ресурси в тях, са осигурени информационно, технически, технологично и ресурсно.

Оценка на изпълнението по Принцип I:

Таблица- 1а

Критерий №	Констатирано неизпълнение / слабост по индикатор №	Отговорна страна	Предложения, Препоръки или Изисквания за Коригиращи действия	Срок за изпълнението	Очакван Резултат
1.1	Индикатор 1.1.1				
	Индикатор 1.1.2				
1.2	Индикатор 1.2.1				
	Индикатор 1.2.2				
1.3	Индикатор 1.2.3				
	Индикатор 1.3. 1				
1.4	Индикатор 1.3. 2				
	Индикатор 1.4.1				

По изпълнението на Принцип- II, има~~общо~~ изпълнение.....

Оценка на изпълнение на Принцип-II:

Таблица- 2a:

Критерий №	Констатирано неизпълнение / слабост по индикатор №	Отговорна страна	Предложения, Препоръки или Изисквания за Коригиращи действия	Срок за изпълнение	Очакван Резултат
2.1	Индикатор 2.1.1				
2.2	Индикатор 2.2.1				
	Индикатор 2.2.2				
	Индикатор 2.2.3				
	Индикатор 2.2.4				
	Индикатор 2.2.5				
2.3	Индикатор 2.3.1				

Оценка на изпълнение на Принцип-III:

Таблица- За

Критерий №	Констатирано неизпълнение / слабост по индикатор №	Отговорна страна	Предложения, Препоръки или Изисквания за Коригиращи действия	Срок за изпълнение	Очакван Резултат
4.1	Индикатор 3.1.1				
	Индикатор 3.1.2				
	Индикатор 3.1.3				
4.2	Индикатор 3.2.1				
	Индикатор 3.2.2				
3.3	Индикатор 3.3.1				
	Индикатор 3.3.2				

Оценка на изпълнението по Принцип IV:

Таблица- 4а

Критерий №	Констатирано неизпълнение / слабост по индикатор №	Отговорна страна	Предложения, Препоръки или Изисквания за Коригиращи действия	Срок за изпълнение	Очакван Резултат
4.1	Индикатор 4.1.1				
	Индикатор 4.1.2				
	Индикатор 4.1.3				
4.2	Индикатор 4.2.1				
	Индикатор 4.2.2				
4.3	Индикатор 4.3.1				
	Индикатор 4.3.2				
4.4	Индикатор 4.4.1				
	Индикатор 4.4.2				
	Индикатор 4.4.3				
	Индикатор 4.4.4.				

5.1. Настоящ управленски капацитет и възможности за реализиране на ОПРГТ.

.....

5.2 Основни въпроси възникнали във връзка с принципите и критериите на изпълнението

.....

5.2.1 Изисквания за коригиращи дейности (ИКД)

.....

5.2.2 Препоръки

Препоръка 1

Препоръка 2

Препоръка 3

Препоръка 4

Препоръка 5

Препоръка 6

.....

.....

.....

5.2.3. Предложения

Предложение 1

Предложение 2

Предложение 3

.....

5.3 Други коментари и Общи бележки

.....

.....

6. Заключение

Като се имат предвид гореспоменатите изисквания за коригиращи дейности и препоръки и разбирането, че ТП ДГС/ДЛС със съдействието на РГ и местната общественост възнамерява да ги изпълни, екипът на проверителите препоръчва

Одобряване на изпълнението на ОПРГТ

7. План за наблюдение

Според нормативната уредба изпълнението на плана трябва да се наблюдава на всеки 2 години, чрез извършване на самооценка и на всеки 5 години трябва да се отчита напредъка с провеждане на външен мониторинг. На базата на резултатите на този мониторинг са определени областите, на които ще бъде обърнато специално внимание при следващите проверки.

2015.....

2016

8. Резюме на доклада за проверка на ОПРГТ за Област

.....

В заключение, екипът от оценители намира, че ОПРГТ на Област се изпълнява /, и препоръчва на Отговорния орган – РДГ гр..... да продължи прилагането на плана, като се съобрази с направените препоръки.

Принцип № / брой индикатори	Съдържание на принципа	Удовлетвореност	Брой точки	
		Обща оценка	Получени при монито ринга	Миним. / Макс. за принципа
Принцип 1. (8 бр. индикатори)	Нормативната и социално- икономическата среда са подходящи за прилагане на ОПРГТ	☐ НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА ☐ ДОБРА ☐ МНОГО ДОБРА		24 48 72
Принцип 2. (7 бр. индикатори)	Превидените и предприетите дейности по прилагане на Плана са актуални и се подкрепят от ангажираните в процеса страни	☐ НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА ☐ ДОБРА ☐ МНОГО ДОБРА		21 42 63
Принцип 3. (7 бр. индикатори)	ОПРГТ съответства на останалите стратегически документи, отнасящи се до регионалното развитие	☐ НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА ☐ ДОБРА ☐ МНОГО ДОБРА		21 42 63
Принцип 4. (11 бр. индикатори)	Прилагането на плана има устойчив и многогранен ефект	☐ НЕЗАДОВОЛИТЕЛНА ☐ ДОБРА ☐ МНОГО ДОБРА		33 66 99
КОМПЛЕКСНА ОЦЕНКА ОТ МОНИТОРИНГА				297

Изпълнителна агенция по горите

София,
бул. Хр. Ботев 55
email: iag@iag.bg